

Univerzita Karlova v Praze

Právnická fakulta

Diplomová práce

Právní úprava myslivosti

Klára Tvrdá

Vedoucí diplomové práce: prof. JUDr. Milan Damohorský, DrSc.

Katedra práva životního prostředí

Datum vypracování práce (uzavření rukopisu): duben 2014

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem předkládanou diplomovou práci vypracovala samostatně, všechny použité prameny a literatura byly řádně citovány a práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne .....

Podpis:

Poděkování

Děkuji tímto vedoucímu své diplomové práce, panu prof. JUDr. Milanovi Damohorskému, DrSc., za odborné vedení a příjemnou spolupráci při zpracování této diplomové práce.

Obsah

1 Úvod	1
2 Historický vývoj myslivecké legislativy v českých zemích	3
2.1 Počátky právní úpravy myslivosti v České republice.....	3
2.2 Myslivecké zákonodárství na území Čech v letech 1848 až 1918	4
2.3 Právní úprava myslivosti na našem území po vzniku samostatné Československé republiky	6
2.4 Myslivecké zákonodárství na území Moravy a Slezska do roku 1939.....	6
2.5 Právní úprava myslivosti na území Čech, Moravy a Slezska v období Protektorátu	7
2.6 Myslivecká legislativa na našem území v letech 1945 - 2001	9
3 Základní mezinárodní úmluvy týkající se myslivosti	14
4 Právní předpisy Evropské unie zabývající se myslivostí.....	20
5 Platná právní úprava myslivosti.....	25
5.1 Stěžejní právní předpisy na úseku myslivosti.....	25
5.2 Právní předpisy s myslivostí související.....	28
6 Výkon práva myslivosti v České republice	34
6.1 Chov zvěře, ochrana zvěře a zlepšování životních podmínek zvěře	34
6.1.1 Chov a zušlechťování zvěře.....	36
6.1.2 Ochrana zvěře	38
6.1.3 Myslivecká stráž	41
6.1.4 Dílčí shrnutí	45
6.2 Honitby – jejich tvorba a využití	46
6.2.1 Navrhování a tvorba honiteb.....	47
6.2.2 Změna a zánik uznané honitby	49
6.2.3 Honební společenstvo	50
6.2.4 Využití honiteb	56

6.2.5	Myslivecké hospodaření v honitbě	58
6.2.6	Dílčí shrnutí	63
6.3	Základní pravidla lovu	64
6.3.1	Pravidla lovu zvěře ve zvláštních případech.....	70
6.3.2	Nakládání s ulovenou zvěří.....	71
6.3.3	Dílčí shrnutí	74
6.4	Doklady nezbytné k lovu zvěře	75
6.4.1	Lovecký lístek.....	75
6.4.2	Povolenka k lovu	77
6.4.3	Povinné pojištění.....	78
6.4.4	Zbrojní průkaz a průkaz zbraně	79
6.4.5	Dílčí shrnutí	83
7	Náhrada škody v oblasti myslivosti	85
8	Orgány státní správy myslivosti	92
9	Lov zvěře v ostatních evropských státech.....	95
9.1	Slovensko.....	96
9.2	Polsko	99
10	Úvahy de lege ferenda.....	102
11	Závěr.....	104
	Seznam použité literatury	107
	Webové stránky	108
	Judikatura.....	109
	Články v právnických časopisech.....	109
	Právní informační systém ASPI	109
	Summary.....	111
	Abstrakt v českém jazyce	113

Abstrakt v anglickém jazyce	114
Název práce v českém jazyce	115
Název práce v anglickém jazyce	115
Klíčová slova.....	115
Key words in english.....	115

1 Úvod

Myslivost je na našem území tradiční činností vyznačující se dlouholetým vývojem a úzkým vztahem k rozvoji samotné společnosti. Základním rysem této činnosti, dříve označované spíše jako lovectví, je vztah k zvěři. Nutno podotknout, že i tento prošel v průběhu staletí významným vývojem, neboť zvěř již dnes není chápána pouze jako zdroj potravy a uspokojení dalších lidských potřeb, ale především jako přírodní bohatství a součást krajiny, v níž žijeme. Moderní myslivost tedy představuje nejen samotný lov, ale také ochranu zvěře, její obhospodařování a péči o ni. V současnosti nelze nalézt činnost, jež by se vyznačovala takto blízkým vztahem k volně žijícím živočichům.

Dnes je tedy myslivost nositelkou mnoha významů, z nichž lze vyzdvihnout především význam hospodářský. Lovem lze získávat zvěřinu, kůže, kožešiny, parohovinu, spárky a další významné produkty. Dále lze hospodářský význam spatřovat ve skutečnosti, že myslivost je stále činností, jejímž prostřednictvím dochází k regulování stavů volně žijící zvěře, čím jsou minimalizovány škody, které zvěř působí na zemědělských plodinách, popřípadě na lesních porostech. V neposlední řadě je s provozováním myslivosti spojeno několik poplatků, jež jsou nezanedbatelným příjmem státního rozpočtu.

I přes nesporný význam myslivosti se však i dnes objevují iniciativy směřující k omezení či úplnému zákazu této po staletí pěstované činnosti. Přestože se některé argumenty těchto osob zdají být odůvodněnými, je třeba si uvědomit, že člověk po staletí přetvářel krajinu takovým způsobem, že její navrácení do původní podoby je dnes již zcela nemožné. Jinak řečeno, postupem času došlo na našem území k vyhubení velkých šelem, které představovaly přirozeného predátora zejména pro jiné velké savce. Následkem toho se tak tyto rozmnožují rychleji, než jak by tomu bylo v přirozeném, člověkem nedotčeném prostředí. Jako příklad dokládající toto tvrzení lze uvést neustále se zvyšující stavy černé zvěře, které každoročně působí nemalé škody na zemědělských plodinách. Lze si tedy představit, jak by situace vypadala bez plánované regulace stavů těchto druhů zvěře. Rovněž je třeba připomenout, že myslivci se svou činností (chovem a péčí o zvěř) zásadním způsobem podílejí na zachování jednotlivých druhů volně žijící zvěře a tím i na rozmanitosti fauny v České republice.

Vzhledem k výše uvedenému je tedy cílem mé práce zdůraznit význam myslivosti pro člověka a ujasnit pravidla, za nichž je tato činnost provozována. Za tímto účelem se budu zabývat historickým vývojem myslivosti a počátky její právní úpravy, jakož i platnou právní úpravou. Svému čtenáři se také budu snažit přiblížit základní problémy současné české myslivosti se zamyšlením, jakým způsobem by tyto mohly být řešeny.

2 Historický vývoj myslivecké legislativy v českých zemích

2.1 Počátky právní úpravy myslivosti v České republice

Myslivost je na území střední Evropy činností s dlouholetou tradicí, jejíž vývoj je úzce spjat s vývojem vlastnických, hospodářských, společenských a mocenských vztahů. Významné společenské změny s sebou vždy nesly i změny v právní úpravě myslivosti. V dobách před rokem 1 000 n.l. ještě nemůžeme hovořit o myslivosti v dnešním slova smyslu, neboť lovectví bylo nezbytnou součástí lidské existence a základní podmínkou přežití, spíše než cílenou aktivitou. Lov byl činností, jež umožňovala získání potravy a oděvu, ale představoval i neúčinnější způsob ochrany před zvěří. Teprve na počátku druhého tisíciletí, v důsledku upevňování mocenského postavení panovníka, začalo být právo lovu postupně kodifikováno jako věčné právo, které nesouviselo s vlastnictvím půdy. Období středověku je charakterizováno mj. rozšiřováním zemědělské půdy, což vedlo k značnému úbytku některých druhů zvěře. Ve snaze omezit důsledky tohoto negativního působení hospodářských činností na stavy zvěře, bylo Českým sněmem v roce 1573 vydáno nařízení, jehož základním úkolem bylo vymezit oprávnění k výkonu myslivosti, a tím také zajistit ochranu zvěře. Toto nařízení bylo v roce 1602 doplněno zákazem lovu laní na období dvou let a omezením lovu jelena. Cílem výše uvedené úpravy bylo především dosáhnout ochrany zvěře spárkaté, neboť její stavy byly v důsledku častého lovu nejvíce ohroženy.¹

První pokusy jednotné právní úpravy myslivosti se začínají objevovat od počátku 18. století. K významnému rozvoji tohoto odvětví na našem území došlo za vlády Marie Terezie, kdy byl roku 1743 vydán lovecký řád, jež nahradil řád původní, vydaný roku 1728 za vlády Karla VI. Dále byla v roce 1769 dvorním dekretem založena „Společnost pro orbu a svobodná umění v Království českém“, jež se zabývala nejen zemědělstvím a lesnictvím, ale také myslivostí, jako činností úzce související.²

---

¹ Historický vývoj mysliveckého zákonodárství v českých zemích. VACH, M. et al. *Vývoj myslivosti a lovectví v českých zemích*. 1. vyd. Uhlířské Janovice: Silvestris, 2010, s. 73-94. Historie mysliveckých právních norem na území našeho státu. ČEHURA, V. et al. *Myslivost a právo*. 1. vyd. Praha: Orac, 2000, s. 7-16.

² Historický vývoj mysliveckého zákonodárství v českých zemích. VACH, M. et al. *Vývoj myslivosti a lovectví v českých zemích*. 1. vyd. Uhlířské Janovice: Silvestris, 2010, s. 73-94. Historie mysliveckých právních norem na území našeho státu. ČEHURA, V. et al. *Myslivost a právo*. 1. vyd. Praha: Orac, 2000, s. 7-16.

V roce 1786 byl Josefem II. vydán tzv. všeobecný honební patent³, rovněž nazývaný jako Řád o myslivosti. Tento patent, jenž byl závazný na území celého Rakouska, měl za úkol především sjednotit dosavadní právní úpravu na úseku myslivosti, popřípadě nahradit stávající předpisy, které již neodpovídaly novému uspořádání vlastnických práv k půdě. Právo myslivosti bylo právem státním, přičemž „...mělo tyto právní atributy: vydávání zákonů, výkon státní moci, soudní pravomoci, výběr daní“⁴. V této době bylo právo myslivosti chápáno jako právo věcné, jež není spojeno s držbou pozemků. Josefský patent reagoval také na problematiku škod způsobených černou zvěří – chov měl být nadále soustředěn do uzavřených obor, v opačném případě byl každý oprávněn černou zvěř ulovit.⁵

2.2 Myslivecké zákonodárství na území Čech v letech 1848 až 1918

Revoluční rok 1848 s sebou přinesl mnoho převratných společenských změn, které se projeví i v právu. Mezi změny, které nejvíce ovlivnily právní úpravu myslivosti, náleží především zrušení nevolnictví a vznik možnosti každého nabývat vlastnické právo k pozemkům. Avšak i v této době je stále patrná snaha státní moci zachovat si jistý vliv na výkon práva myslivosti, navzdory značnému uvolnění majetkových vztahů. Jako reakce na nové poměry byl císařem Františkem Josefem I. v roce 1849 vydán patent č. 154⁶, který reagoval na rozšíření okruhu osob oprávněných k výkonu práva myslivosti, v důsledku čehož bylo toto právo poprvé kodifikováno jako právo reálné (právo související s vlastnictvím pozemků). Honební právo bylo spojeno především s většími půdními celky, tedy takovými, jejichž výměra činila 200 jiter (dnes 115 ha) a více. Vlastníkům takto velkých pozemků bylo ponecháno právo volby, zda budou právo myslivosti vykonávat sami, či zda je pronajmou. Tyto osoby byly oprávněny k osobnímu výkonu honebního práva, neboť se u nich předpokládala jistá úroveň odborných znalostí a především pozitivní vztah ke zvěři. Na ostatních pozemcích (tj. pozemcích vlastníků, jejichž výměra nedosahovala stanovených 200 jiter, ale které se nacházely v katastrálním území obce) byla myslivost přenechána obci,

³ Všeobecný honební patent, ze dne 28. února 1786.

⁴ ČEHURA, V. et al. *Myslivost a právo*. 1. vyd. Praha: Orac, 2000, s. 7.

⁵ Historický vývoj mysliveckého zákonodárství v českých zemích. VACH, M. et al. *Vývoj myslivosti a lovectví v českých zemích*. 1. vyd. Uhlířské Janovice: Silvestris, 2010, s. 73-94.

Historie mysliveckých právních norem na území našeho státu. ČEHURA, V. et al. *Myslivost a právo*. 1. vyd. Praha: Orac, 2000, s. 7-16.

⁶ Patent císaře Františka Josefa I. č. 154/1849 Ř. z., o myslivosti, ze dne 7. března 1849.

a honitbou tak bylo její katastrální území. V takovém případě však byla stanovena povinnost honební pozemky pronajmout, nebo zajistit, aby právo myslivosti na tomto území vykonával myslivec. Právní úprava v této podobě však neměla dlouhého trvání, již od konce roku 1852 byly obce oprávněny honitbu pouze pronajmout.⁷

Na počátku druhé poloviny 19. století bylo zřejmé, že dosavadní právní úprava myslivosti již není dostačující, a je tedy třeba přijmout právní předpis, který by tuto oblast upravoval modernějším způsobem, což také znamenalo nahrazení stávajících říšských patentů. Z tohoto důvodu byl 1. června 1866 vydán pod číslem 49 zákon o myslivosti⁸, který byl prvním pokusem o úpravu honebního práva v Čechách právními předpisy. Tento zákon představoval velmi komplexní právní úpravu, která se stala inspirací pro mnohé další země Rakouského soustátí. Právo myslivosti zde bylo zakotveno jako právo reálné, ale s možností zásahů ze strany státní moci. Minimální výměra honitby byla ponechána, a tedy i nadále mohli právo myslivosti samostatně vykonávat ti, kdo byli vlastníky souvislých pozemků o výměře 200 jiter a více. Tito mohli výkon honebního práva rovněž pronajmout. Ostatní držitelé, jejichž pozemky stanovenou výměru nesplňovaly, vytvářeli honební společenstva. Oprávnění k výkonu myslivosti tak již nenáleželo obcím, jako tomu bylo doposud, ale sdružením soukromých osob. Zákon o myslivosti obsahoval velmi podrobnou právní úpravu vzniku, členství, hlasování a jednání honebního společenstva. Dle § 6 tohoto zákona měla společenstva povinnost právo myslivosti pronajmout, nebo zajistit jeho výkon kvalifikovaným znalcem. O způsobu výkonu práva myslivosti rozhodoval honební výbor, jakožto vrcholný orgán společenstva. Honební výbor byl složen obvykle ze tří až pěti členů volených na dobu na dobu šesti let členy honebního společenstva. Výše uvedený zákon také poprvé stanovil podmínku pro výkon práva myslivosti - tou bylo obstarání tzv. „lístku na honbu“ (loveckého lístku). Přestože pro získání lístku nebyly stanoveny žádné předpoklady, zákon uváděl výčet osob, jimž byl okresní výbor povinen vydání lístku odmítnout. Mezi tyto osoby patřily především osoby trestané či osoby se sníženou přičetností. Okruh osob, které (ne)mohly právo myslivosti vykonávat, však

---

⁷ Historický vývoj mysliveckého zákonodárství v českých zemích. VACH, M. et al. *Vývoj myslivosti a lovectví v českých zemích*. 1. vyd. Uhlířské Janovice: Silvestris, 2010, s. 73-94.

Historie mysliveckých právních norem na území našeho státu. ČEHURA, Vladimír et al. *Myslivost a právo*. 1. vyd. Praha: Orac, 2000, s. 7-16.

⁸ Zákon č. 49/1866 z. z., o myslivosti, ze dne 1. června 1866.

nebyl stanoven pouze tímto zákonem, ale byl výrazně doplněn např. císařským patentem č. 223 z roku 1852, který upravoval mj. držení zbraní. Zákon o myslivosti zajišťoval také ochranu zvěře, a to zejména prostřednictvím kontroly obchodu se zvěřinou (např. prostřednictvím lístků o původu zvěře). Tato ochrana byla doplněna dalšími právními předpisy, např. zákonem č. 39/1870 z.z., o ochraně několikera druhů zvířat zemědělství užitečných^{9, 10}.

2.3 Právní úprava myslivosti na našem území po vzniku samostatné Československé republiky

Po vzniku samostatné Československé republiky byla většina rakouských právních předpisů ponechána v platnosti. Nejinak tomu bylo i v případě honebního zákona z roku 1866, který se od roku 1918 dočkal pouze dvou drobných úprav. Méně významnou změnu přineslo nařízení vlády č. 560/1920 Sb.¹¹, které stanovilo dobu, na niž byl vydán honební lístek, a určilo poplatky spojené s jeho vydáváním. Druhým právním předpisem přijatým na úseku myslivosti byl zákon č. 98/1929 Sb.,¹² též nazývaný jako „malý honební zákon“, který se však zabýval pouze stanovením doby lovu a doby hájení.¹³

2.4 Myslivecké zákonodárství na území Moravy a Slezska do roku 1939

Do roku 1939 byly na území Moravy postupně vydány dva zákony upravující výkon práva myslivosti – zákon č. 66/1895¹⁴ a zákon č. 4/1912¹⁵. Ve Slezsku pak byla

---

⁹Zákon č. 39/1870 z.z., o ochraně několikera druhů zvířat zemědělství užitečných, ze dne 30. dubna 1870.

¹⁰ Historický vývoj mysliveckého zákonodárství v českých zemích. VACH, M. et al. *Vývoj myslivosti a lovcství v českých zemích*. 1. vyd. Uhlířské Janovice: Silvestris, 2010, s. 73-94.

Historie mysliveckých právních norem na území našeho státu. ČEHURA, V. et al. *Myslivost a právo*. 1. vyd. Praha: Orac, 2000, s. 7-16.

¹¹ Nařízení vlády republiky Československé č. 560/1920 Sb., ze dne 5. října 1920.

¹² Zákon č. 98/1929 Sb., kterým se doplňují a částečně mění některá ustanovení honebně – policejní, zejména o hájení zvěře., ze dne 25. června 1929.

¹³ Historický vývoj mysliveckého zákonodárství v českých zemích. VACH, M. et al. *Vývoj myslivosti a lovcství v českých zemích*. 1. vyd. Uhlířské Janovice: Silvestris, 2010, s. 73-94.

Historie mysliveckých právních norem na území našeho státu. ČEHURA, V. et al. *Myslivost a právo*. 1. vyd. Praha: Orac, 2000, s. 7-16.

¹⁴ Zákon č. 66/1895 z.z., o myslivosti, pro Markrabství moravské, ze dne 20. prosince 1895.

¹⁵ Zákon č. 4/1912 z.z., Moravský honební zákon, ze dne 26. června 1912.

právní úprava honebního práva zajištěna zákonem č. 42/1903¹⁶. Tyto právní předpisy upravovaly mnohé instituty odlišně, než jak to činily honební zákony platné na území Čech. Rozdíl bychom mohli spatřovat především v samotném pojetí práva myslivosti. Tedy zatímco české honební zákony vázaly právo myslivosti na vlastnictví honebních pozemků, moravské zákony jej vázaly na jejich faktickou držbu. V případě, že byl honební pozemek pronajat, přecházelo právo výkonu myslivosti na nájemce. Moravské a slezské zákony rozlišovaly mezi honitbou vlastní a honitbou obecní. Samostatně mohl tedy právo myslivosti vykonávat držitel honebních pozemků o minimální výměře 115 ha. Uznání těchto honiteb prováděl na žádost držitele okresní úřad. Obecní honitby byly obvykle vymezovány jako honební pozemky náležející do katastrálního území obcí, které netvořily honitbu vlastní. Tento institut umožňoval, aby se na právu myslivosti podíleli i držitelé menších půdních celků. Obecní honitby uznával okresní úřad z moci úřední. Pouze v případech, kdy obce uzavřely o vytvoření honitby dohodu, bylo třeba podat žádost o uznání honitby, stejně jako u honiteb vlastních. Pro oba druhy honiteb zákony stanovily odlišný právní režim, pokud šlo o výkon práva myslivosti. Zatímco ve vlastních honitbách záležela realizace práva myslivosti na rozhodnutí držitele, v obecních honitbách byla stanovena povinnost zajistit výkon tohoto práva myslivcem nebo právo pronajmout. Základní podmínkou výkonu honebního práva bylo získání loveckého lístku, jehož vydání však bylo vyloučeno v případě osob, které již porušily právní předpisy na úseku myslivosti.¹⁷

2.5 Právní úprava myslivosti na území Čech, Moravy a Slezska v období Protektorátu

Období Protektorátu Čechy a Morava je charakterizováno snahou okupantů přizpůsobit právo na našem území požadavkům Německa. Právní úprava myslivosti měla být inspirována především ustanoveními německého mysliveckého zákona. Z tohoto důvodu bylo dne 31. března 1941 vydáno vládní nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti¹⁸, které znamenalo zásadní změnu dosavadní právní úpravy myslivosti na našem území. Vládní nařízení definovalo právo myslivosti, a to především jako

---

¹⁶ zákonem č. 42/1903 z.z. Slezský honební zákon, ze dne 13. ledna 1903.

¹⁷ Historie mysliveckých právních norem na území našeho státu. ČEHURA, V. et al. *Myslivost a právo*. 1. vyd. Praha: Orac, 2000, s. 7-16.

¹⁸ Vládní nařízení č. 127/1941 Sb., o myslivosti, ze dne 31. března 1941.

oprávnění lovit zvěř, ale také jako oprávnění si ulovenou zvěř přivlastňovat. Při jeho výkonu bylo třeba respektovat zákon a myslivecké obyčeje stanovené Nejvyšším mysliveckým úřadem, kterým bylo Ministerstvo zemědělství. I za období okupace bylo zachováno pojetí honebního práva jako práva reálného. Právo myslivosti mohlo být vykonáváno pouze v uznané honitbě (uznával myslivecký úřad). Nařízení rozlišovalo dva druhy honiteb, honitby vlastní a honitby společenstevní, přičemž pro každý druh stanovilo odlišný právní režim výkonu práva myslivosti. Minimální výměra vlastní honitby byla ponechána na 115 ha (dříve 200 jiter), avšak pro nově vzniklé vlastní honitby činila výměra 150 ha. Takto zákonem stanovená výměra nemusela být konečná, neboť Nejvyšší myslivecký úřad byl oprávněn výměry dále zvyšovat. Právní režim, který byl zaveden pro vlastní honitby, neponechával dosavadní možnost volby. Pokud vlastník neměl v úmyslu honitbu sám užívat, byl povinen se jí zřeknout. Takovéto pozemky byly následně za náhradu připojeny k honitbě nejbližší. Společenstevní honitba musela mít nejméně 250 ha souvislých honebních pozemků, ale i v tomto případě mohl Nejvyšší myslivecký úřad stanovit výměru jinak. Na společenstevních honitbách byla nositelem práva výkonu myslivosti honební společenstva, která je velmi často propachtovávala. Tato problematika byla nařízením upravena velmi podrobně, např.:

- Byla stanovena minimální pachtovní doba na 9 let (honitby s drobou zvěří) nebo 12 let (honitby se zvěří spárkatou)
- Pachtýř musel být odborně způsobilý. Splnění této podmínky bylo zajištěno prostřednictvím loveckého lístku, jehož vydání bylo poprvé vázáno na splnění kvalifikačních předpokladů (složení myslivecké zkoušky, absolvování odborné školy)
- Nezbytnou podmínkou platnosti pachtovní smlouvy bylo její schválení mysliveckým úřadem¹⁹

Závěrem můžeme říci, že nařízení č. 128/1941 zásadním způsobem ovlivnilo další vývoj mysliveckého zákonodárství na našem území. Za jeho největší přínos

---

¹⁹ Historický vývoj mysliveckého zákonodárství v českých zemích. VACH, M. et al. *Vývoj myslivosti a lovectví v českých zemích*. 1. vyd. Uhlířské Janovice: Silvestris, 2010, s. 73-94.
Historie mysliveckých právních norem na území našeho státu. ČEHURA, V. et al. *Myslivost a právo*. 1. vyd. Praha: Orac, 2000, s. 7-16.

můžeme považovat zavedení mysliveckých zkoušek jako podmínky získání loveckého lístku, neboť tímto způsobem bylo možné zajistit vykonávání práva myslivosti osobami disponujícími odbornými znalostmi, které představují záruku pozitivního vztahu a řádné péče o zvěř. Dále toto nařízení významně zefektivnilo organizaci státní správy na úseku myslivosti, a to především zřízením soustavy mysliveckých úřadů a stanovením jejich pravomocí. Velmi důležitým krokem bylo také zvýšení minimálních výměr honiteb, neboť nově stanovené výměry lépe odpovídají požadavkům svého racionálního využívání.

2.6 Myslivecká legislativa na našem území v letech 1945 - 2001

V prvních letech po skončení druhé světové války byla právní úprava myslivosti na našem území nejednotná. V platnosti byly ponechány nejen právní předpisy předválečné (např. zákon č. 98/1929 Sb.), ale i právní předpisy přijaté v době okupace (vládní nařízení č. 127/1941 Sb.). Z tohoto důvodu byly krátce po skončení války zahájeny přípravy nového právního předpisu, jehož úkolem bylo sjednotit právní úpravu myslivosti na území celého Československa. Nový zákon o myslivosti vstoupil v účinnost dne 1. ledna 1948 pod číslem 225/1948 Sb.²⁰ Tento zákon ve svém § 1 poprvé definoval nejen pojem myslivost („*Myslivost jako hospodářská a kulturní hodnota jest odvětvím zemědělské a lesní prvovýroby, které záměrnou hospodářskou činností sleduje řádný chov, ochranu a lov zvěře, jakož i hospodářské zhodnocení ulovené zvěře.*“), ale také pojem práva myslivosti („*Právo myslivosti jest oprávnění zvěř chovati, hájiti, stíhati, chytati, stříleti nebo jinak usmrcovati a přivlastňovati si ji živou či mrtvou, vcelku či zčásti (na př. shozené paroží) a sbíratí vejce zvěře pernaté...*“). Z výše uvedeného je zřejmé, že nový zákon chápal myslivost širším způsobem, než jak to činily právní úpravy předcházející, neboť zdůrazňuje, že součástí myslivosti je i oprávnění zvěř chovat a ochraňovat. Právo myslivosti bylo nadále považováno za právo reálné, ovšem již nebylo spojeno se všemi pozemky, ale pouze s pozemky honebními. Zřízení práva myslivosti jako samostatného věcného práva bylo vyloučeno. Nový zákon rozlišoval mezi pozemky nehonebními, jež zde byly taxativně vypočteny (hřbitovy, nádvoří, dvory, parky, náměstí,...), a nehonebními, které zde byly vymezeny negativně, jako pozemky ostatní. Nadále byl stanoven odlišný právní režim

---

²⁰ Zákon č. 225/1947 Sb., o myslivosti, ze dne 15. prosince 1947.

pro honitby společenstevní a vlastní. Minimální výměra pro uznání společenstevní honitby byla stanovena na 150 ha, pro uznání vlastní honitby na 200 ha. Honitby byly schvalovány okresním národním výborem ve správním řízení po prokázání podmínek stanovených pro vznik honitby. O tom, jakým způsobem bude s právem myslivosti naloženo, rozhodoval vlastník honitby (vlastní honitba) či honební společenstvo, jako veřejnoprávní korporace (společenstevní honitba). V obou případech byla dána možnost samostatného výkonu či propachtování písemnou pachtovní smlouvou na dobu šesti či devíti let. Oproti předchozím právním úpravám byla rozšířena variabilita orgánů honebního společenstva. Zákon o myslivosti rozlišoval valné shromáždění, honební výbor a honebního starostu. Tímto zákonem byl také do československého práva zaveden nový pojem mysliveckého hospodáře, kterým byl vlastník honitby, pachtýř nebo osoba pověřená, pokud samostatně vykonávají právo myslivosti. Myslivecký hospodář byl vždy osobou odborně kvalifikovanou, proto byl oprávněn vykonávat právo myslivosti samostatně. Základní podmínkou výkonu práva myslivosti bylo vydání loveckého lístku, jež bylo mimo složení mysliveckých zkoušek vázáno také na členství v Československé myslivecké jednotě.²¹ Zákon o myslivosti také zavedl novou kategorizaci zvěře na zvěř užitkovou a škodlivou, srstnatou a pératou.²²

Zákon o myslivosti z roku 1947 (resp. 1948) platil na našem území pouze do počátku 60. let, kdy se vzhledem k nastalým politickým změnám ukázal být nevyhovujícím. Dne 23. února 1962 tak Národní shromáždění vydalo pod číslem 23/1962 Sb. zákon nový,²³ jenž lépe vyhovoval požadavkům socializace. Hlavním účelem této právní úpravy bylo odpoutat právo myslivosti od soukromého vlastnictví pozemků. Dle nového zákona náleželo právo myslivosti pouze socialistickým organizacím, které měly ve správě či v užívání honební pozemky uznané okresním národním výborem za honitbu. Pro všechny tyto organizace však nebyl stanoven jednotný právní režim, neboť zákon rozlišoval mezi státními organizacemi a tzv.

---

²¹ Celostátní myslivecká organizace založená roku 1923 v Brně.

²² Historický vývoj mysliveckého zákonodárství v českých zemích. VACH, M. et al. *Vývoj myslivosti a lovectví v českých zemích*. 1. vyd. Uhlířské Janovice: Silvestris, 2010, s. 73-94. I Historie mysliveckých právních norem na území našeho státu. ČEHURA, V. et al. *Myslivost a právo*. 1. vyd. Praha: Orac, 2000, s. 7-16.

Zákon č. 225/1947 Sb., o myslivosti, ze dne 15. prosince 1947.

²³ Zákon č. 23/1962 Sb., o myslivosti, ze dne 23. února 1962.

ostatními socialistickými organizacemi.²⁴ Státní organizace měly možnost volby, zda budou vykonávat právo myslivosti samostatně, či zda je postoupí. Naopak, ostatní organizace byly vždy povinny výkon práva myslivosti postoupit mysliveckému sdružení nebo státní organizaci lesního hospodářství. Smlouvy o postoupení výkonu práva myslivosti byly uzavírány písemně na dobu deseti let. Podmínkou platnosti bylo schválení okresním národním výborem. Při změně smlouvy či jejím prodloužení bylo třeba postupovat obdobně. Navzdory těmto rozdílům byla minimální výměra honitby stanovena jednotně na 500 ha. Další změnou, kterou zákon o myslivosti přinesl, byla mírně odlišná definice práva myslivosti: „Právo myslivosti je oprávnění a povinnost zvěř plánovitě chovat, zušlechťovat, chránit, lovit, ulovenou nebo zhaslou zvěř si přivlastňovat a sbírat vejce zvěře pernaté a shozy paroží, jakož i oprávnění užívat k tomu v nezbytné míře honebních pozemků.“. Tedy, obsahem práva myslivosti již nebyla pouze oprávnění, ale také povinnosti. Pro výkon práva myslivosti stanovil zákon několik podmínek. Nejvýznamnější z nich bylo členství v Československém mysliveckém svazu. Druhou podmínkou pak bylo vydání loveckého lístku na základě složení zkoušky z myslivosti. Lovecké lístky vydával okresní národní výbor. Osoba, vykonávající právo myslivosti, byla také povinna mít u sebe povolenku k lovu, jež byla vydávána uživatelem honitby. Povolenka k lovu nebyla vyžadována u mysliveckého hospodáře a osob, které vykonávaly právo myslivosti v jeho přítomnosti. Myslivecký hospodář byla osoba odborně způsobilá, jejímž prostřednictvím uživatel honitbu spravoval. K jejímu ustanovení však bylo třeba schválení okresním národním výborem na základě vyjádření Československého mysliveckého svazu. Významným přínosem tohoto zákona bylo zavedení institutu myslivecké stráže. Tato musí být ustanovena na každých 500 ha honitby jejím uživatelem.²⁵

Zákon č. 23/1962 byl po dobu své platnosti několikrát pozměněn, doplněn a upřesněn zejména právními předpisy nižší právní síly. Mezi tyto předpisy náležela

---

²⁴ Do této kategorie náležela především jednotná zemědělská družstva.

²⁵ Historický vývoj mysliveckého zákonodárství v českých zemích. VACH, M. et al. *Vývoj myslivosti a lovectví v českých zemích*. 1. vyd. Uhliřské Janovice: Silvestris, 2010, s. 73-94.

Zákon č. 23/1962 Sb., o myslivosti, ze dne 23. února 1962.

Vyhláška ministerstva zemědělství, lesního a vodního hospodářství č. 24/1962 Sb., kterou se vydávají prováděcí předpisy k zákonu o myslivosti, ze dne 1. března 1962.

především vyhláška ministerstva zemědělství č. 4/1967 Sb.²⁶ a vyhláška ministerstva zemědělství a výživy č. 59/1967 Sb.²⁷

Nejvýznamnějších změn doznal zákon o myslivosti po roce 1988, kdy byl novelizován zákonem č. 143/1991 Sb.²⁸ a zákonem č. 270/1992 Sb.²⁹

Zákon č. 143/1991 Sb. doplnil zákon č. 23/1962 Sb. o ustanovení § 44a: „*Platnost smluv o postoupení výkonu práva myslivosti platných ke dni účinnosti tohoto zákona, s výjimkou jejich ustanovení o výši úplaty za toto postoupení, uzavřených před účinností tohoto zákona, se prodlužuje do 31. prosince 1993. Prodloužení platnosti se týká pouze smluv, u nichž by platnost skončila uplynutím doby.*“³⁰ Toto ustanovení vychází ze skutečnosti, že nájemní smlouvy byly mezi vlastníky honiteb a mysliveckými sdruženími uzavírány dle zákona o myslivosti na dobu deseti let tak, že by platnost většiny těchto smluv skončila v roce 1992. Účelem této novelizace tedy bylo prodloužit platnost nájemních smluv tak, aby mysliveckým sdružením byla zajištěna možnost dalšího využívání honiteb.³¹

Zákon č. 270/1992 Sb. se zabýval především třemi nejproblematictějšími oblastmi na úseku myslivosti, kterými byly okruhy otázek týkajících se honiteb, mysliveckých organizací a využívání práva myslivosti. Tento zákon stanovil, že právo myslivosti náleží fyzické či právnické osobě, která je vlastníkem honebních pozemků uznaných okresním úřadem za honitbu. Zároveň však zákon připouštěl, aby vlastník

---

²⁶ Vyhláška ministerstva zemědělství č. 4/1967 Sb., o hájení a o době, způsobu a podmínkách lovu některých druhů zvěře, ze dne 19. ledna 1967. Touto vyhláškou byla zrušena a nahrazena vyhláška ministerstva zemědělství, lesního a vodního hospodářství č. 24/1962 Sb., kterou se vydávají prováděcí předpisy k zákonu o myslivosti, ze dne 1. března 1962.

²⁷ Vyhláška ministerstva zemědělství a výživy č. 59/1967 Sb., kterou se vydávají prováděcí předpisy k zákonu o myslivosti, ze dne 31. května 1967.

²⁸ Zákon České národní rady č. 143/1991 Sb., kterým se doplňuje zákon č. 23/1962 Sb., o myslivosti, ze dne 26. března 1991.

²⁹ Zákon České národní rady č. 270/1992 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 23/1962 Sb., o myslivosti, ve znění zákona České národní rady č. 146/1971 Sb., zákona České národní rady č. 96/1977 Sb. a zákona České národní rady č. 143/1991 Sb., ze dne 28. dubna 1992.

³⁰ Čl.I. zákona České národní rady č. 143/1991 Sb., kterým se doplňuje zákon č. 23/1962 Sb., o myslivosti, ze dne 26. března 1991.

³¹ Historický vývoj mysliveckého zákonodárství v českých zemích. VACH, M. et al. *Vývoj myslivosti a lovectví v českých zemích*. 1. vyd. Uhlířské Janovice: Silvestris, 2010, s. 73-94. Zákon č. 23/1962 Sb., o myslivosti.

Zákon České národní rady č. 143/1991 Sb., kterým se doplňuje zákon č. 23/1962 Sb.

honebních pozemků při jejich pronájmu přenechal nájemci také právo myslivosti. Právo myslivosti se tak stává právem přenositelným na jinou osobu (za splnění zákonných podmínek). Pronajímatel se tedy mohl rozhodnout, zda právo myslivosti pronajme společně s pozemky, nebo si jej ponechá. Na základě této novelizace bylo také opět rozlišováno mezi honitbami vlastními a společenstevními. Minimální výměra byla stanovena shodně pro oba druhy honiteb na 500 ha. V případě, že honební pozemek nenáležel k vlastní ani společenstevní honitbě, byl okresním úřadem za náhradu připojen k honitbě sousední. Výkon práva myslivosti příslušel osobě, na jejíž návrh okresní úřad honitbu uznal. Vlastník honitby byl oprávněn vykonávat právo myslivosti v této honitbě sám nebo ji mohl pronajmout jiné fyzické či právnické osobě nebo jejich sdružení. Zákon č. 270/1992 Sb. ponechal kvalifikační předpoklady pro výkon práva myslivosti s výjimkou požadavku, aby osoba, jíž má být lovecký lístek vydán, byla členem myslivecké organizace. Nadále bylo zachováno pouze rozlišování mezi zvěří pernatou a srstnatou.³²

---

³² Historický vývoj mysliveckého zákonodárství v českých zemích. VACH, M. et al. *Vývoj myslivosti a lovectví v českých zemích*. 1. vyd. Uhlířské Janovice: Silvestris, 2010, s. 73-94.

Myslivost, rybářství, včelařství: Myslivost. DAMOHORSKÝ, M. a SMOLEK, M. *Zemědělské právo*. 1. vyd. Praha: IFEC, 2001, s. 90-98.

Zákon č. 23/1962 Sb., o myslivosti.

Zákon České národní rady č. 270/1992 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 23/1962 Sb., o myslivosti, ve znění zákona České národní rady č. 146/1971 Sb., zákona České národní rady č. 96/1977 Sb. a zákona České národní rady č. 143/1991 Sb.

3 Základní mezinárodní úmluvy týkající se myslivosti

Právní předpisy Evropské unie však nejsou jedinou skupinou norem, která ovlivňuje ochranu přírody, a tím i právní úpravu myslivosti, na našem území. Důležitou úlohu v této oblasti plní také mezinárodní právo. Význam mezinárodních úmluv spatřujeme především v podpoře mezinárodní spolupráce, jež je obzvláště důležitá k zajištění ochrany živočišných druhů, které se pohybují bez ohledu na státní hranice, přičemž jejich migrační cesty, mnohdy tisíce kilometrů dlouhé, mohou přecházet přes několik kontinentů. Neméně důležité je však zapojení světového společenství v oblasti ochrany globálně i regionálně ohrožených druhů živočichů, přírodních stanovišť a vzácných ekosystémů. Z výše uvedeného je zřejmé, že k dosažení těchto cílů nemohou postačit pouze vnitrostátní právní předpisy, ale že je třeba zavést rozsáhlé systémy ochrany, překračující hranice několika států. Mezinárodní úmluvy, jejichž předmětem je ochrana živočichů, mají významný vztah nejen k právním předpisům na úseku ochrany přírody a krajiny, ale také k právní úpravě myslivosti, zejména pokud jde o ochranu jednotlivých druhů zvěře či prostředí jejich přirozeného výskytu. Z mnoha environmentálních úmluv se myslivosti ve svých ustanoveních dotýkají především tyto:

- Úmluva o ochraně evropské fauny a flóry a přírodních stanovišť (Bernská úmluva)
- Úmluva o ochraně stěhovavých druhů volně žijících (Bonnská úmluva)
- Úmluva o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin – CITES (Washingtonská úmluva)
- Úmluva o mokřadech majících mezinárodní význam zvláště jako biotopy vodního ptactva (Ramsarská úmluva).³³

První mezinárodní úmluvou, o níž je třeba se v rámci tohoto tématu zmínit, je Úmluva o ochraně evropské fauny a flóry a přírodních stanovišť (*Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats*), která byla sjednána roku 1979 pod patronátem Rady Evropy. Hlavním cílem úmluvy je zajistit komplexní ochranu planě rostoucích rostlin a volně žijících živočichů, jakož i míst jejich

---

³³ DAMOHORSKÝ, M. a STEJSKAL, V. Ochrana přírody, krajiny a ohrožených druhů. DAMOHORSKÝ, Milan et al. *Mezinárodní právo životního prostředí: II. Část (zvláštní)*. Beroun: IFEC, 2008, s. 121-148 .

Legislativa související s myslivostí a mezinárodní konvence: Mezinárodní úmluvy. ČERVENÝ, J.

přirozeného výskytu. Velký důraz je kladen především na ochranu ohrožených či zranitelných druhů. Bernská úmluva rovněž vyzdvihuje důležitost začlenění ochrany přírody do celostátní politiky a význam mezinárodní spolupráce. Dále se Úmluva zabývá ochranou druhovou, jejíž základ tvoří čtyři seznamy.³⁴

- Příloha č. I.: Seznam ohrožených druhů planě rostoucích rostlin
- Příloha č. II.: Seznam ohrožených druhů volně žijících živočichů (například kočka divoká, vydra říční).³⁵
- Příloha č. III.: Seznam živočichů, kteří mohou být ekonomicky využíváni (tedy i loveni a odchytávání), ale pouze udržitelným způsobem, aby nebyla ohrožena jejich existence. (například kamzík horský, zajíc polní, straka obecná, holub hřivnáč).³⁶
- Příloha č. IV.: Seznam nedovolených způsobů lovu (například lov pomocí lepů, jedovatých návnad, výbušnin)³⁷

Česká republika je smluvní stranou Bernské úmluvy na základě usnesení vlády č. 523 z roku 1997. Naše přistoupení však bylo doprovázeno výhradou proti zařazením některých savců a ptáků do Přílohy č. II. (vlk, medvěd hnědý, koza bezoárová, káně lesní, káně rousná, jestřáb lesní, poštolka obecná, výr velký) a výhradou zařazení automatických a poloautomatických zbraní se zásobníkem schopným pojmout více než dva náboje do Přílohy IV. Závazky z Bernské úmluvy přejala Česká republika mj. zákonem č. 119/1992 Sb.³⁸ a zákonem č. 449/2001 Sb., o myslivosti.³⁹

---

³⁴ Bernská úmluva. In: *Informační systém Úmluvy o biologické rozmanitosti České republiky* [online]. 2012 [cit. 2014-01-09]. Dostupné z: <http://chm.nature.cz/information/fol401921>.

Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats: CETS No.: 104. In: *Council of Europe* [online]. 1982 [cit. 2014-01-09]. Dostupné z:

<http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Html/104.htm>

Legislativa související s myslivostí a mezinárodní konvence: Mezinárodní úmluvy. ČERVENÝ, J. et al. *Encyklopedie myslivosti*. Praha: Ottovo nakladatelství - Cesty, 2003, s. 69-73.

³⁵ Srov. § 2 písmeno c) zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.

³⁶ Srov. § 2 písmeno d) zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.

³⁷ Srov. § 45 odst. 1 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.

³⁸ Zákon č. 114/1992 sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

³⁹ Úmluva o ochraně evropské fauny, flóry a přírodních stanovišť. In: *Ministerstvo životního prostředí* [online]. 2006 [cit. 2014-01-09]. Dostupné z:

[http://www.mzp.cz/osv/edice.nsf/301CBCE5F8364E9EC1257242002021D1/\\$file/Bernska%20umluva.pdf](http://www.mzp.cz/osv/edice.nsf/301CBCE5F8364E9EC1257242002021D1/$file/Bernska%20umluva.pdf)

Druhou úmluvou, mající vztah k právní úpravě myslivosti, je Bonnská úmluva, jejíž oficiální název zní Úmluva o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů (*Convention on the Conservation of Migratory Species of Wild Animals*). Bonnská úmluva byla iniciována v rámci Programu OSN pro životní prostředí (*United Nations Environment Programme*, UNEP).⁴⁰ Cílem Bonnské úmluvy je poskytovat ochranu stěhovavým druhům volně žijícím živočichů, v celém areálu jejich výskytu, především pak na takových cestách a zastávkách. Přičemž úmluva rozlišuje dvě skupiny stěhovavých živočichů, jimž je poskytována ochrana. Tyto jsou vymezeny ve dvou přílohách úmluvy:

- Příloha č. I.: Druhy, kterým hrozí vyhubení v celém areálu jejich rozšíření nebo na jeho významné části, naznačují-li spolehlivé důkazy, že jde o ohrožený druh.
- Příloha č. II: Druhy živočichů s nepříznivým zachováním, pro něž mají být uzavírány mezinárodní dohody, jejichž účelem je zajistit zachování těchto druhů. V současné době je uzavřeno již několik takových dohod. Mezi nejvýznamnější z nich patří Dohoda o ochraně africko-euroasijských stěhovavých vodních ptáků a Dohoda o ochraně populací evropských netopýrů EUROBATS, jejichž signatářem je i Česká republika.⁴¹

V České republice jsou závazky z této úmluvy uskutečňovány zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.⁴²

Washingtonská úmluva, neboli Úmluva o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (*CITES – Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora*), jak zní celý její název, je jednou z nejvýznamnějších mezinárodních úmluv, zabývajících se ochranou přírody, resp. ochranou biodiverzity. Účelem Washingtonské úmluvy je postavit mezinárodní obchod s volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami pod společnou kontrolu všech zemí světa v takovém měřítku, aby bylo dosaženo

---

⁴⁰ DAMOHORSKÝ, M. a STEJSKAL, V. Ochrana přírody, krajiny a ohrožených druhů: Mnohostranné celosvětové úmluvy: Úmluva o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů. DAMOHORSKÝ, M. et al. *Mezinárodní právo životního prostředí: II. Část (zvláštní)*. Beroun: IFEC, 2008, s. 135-136.

⁴¹ Srov. § 2 písmeno c) zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.

⁴² Úmluva o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů (Bonnská úmluva). *Ministerstvo životního prostředí* [online]. 2012 [cit. 2014-01-09]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/bonnska_umluva.

ochrany všech ohrožených druhů fauny a flóry před vyhubením, způsobeným jejich získáváním a využíváním pro komerční účely, ať už je prováděno legální či nelegální cestou. Washingtonská úmluva stanoví pravidla mezinárodního obchodu s tzv. exempláři CITES, tj. se živými nebo mrtvými jedinci ohrožených druhů odebraných z volné přírody, ale také s jejich částmi a výrobky z nich. Pomocným nástrojem k zajištění druhové ochrany jsou pak tři kategorie seznamů, uvedených v přílohách této úmluvy, do nichž jsou jednotlivé druhy živočichů a rostlin zařazeny podle stupně svého ohrožení:⁴³

- Příloha I.: Druhy přímo ohrožené vyhubením.
- Příloha II.: Druhy, jejichž situace v přírodě není natolik vážná, ale které by se mohly stát ohroženými, pokud by mezinárodní obchod s nimi nebyl přísným způsobem regulován. V této příloze jsou uvedeny i druhy, jež jsou zaměnitelné s živočichy a rostlinami uvedenými v příloze č. I.
- Příloha III: Druhy, o nichž jednotlivé smluvní státy prohlásí, že na jejich území podléhají ochranným opatřením, majícím zamezit jejich nepřiměřenému odebírání z volné přírody, u kterých je nezbytná spolupráce několika smluvních států.⁴⁴

Washingtonská úmluva je v České republice uskutečňována zákonem č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů, a jeho prováděcí vyhláškou č. 210/2010 Sb.^{45 46}

---

⁴³ KLOUČEK, Ondřej. Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES): Co to je CITES. In: *Ministerstvo životního prostředí* [online]. 2013 [cit. 2014-01-10]. Dostupné z:

[http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/umluva_o_mezinarodnim_obchodu/\\$FILE/ODOIMZ-CITES_ZAKLADNI_INFO-131024.pdf](http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/umluva_o_mezinarodnim_obchodu/$FILE/ODOIMZ-CITES_ZAKLADNI_INFO-131024.pdf)

⁴⁴ Srov. § 2 písmeno c) zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.

DAMOHOŘSKÝ, M. a STEJSKAL, V. Ochrana přírody, krajiny a ohrožených druhů: Mnohostranné celosvětové úmluvy: Úmluva o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. DAMOHOŘSKÝ, Milan et al. *Mezinárodní právo životního prostředí: II. Část (zvláštní)*. Beroun: IFEC, 2008, s. 131-133.

⁴⁵ Vyhláška č. 210/2010 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o obchodování s ohroženými druhy.

⁴⁶ KUČERA, J. Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES): Informace pro veřejnost k provádění Úmluvy o mezinárodním obchodu

Poslední z významných úmluv, vyznačujících se vztahem k právní úpravě myslivosti, o níž je nezbytné se v tomto výčtu zmínit, je Úmluva o mokřadech majících mezinárodní význam zvláště jako biotopy vodního ptactva (*Convention on Wetlands of International Importance Especially as Waterfowl Habitat*). Tato úmluva nese též název Ramsarská, neboť byla podepsána v roce 1971 v íránském městě Ramsar. Ramsarská úmluva představuje celosvětovou úmluvou s nepopiratelným vlivem v oblasti ochrany přírody na celé Zemi. Ramsarská úmluva chápe mokřady jako významné zdroje ekologických hodnot, jejichž ztráta by byla nenahraditelná, a proto usiluje o co nejkomplexnější ochranu těchto oblastí, za spolupráce smluvních států a podpory vládních i nevládních mezinárodních organizací na ochranu přírody, orgánů dalších mezinárodních úmluv a orgánů ochrany životního prostředí regionálních ekonomicko-politických uskupení. Cílem Úmluvy je zajistit ochranu nejen mokřadům samotným, ale také druhům vodního ptactva, které jsou na tyto oblasti vázány. Základní povinností smluvních stran je zařadit alespoň jeden ze svých mokřadů na tzv. Seznam mokřadů mezinárodního významu. Tento seznam k dnešnímu dni čítá 2 177 mokřadů z celého světa. V rámci Ramsarské úmluvy je od roku 1990 veden také Seznam ohrožených mokřadů, kam se zapisují mokřady mezinárodního významu, u nichž došlo, dochází neb může dojít ke změnám jejich ekologického charakteru, a tím k jejich ohrožení, poškození či zničení. Dnes je na tomto seznamu vedeno čtyřicet osm ohrožených mokřadů. Česká republika doposud nahlásila na Seznam mokřadů mezinárodního významu čtrnáct oblastí, z nich čtyři jsou zapsány také na Seznamu ohrožených mokřadů (Litovelské Pomoraví, Mokřady dolního Podují, Poodří, Třeboňské rybníky).⁴⁷

---

ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES) a souvisejících právních předpisů EU a ČR. In: *Ministerstvo životního prostředí* [online]. 2013 [cit. 2014-01-10]. Dostupné z: [http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/informace_pro_verejnost_cites/\\$FILE/ODOIMZ-INFO_CITES_pro_verejnost_verze_10a-20130108.pdf](http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/informace_pro_verejnost_cites/$FILE/ODOIMZ-INFO_CITES_pro_verejnost_verze_10a-20130108.pdf)

⁴⁷ Ramsarská úmluva o mokřadech. *Ministerstvo životního prostředí: Zahraniční vztahy: Mezinárodní smlouvy v oblasti životního prostředí* [online]. 2012 [cit. 2014-01-16]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/ramsarska_umluva_o_mokradech.

Ramsar Sites in order of their addition to the Ramsar List of Wetlands of International Importance. In: *The Ramsar Convention on Wetlands: The Ramsar List of Wetlands of International Importance* [online]. 2014 [cit. 2014-02-16]. Dostupné z: http://www.ramsar.org/pdf/sitelist_order.pdf
The Montreux Record. *The Ramsar Convention on Wetlands: Documents* [online]. 2014 [cit. 2014-01-16].

Dostupné z: http://www.ramsar.org/cda/en/ramsar-documents-montreux-montreux-record/main/ramsar/1-31-118%5E20972_4000_0__.

Vztah k právní úpravě myslivosti můžeme spatřovat již v samotném smyslu této úmluvy, jež spočívá mj. v ochraně vodního ptactva, které je na mokřady ekologicky vázáno, neboť do této skupiny náleží i některé druhy, které jsou lovnou zvěří dle zákona o myslivosti (například husy a kachny). Tímto způsobem Ramsarská úmluva zajišťuje i ochranu zvěře, resp. jejího přirozeného prostředí.⁴⁸

---

⁴⁸ DAMOHORSKÝ, M. a STEJSKAL, V. Ochrana přírody, krajiny a ohrožených druhů: Mnohostranné celosvětové úmluvy: Úmluva o mokřadech majících mezinárodní význam zvláště jako biotopy vodního ptactva. DAMOHORSKÝ, M. et al. *Mezinárodní právo životního prostředí: II. Část (zvláštní)*. Beroun: IFEC, 2008, s. 128-130.

Ramsar Sites in order of their addition to the Ramsar List of Wetlands of International Importance.

In: *The Ramsar Convention on Wetlands: The Ramsar List of Wetlands of International Importance* [online]. 2014 [cit. 2014-02-16]. Dostupné z: http://www.ramsar.org/pdf/sitelist_order.pdf
The Montreux Record. *The Ramsar Convention on Wetlands: Documents* [online]. 2014 [cit. 2014-01-16].

Dostupné z: http://www.ramsar.org/cda/en/ramsar-documents-montreux-montreux-record/main/ramsar/1-31-118%5E20972_4000_0__.

Legislativa související s myslivostí a mezinárodní konvence: Mezinárodní úmluvy. ČERVENÝ, J. et al. *Encyklopedie myslivosti*. Praha: Ottovo nakladatelství - Cesty, 2003, s. 69-73.

4 Právní předpisy Evropské unie zabývající se myslivostí

Evropská unie je nadnárodní útvar, na nějž členské státy převedly část svých suverénních pravomocí, a který je tak způsobilý přijímat vlastní legislativu na různých úsecích společenského života. Z tohoto důvodu dnes unijní právo představuje nejvýznamnější faktor ovlivňující vnitrostátní legislativu ve všech oblastech práva. Nejinak je tomu i u právní úpravy myslivosti. Česká republika se již jako kandidátská země na vstup do Evropské unie připravovala nejen po stránce legislativní, ale také po stránce praktické či organizační. A tak je nový zákon o myslivosti (zákon č. 449/2001 Sb.), přijatý poměrně krátce před vstupem České republiky do Evropské unie, již zcela v souladu s požadavky, které jsou na právní úpravu myslivosti kladeny normami unijního práva.⁴⁹

Postavení myslivosti v rámci Evropské unie je určováno především skutečností, že tato oblast není považována za samostatný obor, nýbrž náleží do gesce generální ředitelství XI., zabývajícího se životním prostředím, jadernou bezpečností a civilní obranou. Z tohoto důvodu není pro myslivost vypracována samostatná politika, ale zájmy myslivosti jsou prosazovány prostřednictvím politiky ochrany životního prostředí. Ani dnes tak v unijním právu tedy nenalezneme ucelenou právní úpravu myslivosti, neboť tato je stále tvořena především právními předpisy jednotlivých členských států. Tímto přístupem tak Evropská unie respektuje charakter myslivosti jakožto činnosti výrazně ovlivňované kulturními, hospodářskými a sociálními podmínkami a tradicemi konkrétní země. Na druhou stranu i zde však existují instituty, u nichž je stanovení jednotných pravidel nezbytné. Tak je tomu například v oblasti právní úpravy ochrany volně žijících živočichů a způsobu jejich lovu či odchyty. Na tomto úseku přijala Evropská společenství několik legislativních opatření, z nichž nejbližší vztah k myslivosti mají zejména následující nařízení a směrnice:⁵⁰

---

⁴⁹ Koncepce myslivosti: Další vývoj myslivosti po vstupu České republiky do Evropské unie. *Ministerstvo zemědělství: eAGRI:Lesy:Myslivost* [online]. 2009 [cit. 2014-01-22]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/lesy/myslivost/koncepce-a-strategie/>

⁵⁰ Koncepce myslivosti: Další vývoj myslivosti po vstupu České republiky do Evropské unie. *Ministerstvo zemědělství: eAGRI:Lesy:Myslivost* [online]. 2009 [cit. 2014-01-22]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/lesy/myslivost/koncepce-a-strategie/>

Myslivost, rybářství, včelařství: Myslivost. DAMOHORSKÝ, M. a SMOLEK, M. *Zemědělské právo*. Praha: IFEC, 2001, s. 90-98.

Prvním z nich je Nařízení Rady EEC č. 3254/91 zakazující používání pastí ve Společenství a zakazující do Společenství zavádět kožešiny a zboží vyrobené z určitých druhů volně žijících živočichů pocházejících ze zemí, kde jsou k jejich odchytu používány pasti nebo jiné metody odchytu, které nesplňují mezinárodní humánní standardy odchytu. Hlavním úkolem tohoto nařízení je zrušení používání nášlapných pastí, čímž by mělo dojít k pozitivnímu ovlivnění stavu zachování ohrožených druhů volně žijících živočichů vně i uvnitř Evropské unie. V návaznosti na tuto posílenou ochranu nařízení dále zakazuje dovoz kožešin pocházejících z uvedených živočišných druhů (jakož i dalšího zboží tyto kožešiny obsahující) ze zemí, ve kterých jsou nášlapné pasti nadále používány, případně ve kterých způsoby odchytu neodpovídají mezinárodně sjednaným pravidlům odchytu. Pro Českou republiku je toto nařízení platné od dne jejího vstupu do Evropské unie. V této době již však byla česká právní úprava na zákaz používání pastí připravena, neboť v zákoně o myslivosti již byl mezi zakázanými způsoby lovu obsažen zákaz lovit zvěř do želez a nášlapných pastí. Obdobný zákaz (zákaz odchyťování do čelistových pastí) je uveden také v zákoně na ochranu zvířat proti týrání. Zde se však zákaz tohoto způsobu odchytu týká všech zvířat, nejen zvěře. Závěrem je třeba zmínit, že nášlapnou pastí se dle čl. 1 tohoto nařízení rozumí: *zařízení zkonstruované pro zachycení nebo uvěznění zvířat prostřednictvím čelistí, které se těsně sevrou kolem jedné nebo více končetin tak, že vylučují vytažení této končetiny nebo končetin z pasti.*⁵¹

Druhým předpisem majícím vliv na právní úpravu myslivosti je Nařízení Rady EC č. 338/97 o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi. Účelem tohoto nařízení je podrobně upravit požadavky stanovené Washingtonskou úmluvou o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES) pro povolování vývozu a dovozu exemplářů zde uvedených druhů ze třetích, resp. do třetích zemí, jakož i pro regulaci obchodu a držby těchto exemplářů na území Evropské unie. Společným cílem Nařízení a Úmluvy je tak zajistit zachování druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin prostřednictvím regulace obchodu s nimi. Nařízení však zdůrazňuje, že jeho

---

⁵¹ RŮŽIČKA, Jaroslav. Česká myslivost a Evropská unie. *Eagris: agrární www portál* [online]. 2004 [cit. 2014-03-29]. Dostupné z: <http://www.agris.cz/clanek/130962>.

Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31991R3254:CS:NOT>

ustanovení je třeba chápat jako základní režim ochrany, který členskými státy nebrání přijmout či zachovat přísnější opatření k dosažení sledovaného cíle. Česká republika zajišťuje řádnou aplikaci tohoto nařízení pomocí zákona č. 100/2004 Sb., o obchodování s ohroženými druhy.⁵² Přestože se o výkonu práva myslivosti toto nařízení přímo nezmiňuje, má pro národní právní předpisy v této oblasti značný význam. Důvodem je skutečnost, že nařízení stanoví pravidla pro přemísťování CITES exemplářů v rámci Evropské unie, pro vývoz ulovené či odchycené zvěře (trofejí z ní), ale také pro dovoz trofejí ze zvěře ulovené mimo území Evropské unie.⁵³

Třetím významným předpisem je Směrnice č. 147/2009/ES o ochraně volně žijících ptáků. Tato směrnice je jedním z nejvýznamnějších pramenů ochrany přírody a krajiny v Evropské unii, neboť vytváří komplexní systém ochrany všech druhů ptáku přirozeně se vyskytujících na evropském území členských států, přičemž chráněna jsou všechna vývojová stadia a přírodní stanoviště těchto živočichů.⁵⁴ Směrnice č. 147/2009/ES rozlišuje několik skupin druhů ptáku, které jsou řazeny do příloh číslo I. až III. V příloze č. II. jsou uvedeny druhy, které mohou být loveny v souladu s vnitrostátní legislativou daného členského státu, s ohledem na početnost populace, zeměpisné rozšíření a úspěšnost rozmnožování na území Evropské unie. V příloze č. III. pak nalezneme druhy ptáků, jejichž prodej, doprava, držení a další vymezené činnosti nejsou zakázány, ovšem pouze pokud byli ptáci legálně usmrceni, odchyceni nebo získáni jiným zákonným způsobem. Nejdůležitější přílohou je však příloha č. I., která obsahuje výčet mimořádně zranitelných ptačích druhů. K zachování jejich populace směrnice ukládá členským státům povinnost vytvářet tzv. oblasti zvláštní ochrany ptactva (*Special Protection Areas*, tedy SPA) a přijímat náležitá ochranná opatření. Obdobně jsou si státy povinny počínat, pokud jde o oblasti rozmnožování, pelichání a přezimování a rovněž o tahové zastávky stěhovavých druhů, které nejsou uvedeny

---

⁵² Zákon č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatření k ochraně těchto druhů, ve znění pozdějších předpisů.

⁵³ Ochrana rostlinstva a živočišstva: Právní úprava v Evropské unii. DAMOHORSKÝ, M. et al. *Právo životního prostředí*. 3. vyd. Praha: C.H.Beck, 2010, s. 401-405.

Koncepce myslivosti: Další vývoj myslivosti po vstupu České republiky do Evropské unie. *Ministerstvo zemědělství: eAGRI: Lesy: Myslivost* [online]. 2009 [cit. 2014-01-22]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/lesy/myslivost/koncepce-a-strategie/>

⁵⁴ Ochrana přírody a krajiny: Právní úprava v Evropské unii. DAMOHORSKÝ, M. et al. *Právo životního prostředí*. 3. vyd. Praha: C.H.Beck, 2010, s. 357-362.

v příloze č. I. Významný vliv této směrnice na národní právní úpravu myslivosti se začal projevovat již před vstupem do Evropské unie, kdy Česká republika uváděla svůj právní řád do souladu s evropským právem. Na prvním místě bylo třeba této směrnici uzpůsobit výčet živočichů, které připravovaný zákon o myslivosti považoval za zvěř. Vypracovaný seznam byl poté předložen Evropské komisi ke schválení. Do konečného seznamu druhů lovné zvěře nebyli zahrnuti například jestřáb lesní a volavka popelavá, přestože jejich začlenění navrhovalo Ministerstvo zemědělství. Dle Evropské komise je možní dosáhnout požadovaných početních stavů těchto druhů prostřednictvím udělovaných výjimek. Dále byly požadavky této směrnice promítnuty do výčtu zakázaných způsobu lovu, například do zákazu používání automatických či poloautomatických zbraní se zásobníkem, který je uzpůsoben pojmout více než dva náboje.⁵⁵

Poslední z významných směrnic souvisejících s myslivostí je Směrnice č. 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. Hlavním úkolem této směrnice je přispět k zachování biologické rozmanitosti na území Evropské unie, přičemž tohoto cíle má být dosaženo prostřednictvím ochrany volně žijících živočichů (vyjma ptáků), planě rostoucích rostlin a také ochranou přírodních stanovišť. Obdobně jako předchozí směrnice využívá i tato prostředky druhové a územní ochrany. Druhová ochrana je představována zejména systémem přísných zákazů týkajících se chovu, prodeje, rušení, ničení a dalších činností prováděných ve vztahu k vybraným zástupcům fauny a flóry uvedeným v příloze IV. a V. Směrnice však připouští udělení výjimky, je-li pro to dán některý z taxativně vymezených důvodů. Dále se směrnice zabývá zakázanými způsoby přepravy, lovu a odchyty volně žijících živočichů (například prostřednictvím výbušnin, jedů, kuší). Územní ochrana poté spočívá ve vyhlásování lokalit s přírodními stanovišti významnými z hlediska ochrany přírody na území Evropské unie a lokalit důležitých pro ochranu vybraných druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin za lokality významné pro Evropskou unii, tedy tzv. evropsky významné lokality (*Sites of Community Importance, SCI*). Tato území vytváří společně s ptačími oblastmi (oblasti

---

⁵⁵ Ochrana přírody a krajiny: Právní úprava v Evropské unii. DAMOHORSKÝ, M. et al. *Právo životního prostředí*. 3. vyd. Praha: C.H.Beck, 2010, s. 357-362.

RŮŽIČKA, Jaroslav. Česká myslivost a Evropská unie. *Eagris: agrární www portál* [online]. 2004 [cit. 2014-03-29]. Dostupné z: <http://www.agris.cz/clanek/130962>.

ochrany ptactva, SPA) systém NATURA 2000. Jak již z výše uvedeného zřejmé, měla tato směrnice vliv především na výčet zakázaných způsobů lovu a seznam živočišných druhů, které nemohou být obhospodařovány lovem. Do této skupiny byl zařazen například vlk euroasijský či vydra říční.⁵⁶

---

⁵⁶ Ochrana přírody a krajiny: Právní úprava v Evropské unii. DAMOHORSKÝ, M. et al. *Právo životního prostředí*. 3. vyd. Praha: C.H.Beck, 2010, s. 357-362.

Směrnice Rady č. 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, dostupná z:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1992L0043:20070101:CS:PDF>

Ochrana přírody a krajiny: Právní úprava v Evropské unii. DAMOHORSKÝ, M. et al. *Právo životního prostředí*. 3. vyd. Praha: C.H.Beck, 2010, s. 357-362.

5 Platná právní úprava myslivosti

Myslivost je oblastí, která má mezi ostatními zájmovými činnostmi zcela mimořádné postavení, které je dáno především tím, že je tato oblast regulována velkým množstvím právních norem. Jejich soubor bývá mnohdy označován pojmem myslivecké právo, což však neznamena, že by se jednalo o uznávané právní odvětví, jakým je například právo obchodní či občanské. Osoby zabývající se myslivostí tímto označením pouze vyjadřují skutečnost, že je právní úprava myslivosti tvořena velkým množstvím právních předpisů, které se v různé míře podílejí na právní podobě této oblasti. V současné době je základ právní úpravy myslivosti v České republice představován zákonem č. 449/2001 Sb. Východiskem při přípravě tohoto zákona byla především předcházející právní úprava myslivosti, která se na našem území vyvíjela již od počátku 18. století. Současný zákon o myslivosti tak obsahuje několik institutů, které mají v českých zemích dlouhou tradici. Neméně významnou sféru vlivu však představuje legislativa Evropské unie. Jelikož byl zákon o myslivosti připravován krátce před vstupem České republiky do Evropské unie, je již od svého přijetí zcela v souladu s požadavky, které jsou na myslivost kladeny ze strany tohoto nadnárodního společenství. Samotný zákon o myslivosti však nepokrývá všechny otázky týkající se myslivosti, resp. zmiňuje se o nich pouze zběžně, a ponechává na prováděcích právních předpisech, aby je dále rozvedly. Takto jsou ustanovení zákona o myslivosti doplňována a upřesňována pěti prováděcími vyhláškami. Ani s prováděcími právními předpisy však není právní úprava myslivosti kompletní. Dále je třeba se zmínit také o právních předpisech, jejichž primárním účelem není právní úprava myslivosti, ale které se i přesto ve větší či menší míře této oblasti dotýkají.⁵⁷

5.1 Stěžejní právní předpisy na úseku myslivosti

Základem právní úpravy myslivosti v České republice je zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, který byl schválen 27. listopadu 2001 pod číslem 449/2001 Sb. Hlavním důvodem přijetí této právní úpravy byla skutečnost, že dosavadní právní předpisy, platné na našem území již od roku 1962, přestaly být dostačující, a to zejména vzhledem ke změně uspořádání majetkových a společenských vztahů. Tento zákon nejen navazuje na některé právní instituty zavedené předcházejícími právními předpisy,

---

⁵⁷ Myslivecké právo. BEDNÁŘ, V. a BEDNÁŘ, P. *Myslivecká stráž*. 2. vyd. Praha: Druckvo, 2012, s. 11.

ale přináší také mnoho nového, zvláště pak jde-li o vztah myslivosti k vlastnictví půdy či o samotné pojetí této činnosti. Zákon o myslivosti vstoupil v účinnost 1. července 2002. Po tomto datu byl třináctkrát novelizován.

Předmětem právní úpravy je především chov a zachování druhů zvěře volně žijících na území České republiky, držení zvěře v zajetí, dovoz a vývoz živé zvěře, dovoz a vypouštění cizokrajných živočichů, tvorba a využití honiteb, postavení a právní poměry honebního společenstva, ochrana myslivosti, užívání honebních pozemků, zlepšování životních podmínek zvěře, regulace stavů zvěře, provádění lovu zvěře (rovněž i provádění lovu živočichů, kteří nejsou zvěří), poskytování náhrady škody způsobené zvěří a při provozování myslivosti, kontrola ulovené zvěře, výkon státní správy a dozoru a v neposlední řadě také státní podpora udržení historické a kulturní úrovně a tradic české myslivosti. Působnost zákona o myslivosti je vymezena i negativně, a to v § 1 odst. 2, kde je stanoveno, že ustanovení tohoto zákona se nepoužijí v případě těch druhů zvěře, které jsou drženy v uznaných farmových chovech a které jsou považovány za hospodářská zvířata.

System založený zákonem myslivosti je dále rozvíjen prostřednictvím pěti prováděcích vyhlášek, jejichž úkolem je podrobněji upravovat některé v zákoně uvedené instituty. Nejvýznamnějším prováděcím předpisem k zákonu o myslivosti je Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 244/2002 Sb.⁵⁸ Na rozdíl od ostatních prováděcích předpisů nepřináší úpravu pouze jediného vybraného tématu, ale zabývá se všemi tématy, u nichž je to vzhledem ke zmocňovacím ustanovením zákona o myslivosti třeba. Tato vyhláška tedy podrobněji stanoví předpoklady pro výkon funkce myslivecké stráže, pokyny pro používání loveckých dravců a pro používání loveckých psů, podmínky vydávání a odebírání loveckých lístků, povinné náležitosti povolenky k lovu, pravidla provádění vyšších odborných mysliveckých zkoušek a požadavky na podobu služebních stejnokrojů zaměstnanců orgánů státní správy myslivosti. Dále je v příloze vyhlášky uveden vzor služebního odznaku myslivecké stráže, vzor průkazu myslivecké stráže a mysliveckého hospodáře, vzor plomby, vzor lístku o původu zvěře atd.

---

⁵⁸ Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 244/2002 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.

Dalším prováděcím předpisem je vyhláška Ministerstva zemědělství č. 245/2002 Sb.,⁵⁹ jejímž účelem je stanovení doby lovu jednotlivých druhů zvěře a vymezení bližších podmínek provádění lovu ve smyslu § 42 odst. 2 zákona o myslivosti. Tato vyhláška především určuje období, v němž mohou být jednotlivé druhy zvěře obhospodařovány lovem. Na druhé straně však připouští, že za určitých vymezených okolností, mohou být dané druhy zvěře loveny i mimi takto určená období.

S lovem zvěře souvisí i další prováděcí předpis, kterým je Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 491/2002 Sb.,⁶⁰ jež vymezuje druhy zvěře, pro něž se stanoví minimální a normované stavy a pro něž se honitby nebo jejich části zařazují do jakostních tříd. Rovněž vyhláška uvádí požadovaný poměr pohlaví, věkovou skladbu a koeficient očekávané produkce těchto druhů zvěře v jakostních třídách honitby. Důvodem takovéto právní úpravy je na prvním místě zabezpečení ochrany zvěře a zajištění jejího plánovaného chovu, na místě druhém pak vyhovění požadavkům dalších lidských činností, jakými jsou např. zemědělství nebo lesní hospodářství.

Na rozdíl od výše uvedených vyhlášek se další prováděcí předpis - vyhláška Ministerstva zemědělství č. 7/2004 Sb.⁶¹ vyznačuje poměrně specifickým předmětem právní úpravy. Tato vyhlášky stanoví způsob posouzení vhodnosti podmínek pro intenzivní chov bažantů a postup při vymezení bažantnice jako části honitby, čímž provádí § 2 písmeno k) zákona o myslivosti, dle § 68 téhož zákona. Tato vyhláška je svým obsahem velmi významná, neboť zákon o myslivosti bažantnici pouze definuje, ale její vymezení již blíže neupravuje.

Poslední prováděcí vyhláškou je vyhláška Ministerstva zemědělství č. 553/2004 Sb.,⁶² o podmínkách, vzoru a bližších pokynech vypracování plánu mysliveckého hospodaření v honitbě, ve znění pozdějších předpisů. Tato vyhláška upravuje zejména podmínky pro vypracování plánu mysliveckého hospodaření v honitbě, stanoví jeho možné části přílohy, jejichž obsah je odvislý od povahy honitby. Dále vyhláška

---

⁵⁹ Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 245/2002 Sb., o době lovu jednotlivých druhů zvěře a o bližších podmínkách provádění lovu, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁰ Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 491/2002 Sb., o způsobu stanovení minimálních a normovaných stavů zvěře a o zařazování honiteb nebo jejich částí do jakostních tříd, ve znění pozdějších předpisů.

⁶¹ Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 7/2004 Sb., o posouzení podmínek pro bažantnice a o postupu, jakým bude vymezena část honitby jako bažantnice, ve znění pozdějších předpisů.

⁶² Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 553/2004 Sb.,⁶² o podmínkách, vzoru a bližších pokynech vypracování plánu mysliveckého hospodaření v honitbě, ve znění pozdějších předpisů.

vymezuje, pro které druhy zvěře se plán mysliveckého hospodaření vypracovává, kdo jej vypracovává a do jakého data.

5.2 Právní předpisy s myslivostí související

Právní úprava myslivosti je však vedle zákona č. 449/2001 Sb. a jeho prováděcích vyhlášek tvořena také dalšími právními předpisy, které mají na tuto oblast značný vliv, přestože se primárně zabývají jinou problematikou. Vazby mezi těmito předpisy jen dokládají provázanost mezi jednotlivými součástmi právního řádu České republiky a často v nich můžeme nalézt odpověď na další pro myslivost významné otázky. Z tohoto důvodu další kapitola mé diplomové práce pojednává o právních přepisech, které s myslivostí souvisejí.

Ve výčtu těchto předpisů je nezbytné na prvním místě hovořit o Ústavě ČR⁶³ a Listině základních práv a svobod.⁶⁴ Ústava je normativním právním aktem nejvyšší právní síly, a jako taková představuje (spolu s Listinou) právní základ všech právních odvětví v České republice. K myslivosti a jejímu výkonu má významný vztah již samotná preambule Ústavy, která mj. deklaruje odhodlání střežit a rozvíjet zděděné přírodní bohatství. Dále je třeba zmínit čl. 7, jež stanoví povinnost státu dbát šetrného využívání přírodních zdrojů a ochrany přírodního bohatství. Vzhledem k výše uvedenému můžeme tedy Ústavu ČR považovat za i základ právní úpravy myslivosti, neboť zdůrazňuje ochranu zvěře, jež je zákonem o myslivosti považována za obnovitelné přírodní bohatství, přičemž je nezbytné, aby ochrana zvěře byla zajištěna způsobem, který umožní zachování tohoto přírodního bohatství pro další generace. Ústava rovněž přináší základ, na němž je vybudována organizace právní úpravy myslivosti.

V rámci ústavního pořádku se však o ochraně přírodního bohatství nezmiňuje jen Ústava, ale také Listina základních práv a svobod, která v čl. 35 odst. 3 mj. zakazuje, aby kdokoli při výkonu svých práv ohrožoval nebo poškozoval druhové bohatství přírody. Tento požadavek se v oblasti právní úpravy myslivosti projevuje zejména kategorizací zvěře na druhy, jež mohou být obhospodařovány lovem, a na ty,

---

⁶³ Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁴ Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů.

jejichž lov je obecně zakázán. Dále můžeme výraz respektování tohoto požadavku spatřovat ve stanovení dob lovu a dob hájení jednotlivých druhů zvěře, ve vymezení minimálních a normovaných zvěře stavů atd.

Kompetenční zákon upravuje postavení, rozsah působnosti a pravomocí ústřední orgánů státní správy, kterými jsou ministerstva a ostatní ústřední orgány státní správy. V České republice je ústředním orgánem státní správy myslivosti Ministerstvo zemědělství České republiky, s výjimkou území národních parků, neboť na jejich území je tímto orgánem Ministerstvo životního prostředí České republiky. Obdobný právní režim je stanoven pro státní správu lesů a rybářství. Kompetenční zákon tak představuje právní základ organizace státní správy myslivosti v České republice, neboť přináší základní vymezení působnosti a pravomocí Ministerstva zemědělství, které je poté doplněno dalšími právními předpisy na úseku myslivosti, především zákonem č. 449/2001 Sb.

Dalším zákonem, který má pro právní úpravu myslivosti velmi důležitý význam je zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, neboť zavádí odlišný právní režim pro výkon myslivosti tam, kde je to vzhledem k zajištění ochrany určitého území či živočišného druhu nejvíce třeba. Významná je především právní úprava výkonu práva myslivosti na území národních parků, národních přírodních rezervací a přírodních rezervací, zavedená z důvodu, že zde tato činnost musí respektovat specifické poslání zvláště chráněných území. Na území národních parků mohou orgány ochrany přírody omezit nebo vyloučit výkon práva myslivosti v celém národním parku či jeho určité části. Zákon o ochraně přírody a krajiny zakazuje, aby byly na území národních parků zaváděny intenzivní chovy zvěře, kterými jsou především obory, bažantnice a farmové chovy, a aby bylo při výkonu práva myslivosti používáno otrávených návnad. Výkon práva myslivosti v národních přírodních rezervacích je podmíněn souhlasem orgánu ochrany přírody. I na těchto územích stanoví zákon o ochraně přírody a krajiny zákaz zavádění intenzivního chovu zvěře a používání otrávených návnad. Na území přírodních rezervací může orgán ochrany přírody výkon práva myslivosti omezit, pokud je prováděn v rozporu s podmínkami ochrany této oblasti.

Zákon o ochraně přírody a krajiny se zabývá také ochranou zvláště chráněných živočichů, jejichž seznam a stupeň ohrožení je uveden ve vyhlášce Ministerstva

životního prostředí č. 395/1992 Sb.⁶⁵, která je prováděcím předpisem k tomuto zákonu. Mezi zde uvedenými druhy nalezneme také některé živočichy, které zákon o myslivosti považuje za zvěř:

- Kriticky ohrožené druhy (tetřev hlušec, kočka divoká, medvěd hnědý, vlk)
- Silně ohrožené druhy (čírka modrá, holub doupňák, jeřábek lesní, krahujec obecný, křepelka polní, lžičák pestrý, tetřívek obecný, bobr evropský, los evropský, rys ostrovid, vydra říční)
- Ohrožené druhy (čírka obecná, jestřáb lesní, kopřívka obecná, koroptev polní, krkavec velký, moták pochop, sluka lesní, výr velký)

V zájmu zachování zvláště chráněných živočichů zavádí zákon o ochraně přírody a krajiny specifický režim jejich ochrany, resp. nakládání s nimi. Je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje těchto živočichů, především je držet, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrcovat. Tento zákaz je ovšem relativní, neboť orgán ochrany přírody může za splnění zákonných podmínek udělit výjimku. Výjimka je udělována individuálním rozhodnutím nebo opatřením obecné povahy. V některých vymezených případech je také možné, aby orgán ochrany přírody namísto udělení výjimky uzavřel s příslušnou fyzickou či právnickou osobou dohodu. Rovněž je třeba podotknout, že na základě tohoto zákona jsou chráněna všechna vývojová stadia živočichů, jejich přirozená i umělá sídla. Rovněž je chráněn mrtvý jedinec daného druhu, jeho část i výrobek z něho, u něhož je patrné, že je vyroben z části takového živočicha. Velmi úzký vztah zákona o myslivosti a zákona o ochraně přírody a krajiny je patrný rovněž z § 66 zákona č. 449/2001 Sb., v němž je uveden výčet rozhodnutí orgánu státní správy myslivosti, jejichž vydání musí předcházet dohoda s orgány ochrany přírody, nestanovili zvláštní právní předpisy jinak. Tato dohoda je vyžadována u rozhodnutí, v jejichž důsledku by mohly být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny. Typické je například rozhodnutí, kterými příslušné orgány povolují lov ve zvláštních případech (tedy mimo lovnou dobu či na nehonebních pozemcích) nebo ukládají snížení stavu některého druhu zvěře, popřípadě jeho chov úplně ruší. Zákon o myslivosti tak navazuje na § 65 zákona o ochraně přírody a krajiny, který rovněž vyžaduje dohodu mezi orgány ochrany přírody

---

⁶⁵ Vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

a ostatními orgány státní správy učiněnou předtím, než tyto vydají rozhodnutí, jež by mohlo ovlivnit zájmy chráněné zákonem č. 114/1992 Sb. Touto cestou se oba zmíněné právní předpisy vhodně doplňují.

Velmi významný je vztah zákona o myslivosti k zákonu č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání.⁶⁶ Primární vazbou je zde ustanovení § 5 odst. 2 písmeno d), které uvádí výkon práva myslivosti jako jeden z povolených důvodů k usmrcení zvířete.⁶⁷ Dále je dle tohoto zákona zakázáno zvíře týrat či jakýmkoli způsobem toto týrání propagovat. V neposlední řadě zákon o ochraně zvířat proti týrání také doplňuje výčet zakázaných způsobů lovu zvěře uvedený v zákoně o myslivosti, o další způsoby, mezi které náleží zejména lov pomocí luků a samostřílů a lov pomocí jedovatých návnad a jedů v jakýchkoliv formách včetně plynování a vykuřování. Dle zákona č. 246/1992 Sb. se týráním rozumí všechna jednání vymezená v § 4. Ve vztahu k myslivosti je významné obzvláště písmeno f), jež zakazuje cvičit či zkoušet zvíře na jiném živém zvířeti, čímž zakládá významné omezení výcviku loveckých psů (viz. níže zmiňovaná otázka kontaktního norování). Na základě vztahu těchto dvou právních předpisů však vznikají také spory mezi bezpodmínečným zájmem na ochraně zvířat proti týrání na straně jedné a efektivní výkonem práva myslivosti. Toto ustanovení se však nevztahuje na výcvik loveckého dravce.

V zájmu zajištění řádného výkonu práva myslivosti je třeba, aby požadavky této činnosti byly přiměřeně respektovány také právní úpravou zabývající se ochranou lesa, neboť myslivost Jelikož myslivost je činností neodmyslitelně spjatou s lesním prostředím Z tohoto důvodu lesní zákon stanoví výjimku z některých zákazů uvedených v § 20. Na výkon práva myslivosti se tedy nevztahuje zákaz rušit v lesích klid a ticho, vstupovat do míst oplocených nebo označených zákazem vstupu, jezdit (na kole, na koni, na lyžích nebo na saních) mimo lesní cesty a vyznačené trasy. Rovněž není zakázáno provádět terénní úpravy, narušovat půdní kryt, budovat chodníky, stavět oplocení, stavět jiné objekty a jezdit a stát s motorovými vozidly, je-li k tomuto dán souhlas vlastníka lesa. Další velmi důležitou problematikou stojící na pomezí právní úpravy ochrany lesa a právní úpravy myslivosti je otázka zajištění ochrany lesních

---

⁶⁶ Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁷ NOVÁK, R.. *Myslivecké předpisy*. Praha: Vega, 1999, s. 24.

porostů před škodami působenými zvěří. Tuto ochranu zajišťuje vedle zákona o myslivosti především vyhláška Ministerstva zemědělství č. 101/1996 Sb.,⁶⁸ která tak činní prostřednictvím uložení povinnosti vlastníkovu lesa. Obsahem této povinnosti je provedení preventivních opatření, jež jsou konkretizována v § 5 této vyhlášky a spočívají například ve sledování početních stavů zvěře či v ochraně ohrožených lesních porostů proti okusu, loupání a zinnímu ohryzu kůry v rozsahu nejméně 1% výměry lesa vlastníka v honitbě. O rozsahu, způsobu a umístění posledních tří jmenovaných opatření rozhoduje vlastník lesa, nestanoví-li smlouva o nájmu honitby jinak.

Dále je nezbytné zmínit provázanost zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči,⁶⁹ se zákonem o myslivosti, kterou můžeme spatřovat především v pojetí zvěřiny jakožto živočišného produktu. Jako taková musí zvěřina splňovat požadavky stanovené veterinárním zákonem pro její původ, vyšetřování a uvádění do oběhu. Zvěřina musí především pocházet ze zvěře, jež byla ulovena a usmrcena v souladu se zákonem o myslivosti a dalšími právními předpisy, a musí být odpovídajícím způsobem označena.⁷⁰

V rámci výčtu právních předpisů s myslivostí souvisejících je třeba zmínit také zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu,⁷¹ neboť myslivost je činností, při níž zpravidla dochází k využívání střelných zbraní. Dle zákona o myslivosti je každý, kdo loví zvěř se zbraní, povinen mít u sebe zbrojní průkaz a průkaz zbraně. Pro právní úpravu myslivosti jsou tedy zvláště významná ta ustanovení zákona o zbraních, která se zabývají otázkou nabývání zbraní a střeliva do vlastnictví, jejich držení a nošením. K těmto činnostem je oprávněn pouze držitel zbrojního průkazu. Pro lovecké účely je vydáván zbrojní průkaz skupiny C. Zákon o zbraních rozlišuje čtyři kategorie zbraní (A, B, C, D) přičemž pro myslivost jsou nejvýznamnější zbraně náležející do kategorie B (případně kategorie C). Zbraně kategorie A, B a C musí být registrovány. Registrace je potvrzena veřejnou listinou – průkazem zbraně.

---

⁶⁸ Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 101/1996 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o opatřeních k ochraně lesa a vzor služebního odznaku a vzor průkazu lesní strážce, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁹ Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁰ Dále zejména vyhláška Ministerstva zemědělství č. 244/2002 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.

⁷¹ zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších.

Právní úpravu myslivosti doplňují také dva další zákony, jejichž předmětem jsou poplatky – zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, a zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. Předmětem poplatků podle prvního jmenovaného zákona jsou činnosti správních úřadů uvedené v sazebníku, jenž je přílohou tohoto zákona. V oblasti myslivosti podléhají zpoplatnění především úkony uvedené v sazebníku pod položkou číslo 13, jimiž jsou vydávání loveckého lístku, zápis honebního společenstva do Rejstříku honebních společenstev a změna tohoto zápisu. Rovněž je třeba zmínit, že zpoplatněny jsou také činnosti správních úřadů související s držením a používáním střelných zbraní, zejména vydávání zbrojních průkazů. Předmětem právní úpravy druhého z uvedených zákonů jsou poplatky vymezené v § 1 tohoto zákona. Zde je pod písmenem a) uveden poplatek ze psů, který je významný ve vztahu k myslivosti jakožto činnosti, při níž zpravidla dochází k využití loveckého psa. Od poplatku jsou osvobozeny mj. osoby, které mají zvláštním právním předpisem uloženou povinnost držet a používat psa. Touto osobou je například uživatel honitby, jenž má povinnost držet a používat v honitbě lovecké psy dle § 44 odst. 1 zákona o myslivosti.

6 Výkon práva myslivosti v České republice

Myslivost je definována § 2 písmeno a) zákona o myslivosti jako „*soubor činností prováděných v přírodě ve vztahu k volně žijící zvěři a činnost spolková směřující k udržení a rozvíjení mysliveckých tradic a zvyků jako součástí českého národního kulturního dědictví*“. Výše uvedená definice je tvořena dvěma soubory činností, které mohou být realizovány nezávisle na sobě. Myslivost jako souhrn činností prováděných ve vztahu k volně žijící zvěři představuje vlastní výkon práva myslivosti v uznané honitbě (případně oboře či bažantnici). Naopak spolková činnost není výlučně svázána s výkonem práva myslivosti, ale sestává se rovněž ze sdružování osob při doprovodných aktivitách, kterými jsou například chov a výcvik loveckých psů. Dále je z výše uvedené definice zřejmé, že myslivost již není chápána jako součást zemědělské a lesní prvovýroby, ale je činností zcela samostatnou.

Právo myslivosti zákon definuje jako souhrn práv a povinností zvěř chránit, cílevědomě chovat, lovit, přivlastňovat si ulovenou nebo nalezenou uhynulou zvěř, její vývojová stadia a shozy paroží, jakož i užívat k tomu v nezbytné míře honebních pozemků. Na základě ustanovení tohoto zákona je třeba rozlišovat mezi právem myslivosti souvisejícím s držbou honebního pozemku a právem myslivosti v uznané honitbě. V prvním případě jde o právo náležející každému vlastníkovi honebního pozemku, který je s tímto oprávněn nakládat způsobem, jenž stanoví zákon. Ve druhém případě se jedná o právo držitele honitby vykonávat činnosti, jež jsou obsahem práva myslivosti.⁷²

6.1 Chov zvěře, ochrana zvěře a zlepšování životních podmínek zvěře

Základním pojmem, s nímž zákon o myslivosti pracuje, je pojem zvěř. Zvěř je považována za obnovitelné přírodní bohatství, jež je tvořeno populacemi druhů volně žijících živočichů uvedených v tomto zákoně. Platný zákon o myslivosti nezachovává tradiční dělení zvěře na zvěř srstnatou a pernatou, ale nahrazuje jej dělením novým, jež lépe odpovídá požadavkům mezinárodních smluv. Zvěři se tedy rozumí:

---

⁷² Skupina II.: 1. Právní předpisy o myslivosti. KOLEKTIV OMS PRAHA. *Penzum znalostí z myslivosti*. XII. Praha: Druckvo, 2013, s. 127-141.

- Druhy zvěře, které nelze lovit podle mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána a které byly vyhlášeny ve Sbírce zákonů nebo ve Sbírce mezinárodních smluv⁷³, nebo druhy zvěře, které jsou zvláště chráněnými živočichy podle zvláštních právních předpisů,⁷⁴ nebyla-li k jejich lovu povolena výjimka podle těchto předpisů⁷⁵
- Druhy zvěře, kterou lze obhospodařovat lovem⁷⁶

Na tomto místě je nezbytné podotknout, že zákon o myslivosti se nevztahuje na jedince druhů zvěře, kteří jsou drženi v uznaných farmových chovech. Na farmový chov je českým právním řádem nahlíženo jako na chov zvěře prováděný podnikatelským způsobem, resp. za účelem hospodářského využití chovného materiálu. Svým účelem se tak farmové chovy odlišují od základního způsobu chovu zvěře, kterým je chov v honitbách, popřípadě v oborách či bažantnicích. Tato skutečnost odůvodňuje zvláštní právní režim farmového chovu. Jedinci, drženi v těchto chovech, jsou považováni za zvířata hospodářská, tedy zvířata chovaná v zajetí. Pozemky, na nichž je prováděn farmový chov zvěře, jsou zákonem o myslivosti považovány na pozemky nehonební.

---

⁷³ Např. Úmluva o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů a Úmluva o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a rostlin, dále rovněž předpisy Evropské unie (směrnice Rady č. 79/409/EEC o ochraně volně žijících ptáků, směrnice Rady č. 92/43/EEC o ochraně stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, nařízení Rady č. 3254/91/EEC zakazující používání nášlapných pastí, nařízení Rady č. 338/97/EEC o ochraně volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulující obchod s těmito druhy.

⁷⁴ Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁵ Savci: bobr evropský, kočka divoká, los evropský, medvěd hnědý, rys ostrovid, vlk euroasijský, vydra říční.

Ptáci: čírka modrá, čírka obecná, havran polní, holub doupňák, jeřábek lesní, jestřáb lesní, káně lesní, káně rousná, kopřivka obecná, kormorán velký, koroptev polní, krahujec obecný, krkavec velký, křepelka polní, lžičák pestrý, moták pochop, poštolka obecná, racek chechtavý, raroh velký, sluka lesní, sojka obecná, sokol stěhovavý, tetřev hlušec, tetřev obecný, volavka popelavá, výr velký.

⁷⁶ Savci: daněk skvrnitý, jelen evropský, jelenec běloocasý, jezevec lesní, kamzík horský, koza bezoárová, králík divoký, kuna lesní, kuna skalní, liška obecná, muflon, ondatra pižmová, prase divoké, sika Dybowského, sika japonský, srnec obecný, tchoř tmavý, tchoř stepní a zajíc polní.

Ptáci: bažant královský, bažant obecný, hrdlička zahradní, holub hřivnáč, husa běločelá, husa polní, husa velká, kachna divoká, krocán divoký, lyska černá, orebice horská, perlička obecná, polák chocholačka, polák velký, straka obecná, špaček obecný, vrána obecná.

Dle § 2 písmeno e) zákona o myslivosti. Mezi druhy zvěře, které jsou nejčastěji drženy ve farmových chovech, náležejí jeleni, mufloni a daňci.⁷⁷

6.1.1 Chov a zušlechťování zvěře

Cílevědomý chov zvěře představuje velmi významnou součást myslivosti, neboť je základním předpokladem pro zachování populací všech druhů zvěře v přírodě. Chov zvěře se sestává z odborných zásahů sledujících předem stanovené cíle, kterými jsou zachování rovnováhy mezi stavy zvěře a prostředím, udržování kvality genofondu zvěře a plánované zvyšování její chovné kvality. Nezbytná jsou rovněž opatření upravující stavy zvěře tak, aby bylo dosaženo stavu optimálního. Za účelem naplnění těchto cílů stanoví zákon o myslivosti v § 3 několik základních zásad chovu zvěře, které jsou určeny především uživatelům honiteb.

Ve výčtu těchto pravidel je třeba na prvním místě zmínit povinnost držitele či nájemce honitby (uživatele honitby) zajišťovat chov zvěře v rozmezí mezi jejím minimálním a normovaným stavem (zejména prováděním lovu). Oba tyto stavy jsou uvedeny v rozhodnutí orgánu státní správy myslivosti o uznání honitby. Za minimální je považován stav, který neohrožuje určitý druh zvěře na jeho existenci a jehož populační hustota zajišťuje biologickou reprodukci druhu. Naproti tomu normovaný stav představuje nejvyšší přípustný jarní stav, který odpovídá kvalitě životního prostředí a úživnosti honitby. Způsob stanovení minimálních a normovaných stavů zvěře je vymezen ve vyhlášce Ministerstva zemědělství č. 491/2002 Sb., o způsobu stanovení minimálních a normovaných stavů zvěře a o zařazování honiteb nebo jejich částí do jakostních tříd, ve znění pozdějších předpisů. Tato vyhláška také uvádí požadovaný poměr pohlaví, věkovou skladbu a koeficient očekávané produkce jednotlivých druhů zvěře v jakostních třídách honitby. Důvodem takovéto právní úpravy je na prvním místě zabezpečení ochrany zvěře a zajištění jejího plánovaného chovu, na místě druhém pak vyhovění požadavkům dalších lidských činností, jakými jsou např. zemědělství nebo lesní hospodářství.⁷⁸

---

⁷⁷ Právní předpisy související s myslivostí: Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů. VACH, M. *Vývoj myslivosti a lovectví v českých zemích*. Uhlířské Janovice: Silvestris, 2010, s. 93-94.

⁷⁸ Současná právní úprava myslivosti: Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 491/2002 Sb., o způsobu stanovení minimálních a normovaných stavů zvěře a o zařazování honiteb nebo jejich částí do jakostních

Zákon o myslivosti dále zmiňuje režim tzv. oblastí chovu zvěře. Jedná se o souvislé území tvořené souborem honiteb se srovnatelnými a vhodnými přírodními podmínkami, které je vyhrazeno k chovu daného druhu spárkaté zvěře (vyjma srnčí zvěře, jelence a prasete divokého). Případně je možné takovéto území zřídit také pro chov vzácných či ohrožených druhů zvěře. Vymezení oblastí pro chov zvěře náleží do působnosti krajských úřadů.

V zájmu zachování jednotlivých druhů zvěře se zákon o myslivosti podrobně zabývá rovněž problematikou dovozu a vývozu živé zvěře, k němuž je třeba souhlasu orgánu státní správy myslivosti, či problematikou druhů, které na našem území nelze považovat za geograficky původní, a jejichž vypouštění (i dovoz) je podmíněno nejen souhlasem orgánu státní správy myslivosti, ale také orgánem ochrany přírody.⁷⁹ Příslušným orgánem pro udělení tohoto souhlasu je Ministerstvo životního prostředí, které o něm rozhoduje ve správním řízení. Za účelem dosažení výše uvedeného cíle je dále zakázáno vypouštět do honiteb jedince držené ve farmových chovech, křížence zvěře a hospodářských zvířat a také v zajetí chované jedince. V případě poslední jmenované skupiny však může orgán ochrany přírody udělit výjimku.

Nezbytnou součástí cíleného chovu zvěře jsou chovatelské přehlídky trofejí, které představují velmi významnou zpětnou vazbu, především pokud jde o zhodnocení kvality chované zvěře. Rozhodnutí o konání chovatelské přehlídky činí dle zákona č. 449/2001 Sb. orgány státní správy myslivosti, jež však mohou její pořádání svěřit některé myslivecké organizaci. V neposlední řadě slouží chovatelské přehlídky také ke kontrole ulovené zvěře. S loveckými trofejemi souvisí velmi zajímavá problematika nabývání vlastnického práva k nim. Vlastnické právo k ulovené zvěři, tedy i k její trofeji, náleží uživateli honitby. Na základě zažitých mysliveckých tradic je však trofej zpravidla přenechávána střelci, který daný kus skolil. Jelikož se právní předpisy o této

---

tříd, ve znění pozdějších předpisů. VACH, M. *Vývoj myslivosti a lovectví v českých zemích*. Uhlířské Janovice: Silvestris, 2010, s. 89.

⁷⁹ Ve druhém jmenovaném případě se jedná o druhy živočichů, které na našem území nejsou geograficky původní, ale jsou za zvěř považovány Mezinárodní mysliveckou organizací.

otázce nezmiňují, dochází k přenechání trofeje faktickým úkonem uživatele honitby, jež má zpravidla povahu darování.⁸⁰

Snaha o kontrolu a dokumentaci kvality ulovené zvěře se projevuje mj. v požadavcích, které zákon o myslivosti stanoví na vývoz význačných trofejí do zahraničí. Tento je možný až po jejich řádném ohodnocení členem ústřední hodnotitelské komise, po vystavení hodnotitelské tabulky a zdokumentování. Ústřední hodnotitelská komise je jmenována Ministerstvem zemědělství České republiky. Mezi její úkoly dále náleží hodnocení trofejí na celostátních výstavách nebo výstavách s mezinárodní účastí.⁸¹

Závěrem je třeba zmínit, že ve své druhé části se zákon o myslivosti věnuje také chovu zvěře v zajetí, jež je možný pouze se souhlasem orgánu státní správy myslivosti (krajského úřadu), udělovaného na základě vyjádření orgánu na ochranu zvířat proti týrání a veterinárních orgánů k podmínkám chovu. Výše uvedený souhlas se nevyžaduje, jde-li o chov loveckých dravců⁸² či o chov zvěře v zoologických zahradách.

6.1.2 Ochrana zvěře

Právní úprava ochrany myslivosti navazuje v zákoně č. 449/2001 Sb. na ustanovení obsahující základní zásady chovu zvěře. Tento úzký vztah je dán především samotnou povahou těchto činností, které směřují nejen k zachování všech druhů zvěře v přírodě, ale také ke zlepšení jejich životních podmínek. Ochrana myslivosti je tedy tvořena zejména ochranou zvěře před nepříznivými vlivy prostředí, před nakažlivými nemocemi, před volně pobíhajícími domácími zvířaty a v neposlední řadě před škodlivými zásahy lidí. Dále se ochranou myslivosti rozumí zajištění klidu v honitbě a ochrana mysliveckých zařízení. Toto ustanovení představuje generální prevenci, která je následně rozvíjena v dalších ustanoveních.

---

⁸⁰ Chov a zušlechťování zvěře: K § 6 odst. 1. ČECHURA, V., VANĚK, J. a NOVÁK, R. *Komentář k zákonu o myslivosti*. Praha: Vega, 2002, s. 25-26.

⁸¹ Ústřední hodnotitelská komise trofejí. *EAGRI: Lesy* [online]. Praha: Ministerstvo zemědělství, © 2009-2013 [cit. 2013-11-19]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/lesy/myslivost/ustredni-hodnotitelska-komise-trofeji/>

⁸² Chov a držení loveckého dravce podléhá samostatnému právnímu režimu, dle § 44 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon o myslivosti přináší za účelem dosažení ochrany zvěře systém zákazů a povinností, které jsou adresovány široké veřejnosti, vlastníkům domácích či hospodářských zvířat a uživatelům honiteb. Základní pravidlo spočívá v povinnosti každého, kdo svou činností jakýmkoli způsobem vstupuje do přírody, vyvarovat se jednání, jímž by docházelo ke zbytečnému ohrožování nebo zraňování zvěře či k poškozování jejích životních podmínek. V tomto pravidle lze spatřovat obecnou prevenční povinnost, kterou zákon o myslivosti rozvíjí a specifikuje v dalších ustanoveních (například v těch, jež stanoví povinnosti vlastníků domácích a hospodářských zvířat, vlastníků pozemků a uživatelů honiteb).

Dále zákon o myslivosti stanoví několik omezení a zákazů, které mají věcnou či místní povahu. Především je tedy zakázáno jakýmkoli způsobem zvěř plašit (vyjma dovolených způsobů lovu a opatření sloužících k zabránění škodám působeným zvěří), rušit zvěř při hnízdění a kladení mláďat, jakož i provádět další činnosti, které negativně působí na život zvěře (nejde-li o činnosti prováděné při obhospodařování pozemků či návštěvách honiteb jako součástí přírody). Za účelem zajištění nerušeného hnízdění, kladení a odchovu mláďat či z důvodu zaručení bezpečného lovu, může orgán státní správy myslivosti (po dohodě s orgánem ochrany přírody) nařídit omezení nebo zákaz vstupu do honitby či její části, popřípadě uložit další omezení některých činností (například jízdy na koni nebo jiných sportovních aktivit). K nařízení tohoto dočasného opatření je příslušený obecní úřad obce s rozšířenou působností.

Zvláštní pozornost je věnována také mysliveckým zařízením, jimiž jsou například slániska, napajedla, zařízení po přikrmování zvěře (například krmelce) a zařízení pro pozorování, případně lov zvěře (posedy a kazatelny). K vybudování, resp. k umístění mysliveckých zařízení je třeba souhlasu vlastníka honebního pozemku, na němž mají být situovány. Účelem této právní úpravy je především poskytnout vlastníkovu honebního pozemku možnost ovlivnit, kde se bude příslušné myslivecké zařízení nacházet. Pokud však žádný z vlastníků honebních pozemků v dané honitbě výše uvedený souhlas neudělí, rozhodne o umístění mysliveckého zařízení orgán státní správy myslivosti (obecní úřad obce s rozšířenou působností). Zde je třeba zdůraznit, že smyslem rozhodnutí o umístění mysliveckého zařízení je dosažení obecného cíle zákona o myslivosti a zajištění činnosti, jejímž předmětem je ochrana zvěře či dosažení jejího

optimálního stavu, a nelze na něj proto nahlížet jako na nucené omezení vlastnického práva dle článku 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod.⁸³ Minimální omezení vlastníka honebních pozemků, k němuž na základě tohoto rozhodnutí dojde, je možné označit za zcela proporcionální (vzhledem k účelu, kterého má být rozhodnutím dosaženo) a je tedy v souladu s čl. 11 odst. 3 Listiny. Výše uvedený postup je však možný pouze pokud jde o slániska, napajedla či zařízení určená pro příkrmování zvěře. Naopak v případě dalších mysliveckých zařízení je nahrazení souhlasu vlastníka honebního pozemku rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti vyloučeno, neboť tato zařízení teoreticky nejsou v honitbě nezbytná. Dojde-li k udělení souhlasu (případně vydá-li orgán státní správy myslivosti rozhodnutí, kterým povolí umístění mysliveckého zařízení), je vlastník honebního pozemku povinen vybudování mysliveckého zařízení strpět. Myslivecká zařízení je zakázáno poškozovat a ničit.⁸⁴

Jak jsem již uvedla výše, zákon o myslivosti vedle obecných povinností, směřujících vůči široké veřejnosti, ukládá také povinnosti specifické, které jsou určeny vymezeným subjektům. Těmi se rozumí především uživatelé honiteb, neboť u těchto osob se předpokládá nejbližší vztah k životnímu prostředí zvěře. Z tohoto důvodu mezi základní povinnosti uživatelů honiteb náleží zabezpečovat zakládání remízků a políček pro zvěř (s písemným povolením vlastníka či uživatele honebních pozemků), příkrmovat zvěř a provozovat zařízení k tomuto určená (například zásypy a krmelce), evidovat počty a objemy mysliveckých zařízení a uvádět tyto údaje v plánu mysliveckého hospodaření a v ročním statistickém výkazu. Rovněž jsou uživatelé honiteb povinni učinit v době nouze nezbytná opatření k záchraně zvěře. Dobou nouze se zde rozumí zejména stav vyvolaný extrémními podmínkami (záplavy, lesní požáry, vysoká sněhová pokrývka atd.). Dozírat na dodržování těchto povinností je úkolem orgánů státní správy myslivosti. Pokud tyto zjistí, že zvěř hladoví, mohou po marné výzvě k nápravě rozhodnout o jejím krmení na náklad uživatele honitby.⁸⁵

Další skupinou subjektů, pro niž zákon o myslivosti stanoví zvláštní povinnosti, jsou vlastníci, popřípadě nájemci pozemků. Jelikož u těchto osob zákon předpokládá, že

---

⁸³ Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁴ Nález Ústavního Soudu České republiky sp.zn. Pl. ÚS 34/03 ze dne 13. 12. 2006: Zákon o myslivosti (kolize mysliveckého práva a práva vlastnického)

⁸⁵ Právní předpisy o myslivosti: Zákon o myslivosti č. 449/2001 Sb.: Ochrana myslivosti. KOLEKTIV OMS PRAHA 3. *PENZUM znalostí z myslivosti*. XII. Praha: Druckvo, 2013, s. 132.

budou určitým způsobem své pozemky obhospodařovat, ukládá jim navíc povinnost dbát, aby při této jejich činnosti nebyla zvěř zraňována či usmrcována (je tedy například vyloučeno oplocovat pastviny ostnatým drátem). Dále jsou za účelem dosažení maximální ochrany zvěře povinni oznamovat uživateli honitby s předstihem dobu a místo provádění zemědělských prací v noci, kosení pícnin a použití chemických přípravků sloužících k ochraně rostlin. Provozovatelé mechanizační prostředků jsou ještě navíc povinni používat při kosení pícnin účinné plašiče zvěře a postupovat při sklizni tak, aby byla zvěř z pozemku, na němž se práce provádějí, vytlačována. V neposlední řadě zákon o myslivosti reaguje na nebezpečí, které mohou pro zvěř představovat silážní jámy a krechty; tyto musí být zabezpečeny způsobem, zabráňujícím nežádoucímu vniknutí zvěře.⁸⁶

Poslední skupina se zvláštními povinnostmi je tvořena vlastníky domácích zvířat (včetně zvířat ze zájmových a farmových chovů). Těmto je zakázáno nechat svá zvířata volně pobíhat v honitbě, mimo vliv svého majitele, případně vedoucího.

6.1.3 Myslivecká stráž

Nezastupitelnou úlohu v oblasti ochrany životního prostředí zastávají veřejné stráže, kterými jsou myslivecká stráž, rybářská stráž, lesní stráž a stráž přírody. Význam veřejných stráží spočívá především v bezprostředním zapojení jejich příslušníků do každodenní praxe, což umožňuje efektivnější plnění stanovených cílů. Přestože se činnost veřejných stráží skládá převážně z plnění úkolů v zájmu státu, nemají postavení orgánů státní správy, ale jsou zpravidla pracovníky těchto orgánů, popřípadě státních organizací, či jsou orgány státní správy do své funkce jmenováni. Příslušníci veřejných stráží jsou při výkonu funkce úředními osobami. Tato skutečnost zakládá zvýšenou právní odpovědnost i právní ochranu těchto osob dle trestního zákoníku. Základním úkolem veřejných stráží je prováděné kontrolní činnosti spočívající především v dozírání nad dodržováním právních předpisů na úsecích, pro které jsou jednotlivé veřejné stráže ustavovány. Neméně důležitá je také odborná, informační a výchovná činnost veřejných stráží. Právní úprava veřejných stráží je roztržštěná, neboť doposud nebyl přijat zamýšlený právní předpis, který by tuto problematiku uceleně upravoval.

---

⁸⁶ Právní předpisy o myslivosti: Zákon o myslivosti č. 449/2001 Sb.: Ochrana myslivosti. KOLEKTIV OMS PRAHA 3. *PENZUM znalostí z myslivosti*. XII. Praha: Druckvo, 2013, s. 132.

Postavení veřejných stráží, jejich práv, povinností, podmínek pro ustanovení a odvolání tak vymezují pouze jednotlivé zvláštní zákony, jmenovitě se jedná o zákon o myslivosti, zákon o rybářství, lesní zákon a zákon o ochraně přírody a krajiny.⁸⁷

Jak je již uvedeno výše, myslivecká stráž je veřejnou stráží, jejíž právní úprava je obsažena v zákoně o myslivosti. Ustanovení o myslivecké strážích jsou zařazena do části zabývající se ochranou myslivosti, neboť dohlížet nad respektováním povinností v této oblasti je jedním z hlavních poslání myslivecké stráže.

Uživatel honitby je povinen navrhnout orgánu státní správy myslivosti ustanovení jedné myslivecké stráže pro každých i započatých 500 ha honebních pozemků. Tento návrh je třeba předložit do třiceti dnů od uzavření smlouvy o nájmu honitby, popřípadě do třiceti dnů ode dne, kdy byl uživatel honitby vyrozuměn o zrušení ustanovení myslivecké stráže. Má-li být honitba užívána na vlastní účet, pak je pro počátek třicetidenní lhůty určující den, kterým rozhodnutí o uznání honitby nabývá právní moci. Pokud uživatel honitby tuto povinnost nesplní, je orgán státní správy myslivosti oprávněn ustanovit mysliveckou stráž i bez výše uvedeného návrhu. Myslivecká stráž se ustanovuje na dobu deseti let, přičemž zákon připouští i opětovné ustanovení.⁸⁸

Mysliveckou stráží mohou být pouze fyzické osoby splňující požadavky předepsané zákonem o myslivosti, jimiž jsou: dosažení věku jednadvaceti let, bydliště na území České republiky, bezúhonnost,⁸⁹ způsobilost k právním úkonům, fyzická a zdravotní způsobilost pro výkon funkce, znalost práv a povinností myslivecké stráže podle zákona o myslivosti, znalost souvisejících předpisů, platný lovecký lístek a zbrojní průkaz, složení slibu a vyslovení písemného souhlasu se jmenováním do funkce. Případnou změnu těchto podmínek je myslivecká stráž povinna oznámit příslušnému orgánu do třiceti dnů od jejího vzniku. Znalosti prověřuje a slib přijímá orgán státní správy myslivosti. Z výše uvedeného je zřejmé, že zákon o myslivosti klade na osoby,

---

⁸⁷ DAMOHORSKÝ, M. et al. *Právo životního prostředí*. 3. vyd. Praha: C.H.Beck, 2010, 630 s.

⁸⁸ Podmínky pro ustanovení myslivecké stráže. BEDNÁŘ, V. a BEDNÁŘ, P. *Myslivecká stráž*. 2. vyd. Praha: Druckvo, 2012, s. 25-30.

⁸⁹ Bezúhonným je dle zákona o myslivosti ten, kdo nebyl pravomocně odsouzen za úmyslný trestný čin nebo uznán vinným ze spáchání přestupku na úseku myslivosti (dle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích) nebo komu nebyla pravomocně uložena pokuta podle zákona o myslivosti.

jež mají být ustanoveny mysliveckou stráží, poměrně vysoké nároky. Tato striktnost je odůvodněna postavením myslivecké stráže jakožto veřejného činitele. Ustanovení mysliveckou stráží se uskutečňuje vydáním služebního odznaku se státním znakem a průkazem myslivecké stráže, jejichž vzor je uveden ve vyhlášce Ministerstva zemědělství č. 244/2002 Sb.⁹⁰ V průkazu myslivecké stráže je uvedena doba platnosti a obvod působnosti, který je vymezen danými honebními pozemky.⁹¹

Ustanovení mysliveckou stráží dle zákona o myslivosti zaniká:

- Uplynutím doby, na kterou byl vystaven průkaz myslivecké stráže
- Zánikem nájmu honitby (v případě osoby, jež byla ustanovena do funkce na návrh nájemce honitby)
- Smrtí myslivecké stráže
- Dnem, kdy bylo orgánu státní správy myslivosti doručeno oznámení myslivecké stráže o skončení výkonu funkce
- Zrušení ustanovení orgánem státní správy myslivosti

Ke zrušení ustanovení mysliveckou stráží přistoupí příslušné orgány, pokud daná osoba přestala svou funkci vykonávat, přestala splňovat podmínky požadované pro výkon funkce, anebo pokud se prokáže, že byla tato osoba ustanovena do funkce na základě nesprávných či nepravdivých údajů. Orgán státní správy myslivosti může zrušit ustanovení mysliveckou stráží také na návrh uživatele honitby (případně z vlastního popudu), jestliže myslivecká stráž porušila při plnění svých povinností zákon o myslivosti

Zákon o myslivosti uděluje myslivecké stráží soubor oprávnění nezbytných k plnění stanovených úkolů (§ 14 zákona o myslivosti). V zájmu ochrany zvěře před škodlivými zásahy lidí je myslivecká stráž oprávněna požadovat od osob, nacházejících se v honitbě se střelnou zbraní či jinou loveckou výstrojí, předložení dokladů nezbytných k lovu a držení zbraně (zbrojní průkaz, průkaz zbraně, lovecký lístek, povolenka k lovu, potvrzení o povinném pojištění, popřípadě jiný průkaz). Dále je

---

⁹⁰ Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 244/2002 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.

⁹¹ Podmínky pro ustanovení myslivecké stráže. BEDNÁŘ, V. a BEDNÁŘ, P. *Myslivecká stráž*. 2. vyd. Praha: Druckvo, 2012, s. 25-30.

myslivecká stráž oprávněna zastavit a prohlížet vozidla nacházející se v honitbě. Zákon o myslivosti rovněž zdůrazňuje nezbytnost součinnosti myslivecké stráže a orgánů Policie České republiky. Povinnost přivolat tyto orgány má myslivecká stráž v případě zadržení osoby přistižené při neoprávněném lovu (popřípadě při jiné činnosti zakázané zákonem o myslivosti) nebo se zakázanou loveckou výstrojí či střelnou zbraní. Těmto osobám je myslivecká stráž oprávněna odebrat střelnou zbraň (zakázanou loveckou výstroj), drženou zvěř i loveckého psa, a následně je stráž oprávněna vykázat tyto osoby z honitby. Odebranou zbraň (zakázanou výzbroj) stráž poté odevzdá orgánu Policie České republiky. Zde je třeba zmínit, že neoprávněným lovem se rozumí nejen lov bez příslušných povolení, ale také lov zvěře v době hájení nebo lov zvěře, jejíž druh není uveden v povolení k lovu, přestože by zde být uveden měl. Myslivecká stráž je dále oprávněna usmrcovat v honitbě toulavé psy (vyjma psů ovčáckých a loveckých plemen, psů slepeckých, zdravotnických, záchranářských a služebních), pokud se tyto pohybují bez vlivu svého vedoucího ve vzdálenosti vyšší než 200 m od nejbližší nemovitosti sloužící k bydlení a pronásledují zvěř, přičemž tyto podmínky musí být splněny kumulativně. Stejně může stráž postupovat v případě koček vyskytujících se v honitbě ve vzdálenosti přesahující 200 m od nejbližší nemovitosti sloužící k bydlení. Za účelem ochrany zvěře je myslivecká stráž oprávněna přistoupit též k usmrcení zavlečených druhů zvířat (např. mývala severního, psíka mývalovitého, norka amerického nebo nutrii říční), zdivočelých hospodářských zvířat (po předchozím oznámení obecnímu úřadu) a volně se pohybujících označených zvířat z farmových chovů. Usmrcení těchto zvířat (s výjimkou zavlečených druhů) je myslivecká stráž povinna oznámit jejich vlastníkově, je-li znám. Mezi pravomoci myslivecké stráže patří v neposlední řadě také ukládání a vybírání pokut v blokovém řízení dle zákona o přestupcích.⁹²

Na ustanovení přinášející výčet oprávnění myslivecké stráže navazuje zákon o myslivosti v § 15 jednoznačným vymezením jejích povinností. Myslivecká stráž je především povinna nosit služební odznak a prokazovat se odznakem myslivecké stráže, dohlížet nad dodržováním povinností v rámci ochrany myslivosti a bezodkladně oznamovat zjištěné nedostatky, závady a škody uživateli honitby (nebo orgánu, který jej

---

⁹² Myslivecká legislativa: Zákon o myslivosti. HELL, P. a HROMAS, J. *Nová příručka myslivce: do kapsy*. Bratislava: Příroda, s.r.o., 2004, s. 28-29.

ustanovil), případně orgánům policie České republiky či příslušnému orgánu státní správy. Myslivecká stráž je dále povinna zajistit služební odznak a průkaz myslivecké stráže takovým způsobem, aby bylo zabráněno jeho zneužití, ztrátě a odcizení. Pokud již k takovéto události dojde, je třeba ji neprodleně oznámit orgánu, který odznak a průkaz vydal.⁹³

Významnou oblastí související s činností myslivecké stráže je problematika odpovědnosti za způsobenou škodu. Dle zákona o myslivosti odpovídá stát za škodu osobě, která poskytla myslivecké stráži pomoc s jejím souhlasem, nebo alespoň s jejím vědomím. Výše uvedené odpovědnosti se stát může zprostit, pokud si tato osoba způsobila škodu úmyslně. Obdobně stát odpovídá za škodu, která byla způsobena osobou poskytující pomoc myslivecké stráži či za škodu způsobenou samotnou mysliveckou stráží při plnění jejích úkolů. Náhradu poskytuje orgán státní správy myslivosti, který danou mysliveckou stráž do funkce ustanovil.

6.1.4 Shrnutí

Jednou z nejvýznamnějších složek práva myslivosti je právo (povinnost) zvěř cílevědomě chovat a chránit. Tato obecná povinnost je konkretizována zejména ve vztahu k uživateli honitby, který je povinen zajišťovat v honitbě chov zvěře v rozmezí mezi minimálním a normovaným stavem (především prostřednictvím aktivně prováděného odlovu), pečovat o zakládání remízků a políček pro zvěř, provozovat krmelce a zásypy, ustanovit mysliveckou stráž a mysliveckého hospodáře atd. V zákoně o myslivosti lze však rovněž nalézt i ustanovení adresovaná široké veřejnosti, vlastníkům domácích či hospodářských zvířat a uživatelům honiteb.

V honitbě plní zásadní úlohu myslivecká stráž. Jejím úkolem je zabezpečovat ochranu zvěře a řádný výkon práva myslivosti. Za tímto účelem disponuje systémem oprávnění, který ovšem neodpovídá požadavkům praxe. Ve výčtu oprávnění chybí například možnost nahlížet do zavazadel, která má při sobě osoba přistižena při neoprávněném lovu (nebo jiné zákonem o myslivosti zakázané činnosti). Lze předpokládat, že i v těchto zavazadlech by se mohla nacházet neoprávněně nabytá zvěř. Zákon o myslivosti však spojuje oprávnění nahlížet do zavazadel pouze spolu

---

⁹³ Zákonné povinnosti myslivecké stráže. BEDNÁŘ, V. a BEDNÁ, P. *Myslivecká stráž*. 2. vyd. Praha: Druckvo, 2012, s. 25-30.

s kontrolou dopravních prostředků. Jelikož se nacházíme v oblasti veřejného práva, je nezbytné vycházet z předpokladu, že myslivecká stráž může činit pouze to, co jí zákon dovoluje. Poměrně diskutované je také oprávnění myslivecké stráže usmrcovat v honitbě toulavé psy. Takovýto úkon vždy představuje zásah do majtkové a citové sféry majitele psa a je proto veřejností přijímán značně negativně, což do jisté míry ovlivňuje pohled společnosti na myslivost jako takovou. Z tohoto důvodu došlo ke změně pojetí zmíněného oprávnění – dnes již není možné, aby uživatel honitby (případně myslivecký hospodář či myslivecká stráž) přenesli oprávnění usmrcovat toulavé psy na jakoukoli osobu provádějící lov v honitbě.⁹⁴

6.2 Honitby – jejich tvorba a využití

Právní úprava honiteb představuje jednu z nejvýznamnějších částí zákona o myslivosti. Důvodem pro toto tvrzení je zásada, vyjádřená v § 17 odstavec 1 zákona o myslivosti, dle které je myslivost možné provozovat výlučně v rámci uznané honitby. Právní úprava honiteb tedy představuje základ, na nějž navazují další ustanovení výkonu práva myslivosti upravující.

Honitbu je možné charakterizovat jako soubor souvislých honebních pozemků jednoho či více vlastníků vymezený v rozhodnutí orgánu státní správy myslivosti. Honební pozemky definuje zákon o myslivosti negativně, resp. považuje za ně všechny pozemky, které nejsou uvedeny v taxativním výčtu pozemků nehonebních.⁹⁵ Pro nehonební pozemky je stanoven odlišný právní režim, nemohou být součástí honiteb, ale orgán státní správy myslivosti může na tomto území povolit regulaci zvěře. Orgán státní správy myslivosti (krajský úřad) může z vlastního podnětu či na návrh vlastníka prohlásit za nehonební i další pozemky, v § 2 neuvedené, vyžaduje-li to zájem vlastníka, vojenské nebo bezpečnostní důvody. Pokud důvody pro prohlášení pozemku za nehonební pominou, prohlásí jej orgán státní správy myslivosti za pozemek honební. V takovém případě je vždy vyžadován souhlas vlastníka daného pozemku.

---

⁹⁴ ČECHURA, V. Pes a myslivost z hlediska trestněprávního. Trestní právo. 2003, roč. 8, č. 2, s. 16-19.

⁹⁵ Těmi jsou dle § 2 písmeno e) zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů, pozemky uvnitř hranice současně zastavěného území obce, jako náměstí, návsi, tržiště, ulice, nádvoří, cesty, hřiště a parky, pokud nejde o zemědělské nebo lesní pozemky mimo toto území, dále pozemky zastavěné, sady, zahrady a školky řádně ohrazené, oplocené pozemky sloužící k farmovému chovu zvěře, obvod dráhy, dálnice, silnice, letiště se zpevněnými plochami, hřbitovy a dále pozemky, které byly za nehonební prohlášeny rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti.

Podle držby honebních pozemků rozlišuje zákon o myslivosti dvě kategorie honiteb, honitby vlastní a společenstevní. Vlastní honitba je tvořena výhradně honebními pozemky jednoho vlastníka. V případě, že honební pozemky jednoho vlastníka předepsané minimální výměry nedosahují, mohou vlastníci souvislých honebních pozemků, po vytvoření honebního společenstva, požádat o uznání honitby společenstevní, pokud společně jejich pozemky předepsané výměry dosahují. Pro obě skupiny stanoví zákon minimální výměru honitby 500 ha.

Zákon o myslivosti se rovněž zabývá zvláštním druhem honiteb, kterým jsou obory. Jedná se o oblast vyznačující se předpoklady pro intenzivní chov zvěře. Základní podmínkou pro uznání obory je dosažení minimální výměry souvislých honebních pozemků, která zde stanovena na 50 ha. Obvod pozemků tvořících oboru musí být oplocen či jinak zabezpečen tak, aby chována zvěř nemohla volně unikat. Obory však nejsou jediným specifickým druhem honiteb. Zákon o myslivosti zmiňuje také honitby, jejichž části jsou zvláště vhodné pro intenzivní chov bažantů; tyto oblasti nazývá jako bažantnice. Bližší podmínky pro bažantnice a způsob jejich posouzení stanoví vyhláška Ministerstva zemědělství č. 7/2004 Sb.⁹⁶

Závěrem obecného úvodu k problematice honiteb je třeba zmínit také dva pojmy, s nimiž zákon o myslivosti pracuje – držitel a uživatel honitby. Držitelem honitby je ten, komu byla honitba uznána rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti. Uživatelem honitby je osoba, která v honitbě fakticky vykonává právo myslivosti, což může činit ve vlastní režii (v tomto případě je držitel honitby zároveň i jejím uživatelem) nebo na základě smlouvy o nájmu honitby uzavřené s jejím držitelem.⁹⁷

6.2.1 Navrhování a tvorba honiteb

Při tvorbě honiteb je na prvním místě třeba respektovat základní zásady, obsažené především v § 17 zákona o myslivosti. Mezi nejvýznamnější z nich patří povinnost zohledňovat v terénu zřetelné přírodní hranice, jimiž jsou například vodoteče, cesty a silnice. Naproti tomu se nepřihlíží k hranicím katastrálních území, územních obvodů obcí či krajů. Rovněž je v rámci procesu tvorby nezbytné přihlížet i ke tvaru

⁹⁶ Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 7/2004 Sb., o posouzení podmínek pro bažantnice a o postupu, jakým bude vymezena část honitby jako bažantnice, ve znění pozdějších předpisů.

⁹⁷ Právní předpisy o myslivosti: Zákon o myslivosti č. 449/2001 Sb. KOLEKTIV OMS PRAHA 3. *PENZUM znalostí z myslivosti*. XII. Praha: Druckvo, 2013, s. 130-138.

plánované honitby a k hranicím oddělujícím zemědělské a lesní pozemky, resp. orgán státní správy myslivosti by neměl umožnit vznik hranice honitby, kterou by tvořilo rozhraní zemědělských a lesních pozemků. Případné problémy mají být řešeny vyrovnáním hranic honiteb, výměnou honebních. Skutečnost je však taková, že tento postup není bezpodmínečně dodržován a v praxi je možné se setkat i s honitbami, jejichž hranice tvoří právě rozhraní zemědělských a lesních pozemků.

Jak jsem již uvedla výše, základním požadavkem při tvorbě honiteb je souvislost daných honebních pozemků. V praxi však může dojít k situacím, ve kterých není možné pozemky zařadit do jedné honitby, přestože podmínku souvislosti splňují. Důvodem pro tento postup je skutečnost, že některé pozemky mohou pro zvěř představovat překážku či dokonce nebezpečí (dálnice, přehrady, letiště se zpevněnou plochou). Zodpovězení otázky, zda se zvěř může v prostoru celé honitby volně pohybovat, aniž by byla vystavena nebezpečí při překonávání případné překážky, není v praxi vždy snadné a bývá proto často předmětem sporů. Jako příklad lze zmínit rozsudek nejvyššího správního soudu č.j. 9 As 69/2007-86, v němž uvedl, že překážkou pohybu zvěře (případně i nebezpečím) ve smyslu zákona o myslivosti představuje mj. také vodní plocha přehradní nádrže.⁹⁸

Nutným krokem vedoucím k uznání honitby je podání návrhu. Návrh na uznání honitby podává vlastník souvislých honebních pozemků o minimální výměře 500 ha (honitba vlastní) nebo přípravný výbor honebního společenstva (honitba společenstevní). K návrhu je třeba přiložit navrhovatelem zpracované údaje o vlastnictví honebních pozemků, mapový zákres hranic budoucí honitby a návrh plánovaných druhů zvěře včetně jejich minimálních a normovaných stavů (v souladu s vyhláškou Ministerstva zemědělství č. 491/2002 Sb.).⁹⁹ Navrhovatel může také požádat, aby k uváděným honebním pozemkům byly přiřčeny další souvislé honební pozemky jiných vlastníků. Tato žádost musí být řádně odůvodněna. Žádá-li navrhovatel o přiřčení na základě dohody s výše uvedenými vlastníky, je nezbytné přiložit i tuto dohodu. Součástí návrhu na uznání obory je studie o vhodnosti podmínek pro chov

---

⁹⁸ Rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 9 As 69/2007-86 ze dne 15.11.2007: Souvislost pozemků tvořících honitbu.

⁹⁹ Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 491/2002 Sb., o způsobu stanovení minimálních a normovaných stavů zvěře a o zařazování honiteb nebo jejich částí do jakostních tříd, ve znění pozdějších předpisů.

vybraného druhu zvěře, projekt chovu, projekt výstavby potřebných zařízení, vyjádření veterinárních orgánů a orgánů na ochranu zvířat proti týrání. Obdobné náležitosti musí splňovat také návrh na vymezení části honitby jako bažantnice. Pokud návrh na uznání honitby splňuje všechny požadavky stanovené zákonem o myslivosti, musí orgán státní správy myslivosti vydat rozhodnutí o uznání honitby.

K vydání rozhodnutí o uznání honitby (i k řízení, které mu předcházelo) je dle § 29 zákona o myslivosti příslušný orgán státní správy myslivosti, v jehož územním obvodu leží největší část honebních pozemků navrhované honitby. V rozhodnutí je nutno uvést název honitby, jejího držitele, výměru honebních pozemků podle kultur, popis hranic a vyznačení obvodu honitby, výčet a výměry přiřčených honebních pozemků, jakostní třídy honitby pro jednotlivé druhy zvěře, jejich minimální a normované stavy. Rozhodnutím o uznání honitby se osoba, které byla honitba uznána, stává jejím držitelem (viz výše).

V souvislosti s tvorbou honiteb je dále třeba zmínit, že každý honební pozemek musí být součástí některé honitby. Z tohoto důvodu jsou pozemky, které nejsou součástí vlastní nebo společenstevní honitby orgánem státní správy myslivosti přiřčeny k některé honitbě. Nejčastěji k té, která má s těmito volnými pozemky nejdlejší společnou hranici. Výše uvedený postup může být například důsledkem nečinnosti vlastníka honebního pozemku při tvorbě společenstevní honitby či jeho opomenutí při tvorbě honitby vlastní. Vlastníkovi přiřčených pozemků náleží náhrada. Při stanovení její výše zákon o myslivosti upřednostňuje dohodu mezi vlastníkem přiřčovaných pozemků a držitelem honitby, k níž jsou pozemky přiřčeny. Nedojde-li k této dohodě, určí výši náhrady orgán státní správy myslivosti s přihlédnutím k velikosti daných honebních pozemků a předpokládanému výnosu z výkonu práva myslivosti na nich. Náhrada se neposkytuje, pokud byly pozemky přiřčeny ke společenstevní honitbě a jejich vlastník se stal členem honebního společenstva.

6.2.2 Změna a zánik uznané honitby

Vedle tvorby honiteb zákon o myslivosti upravuje také jejich případnou změnu či zánik. Změna honitby je prováděna vyrovnáním jejich hranic či výměnou honebních pozemků. K její realizaci přistoupí orgán státní správy myslivosti za předpokladu, že se tento postup vzhledem k zásadám mysliveckého hospodaření jeví jako nezbytný. Návrh

na změnu honitby zpravidla podávají držitelé dotčených honiteb společně. Pokud se však na tomto postupu nedohodnou, může návrh podat samostatně kterýkoli z nich. O změně honitby rozhoduje orgán státní správy myslivosti, do jehož obvodu zasahují dané honební pozemky největší částí. Tento však změnu honitby nepovolí, jestliže by v jejím důsledku došlo ke změně celkové výměry, byť pouze u jedné z určených honiteb, o víc než 10 %. Naproti tomu zákon o myslivosti připouští, aby výše popsaným postupem došlo ke snížení výměry dané honitby i pod zákonem stanovenou výměru minimální (500 ha). Rozhodnutím o změně honitby nezaniká její případný nájem.

Honitba zaniká například zrušením, sloučením nebo rozdělením na žádost jejích držitelů a nabytím právní moci rozhodnutí o uznání nové honitby, zrušením honebního společenstva, snížením výměry honebních pozemků pod zákonem stanovenou minimální výměru (v důsledku změny vlastnického práva k honebním pozemkům) a rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti.

6.2.3 Honební společenstvo

Jak jsem již uvedla výše, zákon o myslivosti rozlišuje honitby vlastní a honitby společenstevní. Vlastní honitba je tvořena výlučně souvislými honebními pozemky jednoho vlastníka, které dosahují minimální výměry 500 ha. Pokud honební pozemky jednoho vlastníka zákonem předepsané minimální výměry nedosahují, může dojít k uznání honitby společenstevní. Tato je tvořena souvislými honebními pozemky více vlastníků, které společně dosahují výměry požadované zákonem o myslivosti. V těchto případech je nezbytným krokem založení honebního společenstva.

Honební společenstvo je právnickou osobou založenou podle zákona o myslivosti. Jeho členy mohou být pouze vlastníci (případně spoluvlastníci) souvislých honebních pozemků, jejichž výměra činí v součtu alespoň 500 ha (jde-li o oboru 50 ha). Nezbytnou náležitostí každého honebního společenstva je jeho název, tvořený označením „honební společenstvo“ a jménem obce, na jejímž území se nachází většina honebních pozemků (např. *Honební společenstvo Veltruby*, *Honební společenstvo Kozlany...*). Honebnímu společenstvu je zakázáno podnikat, neboť zákon o myslivosti jej chápe výlučně jako společenství, jehož základním úkolem je zajišťovat výkon práva myslivosti. Toto poslání nemusí honební společenstvo plnit bezprostředně, ale může jej uskutečňovat i prostřednictvím nájmu honitby. Proces založení honebního společenstva

je iniciován přípravným výborem, který zpracovává podklady pro konání ustavující valné hromady a podklady pro registraci honebního společenstva. Ustavující valná hromada je svolána poté, co jsou připraveny dokumenty nezbytné k jejímu konání. Předmětem jednání je zde především schvalování stanov a volba honebního starosty (popřípadě i honebního výboru). Na základě výsledků ustavující valné hromady přípravný výbor vypracuje návrh na registraci honebního společenstva (spolu s návrhem na uznání společenstevní honitby), který poté předloží příslušnému orgánu státní správy myslivosti. K návrhu je třeba připojit seznam vlastníků honebních pozemků včetně jejich souhlasů se členstvím ve společenstvu, mapový zákres honitby, zápis z jednání ustavující valné hromady a stanovy honebního společenstva. Nesplňuje-li návrh předepsané náležitosti, nebo obsahuje-li neúplné či nepřesné údaje, orgán státní správy myslivosti přípravný výbor na tuto skutečnost upozorní, a určí lhůtu, v níž mají být nedostatky odstraněny. Pokud tak přípravný výbor neučiní, bude řízení o registraci zastaveno. Zákon o myslivosti upravuje také případy, kdy je orgán státní správy myslivosti povinen registraci honebního společenstva odmítnout. K tomuto dochází, pokud stanovy nesplňují zákonem stanovené podmínky či pokud výměra daných honebních pozemků nedosahuje zákonem stanoveného minima. V opačném případě, tedy nejsou-li dány důvody pro odmítnutí, provede orgán státní správy myslivosti registraci honebního společenstva a ke stejnému dni jej zapíše do rejstříku honebních společenstev. Dnem registrace (tj. dnem, kdy rozhodnutí o registraci nabude právní moci) dochází ke vzniku honebního společenstva a též ke vzniku společenstevní honitby. Registrace honebního společenstva a uznání honitby jsou součástí společného rozhodnutí, které orgán státní správy myslivosti (obecní úřad obce s rozšířenou působností) vydává ve správním řízení. Zápis honebního společenstva do Rejstříku podléhá zpoplatnění dle § 2 odst. 1 zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích.¹⁰⁰

Honební společenstvo můžeme označit za právnickou osobu vybudovanou na personálním základě. Členem honebního společenstva mohou být pouze vlastníci či spoluvlastníci souvislých honebních pozemků, dosahujících v součtu zákonem požadované výměry, kteří se svým členstvím vyjádřili souhlas. Členy honebního společenstva se stávají rovněž i vlastníci (spoluvlastníci) honebních pozemků přiřčených do společenstevní honitby rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti,

---

¹⁰⁰ Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

vyjádří-li do třiceti dnů, že na svém členství trvají. V opačném případě, tedy nestanou-li se členy honebního společenstva, jim náleží pouze náhrada za přičlenění. Pokud jsou pozemky tvořící společenstevní honitbu ve spoluvlastnictví několika osob, pak je nezbytné, aby tyto osoby určily, které z nich přísluší vykonávat práva spojená se členstvím v honebním společenstvu. Případně lze za účelem výkonu členských práv ustanovit společného zmocněnce. Zákon o myslivosti se v neposlední řadě zabývá také otázkou trvání členství v honebním společenstvu při převodu vlastnického práva k honebním pozemkům, které jsou součástí společenstevní honitby. V těchto případech členství zcizitele honebních pozemků ve společenstvu zaniká, a novým členem se stává nabyvatel, pokud do třiceti dnů ode dne vzniku jeho vlastnického práva honebnímu společenstvu písemně neoznámí, že s členstvím nesouhlasí. Členství v honebním společenstvu zaniká též v případě, že byly pozemky, které jsou součástí společenstevní honitby prohlášeny příslušným správním úřadem za nehonební. Dále i sám člen může své členství v honebním společenstvu ukončit prostřednictvím písemného oznámení. Jeho členství takto zaniká posledním dnem kalendářního roku, v němž oznámení učinil. Se zánikem členství v honebním společenstvu je spjat nárok na vypořádací podíl, jehož výši nebo způsob výpočtu určí stanovy.¹⁰¹

Honební společenstvo disponuje vlastními orgány, kterými jsou valná hromada, honební starosta a honební výbor. Valná hromada je vrcholným orgánem honebního společenstva. Svolává ji honební starosta zpravidla jednou ročně. V případě jeho nečinnosti náleží oprávnění svolat valnou hromadu honebnímu místostarostovi, popřípadě těm členům (členovi) společenstva, jejichž hlasy činí alespoň 10 % všech hlasů. Honební starosta je rovněž povinen vyrozumět o konání valné hromady všechny členy společenstva. Způsob, jakým má být toto vyrozumění provedeno, stanoví valná hromada. Ve vyrozumění je vždy třeba uvést datum, hodinu, místo a pořad jednání. Dále je nezbytné, aby součástí oznámení o konání valné hromady byl i případný návrh závazků, které mohou významným způsobem ovlivnit hospodaření honebního společenstva. Má-li být projednáván návrh na uzavření, změnu či vypovězení smlouvy o nájmu honitby a návrh o finančním hospodaření a použití čistého výdělku, musí být u

---

¹⁰¹ KOLLÁR, F. *Honební společenstva: Honitby: soubor informací a vzorů doporučených tiskopisů*. Praha: Druckvo, 2002, 150 s.

honebního starosty zpřístupněn k nahlédnutí nejpozději patnáct dní před konáním valné hromady. Projednat záležitosti, které v pozvánce uvedeny nebyly, je přípustné pouze se souhlasem všech přítomných členů honebního společenstva. Hlasovací právo na valné hromadě přísluší výlučně členům honebního společenstva. Na rozhodování se jednotliví členové podílejí v závislosti na výměře svých honebních pozemků, tvořících společenstevní honitbu. Za každý, byť započatý hektar, náleží členovi honebního společenstva jeden hlas. Valná hromada je schopna se usnášet, jsou-li přítomni členové, kteří disponují alespoň polovinou hlasů. Pokud není tohoto počtu hlasů dosaženo ani po uplynutí jedné hodiny od určeného počátku valné hromady, je tato způsobilá se platně usnášet za přítomnosti jakéhokoli počtu hlasů. Valná hromada rozhoduje o nejvýznamnějších otázkách honebního společenstva. Ke schválení návrhu honebního starosty nebo honebního výboru o finančním hospodaření a o použití čistého výtěžku, k rozhodnutí o způsobu využití společenstevní honitby (včetně uzavření, změny nebo vypovězení smlouvy o nájmu honitby) a k rozhodnutí o změně stanov je třeba souhlasu tří čtvrtin hlasů přítomných členů. O ostatních záležitostech (např. o přijetí vlastníka honebních pozemků přičleněných ke společenstevní honitbě za člena honebního společenstva, o volbě a odvolání honebního starosty, místostarosty a dalších členů honebního výboru,...) rozhoduje valná hromada většinou hlasů přítomných členů. Stanovy mohou k přijetí těchto rozhodnutí vyžadovat vyšší počet hlasů. O rozhodnutích valné hromady je pořizován zápis zaznamenávající průběh jednání, který podepisují honební starosta a zapisovatel, zvolený valnou hromadou. Tyto zápisy je honební společenstvo povinno uchovávat po celou dobu své existence. Na své náklady může kterýkoli člen společenstva požadovat vydání kopie zápisu nebo jeho části. Zákon o myslivosti rovněž připouští, aby členové honebního společenstva přijímali rozhodnutí i mimo valnou hromadu. V těchto případech se postupuje tak, že osoba oprávněná ke svolání valné hromady předloží návrh rozhodnutí členům společenstva s uvedením lhůty, v níž se mají k návrhu písemně vyjádřit. Pokud se člen honebního společenstva v uvedené lhůtě nevyjádří, platí, že souhlasí. Při tomto způsobu hlasování se většina počítá z celkového počtu hlasů náležejících všem členům. Dále zákon o myslivosti umožňuje, aby se člen honebního společenstva, který považuje rozhodnutí valné hromady za nezákonné či odporující stanovám, domáhal u soudu vyslovení jeho neplatnosti. Takto musí učinit do patnácti dnů ode dne, kdy se o rozhodnutí dozvěděl,

nejpozději však do tří měsíců od konání valné hromady, která napadené rozhodnutí přijala. Soud vysloví neplatnost například i takových rozhodnutí, která byla valnou hromadou přijata, přestože nedošlo k řádnému vyrozumění člena honebního společenstva o svolání valné hromady v souladu se zákonem a stanovami (Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 28 Cdo 4005/2011, ze dne 11. 4. 2011).

Statutárním orgánem honebního společenstva je honební starosta. Jeho hlavním úkolem je zastupování společenstva navenek. Honební starosta je volen valnou hromadou na období deseti let z členů společenstva, popřípadě z dalších fyzických osob, navržených některým členem. Je-li honební starosta nepřítomen, zastupuje jej místostarosta, který je oprávněn jednat a rozhodovat ve věcech, náležejících do působnosti starosty. V případě vzdání se funkce či smrti honebního starosty vykonává tuto funkci místostarosta, a to do doby, než nejbližší valná hromada zvolí honebního starostu nového. Činnost honebního starosty spočívá v obstarávání všech záležitostí společenstva, které nenáleží do působnosti valné hromady. Osoba vykonávající tuto funkci je povinna řídit se pokyny valné hromady a plnit své úkoly s péčí řádného hospodáře. Honební starosta odpovídá společenstvu za škodu, kterou způsobil porušením svých povinností při výkonu funkce. V řízení proti honebnímu starostovi je společenstvo zastupováno pověřeným členem honebního výboru, případně kterýmkoli členem.

Posledním orgánem honebního společenstva je honební výbor. Honební výbor je povinně volen v těch honebních společenstvech, jejichž počet členů je vyšší než deset. Tento orgán se skládá z honebního starosty, honebního místostarosty a jednoho až pěti dalších členů. Konkrétní počet členů určují stanovy. Honební výbor je schopný se usnášet za přítomnosti nadpoloviční většiny jeho členů a k přijetí rozhodnutí je nezbytný souhlas většiny členů přítomných. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedajícího. Stanovy mohou honebnímu výboru umožnit písemné hlasování nebo hlasování prostřednictvím sdělovací techniky, tedy mimo zasedání honebního výboru, pokud s tím všichni jeho členové souhlasí. Také o jednání honebního výboru se pořizuje zápis, který je uchováván stejným způsobem, jako zápis z jednání valné hromady. Zápis podepisují všichni přítomní členové honebního výboru. Při obstarání záležitostí společenstva má honební výbor postavení honebního starosty, s výjimkou práva

zastupovat společenstvo navenek. Valná hromada může na honební výbor přenést svou působnost rozhodovat o způsobu využití společenstevní honitby, a to včetně uzavírání, změny nebo vypovězení smlouvy o nájmu honitby.

Pro uskutečňování činnosti honebního společenstva je nezbytné zajištění určitého toku příjmů. Těmi mohou být podle zákona o myslivosti pouze příjmy z využívání společenstevní honitby na vlastní účet, příjmy z pronájmu společenstevní honitby, dary, dědictví, půjčky, úvěry a úroky z vkladů. Rovněž je třeba zmínit, že za své závazky odpovídá společenstvo celým svým majetkem. Členové honebního společenstva ručí za jeho závazky podle svých podílů na rozhodování, nikoliv solidárně. Honební společenstvo je účetní jednotkou dle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.¹⁰²

Honební společenstva a zákonem stanovené údaje o nich se zapisují, či vyznačují, do rejstříku honebních společenstev. Tento veřejný seznam vede místně příslušný orgán státní správy myslivosti (obecní úřad obce s rozšířenou působností). Rejstřík honebních společenstev je každému přístupný nejen k nahlédnutí, ale také k pořízení kopií nebo výpisů. Na požádání vydá příslušný orgán zájemci také úřední potvrzení o zápisu, nebo naopak o jeho neprovedení. Mezi údaje zapisované do rejstříku honebních společenstev náleží zejména název a sídlo společenstva, údaje o zrušení a zániku honebního společenstva, stanovené údaje o osobách vykonávajících funkci v orgánech honebního společenstva, identifikace honebních pozemků tvořících společenstevní honitbu, identifikační číslo osoby společenstva, atd. Identifikační číslo osoby je honebnímu společenstvu přidělováno orgánem státní správy myslivosti.

Zákon o myslivosti upravuje také problematiku zrušení a zániku honebního společenstva. Honební společenstvo se zrušuje dnem zániku společenstevní honitby, uplynutím lhůty, na níž bylo založeno, rozdělením, sloučením s dalším honebním společenstvem, zrušením konkurzu po splnění rozvrhového usnesení a zrušením konkurzu z důvodu nedostačujícího majetku dlužníka. Honební společenstvo se rovněž zrušuje dnem, který je uveden v rozhodnutí valné hromady o zrušení honebního společenstva, jinak dnem, kdy bylo toto rozhodnutí přijato. Zrušení honebního společenstva je zpravidla spojeno s likvidací jeho majetku a závazků. Výjimkou jsou

---

¹⁰² Část IV. – Tvorba a využití honiteb: Hlava II. – Honební společenstvo: K § 27 odst. 1. ČECHURA, V., VANĚK, J. a NOVÁK, R *Komentář k zákonu o myslivosti*. Praha: Vega, 2002, s. 95.

situace, v nichž dochází ke zrušení honebního společenstva rozdělením či sloučením s jiným honebním společenstvem, neboť v těchto případech se likvidace neprovádí. Řádný průběh likvidace zajišťuje likvidátor, obvykle jmenovaný valnou hromadou honebního společenstva. Pokud však valná hromada nejmenuje likvidátora bez zbytečného odkladu, bude tento jmenován soudem. Likvidátorovi náleží odměna, stanovená tím, kdo jej jmenoval. Na likvidaci honebního společenstva se použijí právní předpisy upravující likvidaci obchodních společností. Dojde-li likvidátor v průběhu likvidace ke zjištění, že je majetek honebního společenstva předlužený, podá insolvenční návrh. S případným majetkovým zůstatkem naloží likvidátor způsobem uvedeným ve stanovách. Po zrušení honebního společenstva následuje jeho zánik. Honební společenstvo zaniká dnem jeho výmazu z příslušného rejstříku. Orgán státní správy myslivosti poté oznámí zánik honebního společenstva Českému statistickému úřadu.

6.2.4 Využití honiteb

Dalším významným krokem, který je třeba v souvislosti s tvorbou a existencí honitby učinit, je určení způsobu jejího využívání. Rozhodnutí je zde ponecháno na držiteli honitby, který má možnost volby, zda bude honitbu využívat sám, či zda ji pronajme. Toto rozhodnutí však musí učinit do šedesáti dnů od dne, kdy rozhodnutí o uznání honitby nabylo právní moci. V opačném případě orgán státní správy myslivosti rozhodnutí o uznání honitby zruší a uvolněné honební pozemky přičlení k jiné honitbě (či honitbám). Osobu, která honitbu fakticky využívá, označuje zákon o myslivosti jako jejího uživatele (viz. výše).

Každý držitel honitby je oprávněn využívat honitbu na vlastní účet. Pokud je tímto držitelem honební společenstvo, pak je povinno zajistit, aby bylo využívání honitby přednostně umožněno jeho členům, mají-li k výkonu myslivosti příslušná oprávnění. Držitel se však může rovněž rozhodnout, že honitbu pronajme. V takovém případě je třeba mít na paměti, že zákon o myslivosti nepřipouští, aby byla honitba pro účely pronájmu rozdělena, a lze ji tedy přenechat jinému k provozování myslivosti výlučně jako celek. Podnájem honitby či její části je rovněž vyloučen. Honitbu lze pronajmout pouze české fyzické osobě, která je držitelem platného loveckého lístku,

členem mysliveckému sdružení,¹⁰³ či české právnické osobě, která na pozemcích v těchto honitbách hospodáří nebo která má myslivost uvedenu v předmětu své činnosti a jejíž statutární orgán nebo alespoň jeden jeho člen má platný lovecký lístek. Smlouvu o nájmu honitby uzavírá její držitel s budoucím nájemcem písemně na dobu deseti let. Jedno vyhotovení smlouvy je držitel honitby povinen zaslat orgánu státní správy myslivosti, a to do patnácti dnů od uzavření smlouvy. Podstatnou náležitostí smlouvy o nájmu honitby je sjednání nájemného, jehož výši zákon o myslivosti blíže nespecifikuje, resp. ponechává její určení na dohodě stran. Smlouva o nájmu honitby zaniká uplynutím doby, zánikem honitby, zánikem nebo smrtí nájemce, přestane-li nájemce splňovat zákonem předepsané požadavky (např. lovecký lístek), rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti (pokud nájemce poruší smlouvu takovým způsobem, že dojde k vážnému ohrožení životního prostředí nebo k poklesu počtu zvěře v honitbě pod stanovené minimální stavy), výpovědí ze strany držitele honitby s osmnáctiměsíční výpovědní lhůtou (po změně držitele honitby, chce-li nový držitel využívat honitbu na vlastní účet) a výpovědí kterékoli ze stran pro nedodržení smluvních podmínek. Tyto skutečnosti je držitel honitby povinen písemně oznámit orgánu státní správy myslivosti do patnácti dnů ode dne, kdy k nim došlo. Změna vlastnických vztahů k honebním pozemkům v honitbě zpravidla nevede k zániku smlouvy o nájmu honitby, neboť v tomto případě vstupuje nový vlastník honebních pozemků do smlouvy namísto vlastníka původního.

Zákon o myslivosti také stanoví, že při zániku nájmu honitby je třeba mezi stranami vyrovnat rozdíl v hodnotě mysliveckých zařízení existujících při vzniku a zániku smlouvy, nedohodnou – li se strany jinak. Zde však mohou v praxi vzniknout spory, pokud strany ponechají otázku řešení náhrady skutečně až na okamžik zániku smlouvy. Dle mého názoru by na tomto místě bylo vhodnější, aby zákon o myslivosti uložil smluvním stranám povinnost určit mechanismus náhrady a rozsah, v jakém mohou být nová myslivecká zařízení budována, již v okamžiku uzavření smlouvy. Takto by bylo možné lépe předcházet případným sporům, které by ohledně mysliveckých zařízení mohly vzniknout. Držitel honitby by tak například nebyl povinen

---

¹⁰³ Myslivecká sdružení jsou právnickými osobami, založenými podle zákona č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů, které se zabývají provozováním myslivosti. Pokud je honitba pronajata mysliveckému sdružení, je toto povinno přednostně přijmout přihlášky k členství podané vlastníky či nájemci honebních pozemků.

nahradit nájemci nově vybudovaná myslivecká zařízení, která v budoucnu neupotřebí. Nájemce by naopak nemusel poskytovat držiteli honitby náhradu za myslivecká zařízení, která nepoužíval, ale která v době jeho pronájmu ztratila na hodnotě.

Na tomto místě je dále třeba zmínit, že smlouva o nájmu honitby představuje zvláštní typovou smlouvu, která je upravena speciálním právním předpisem – zákonem o myslivosti, a jejímž předmětem je nájem honitby. Honitbu je třeba chápat výučně jako veřejnoprávní institut, neboť tato nemůže za žádných okolností vzniknout či existovat bez příslušného veřejnoprávního povolení, resp. rozhodnutí orgánu státní správy myslivosti vydaného podle zákona č.449/2001 Sb. Na smlouvu o nájmu honitby tedy nelze přímo aplikovat ustanovení občanského zákoníku o nájmu, nýbrž zákon o myslivosti předpokládá pouze jejich subsidiární použití v případě, že není zákonem o myslivosti či smlouvou o nájmu honitby stanoveno jinak. Vzhledem k výše uvedenému tak není možné smlouvu o nájmu honitby (uzavřenou dle zákona o myslivosti) ztotožňovat se smlouvou o nájmu pozemku podle obecných právních předpisů.¹⁰⁴

Na základě vydaných rozhodnutí (jakož i jiných úkonů a skutečností) vede orgán státní správy myslivosti evidenci využití honiteb v územním obvodu své působnosti. V rámci této evidence jsou pak dále vedeny evidence mysliveckých hospodářů, mysliveckých stráží a loveckých psů používaných pro honitbu.

6.2.5 Myslivecké hospodaření v honitbě

Nezastupitelnou úlohu v každé honitbě plní myslivecký hospodář, který zde vystupuje jako odborný správce mající na starosti ty nejdůležitější záležitosti v oblasti chovu a lovu zvěře. Návrh na ustanovení mysliveckého hospodáře podává uživatel honitby orgánu státní správy myslivosti nejpozději do patnácti dnů po nabytí právní moci rozhodnutí o uznání honitby nebo po uzavření smlouvy o nájmu honitby. Obdobným způsobem je třeba postupovat, byl-li dosavadní myslivecký hospodář odvolán,¹⁰⁵ či došlo-li k zániku jeho funkce z jiného důvodu.¹⁰⁶

---

¹⁰⁴ Nález Ústavního soudu České republiky sp.zn. I. ÚS 104/06 ze dne 3.6.2009: Důsledky posouzení právního vztahu nájmu honitby.

¹⁰⁵ Pro odvolání mysliveckého hospodáře platí obdobně § 13 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů (viz. výše, zrušení ustanovení mysliveckou stráží).

Zákon o myslivosti vymezuje základní předpoklady pro výkon funkce mysliveckého hospodáře v § 35 odst. 1. Z tohoto ustanovení je zřejmé, že funkci mysliveckého hospodáře může zastávat jen fyzická osoba starší jednadvaceti let, která je bezúhonná a způsobilá k právním úkonům, má bydliště na území České republiky, platný lovecký lístek, platný zbrojní pas skupiny C, je odpovídajícím způsobem pojištěna a složila předepsanou zkoušku¹⁰⁷ či úspěšně dokončila studia na střední (vyšší) odborné škole, kde je myslivost studijním oborem nebo povinným vyučovacím předmětem. Bezúhonným je dle zákona o myslivosti ten, kdo nebyl pravomocně odsouzen za úmyslný trestný čin nebo uznán vinným ze spáchání přestupku na úseku myslivosti¹⁰⁸ nebo komu nebyla pravomocně uložena pokuta podle zákona o myslivosti. Za účelem ověření bezúhonnosti osoby, která byla navržena do funkce mysliveckého hospodáře, si orgán státní správy myslivosti, jenž o jejím ustanovení rozhoduje, vyžádá opis z evidence Rejstříku trestů. K prokázání bezúhonnosti je rovněž nezbytné, aby uchazeč o zmíněnou funkci předložil čestné prohlášení, jímž dokládá, že mu na úseku myslivosti nebyla pravomocně uložena žádná sankce za spáchání přestupku dle zákona o přestupcích,¹⁰⁹ a ani mu nebyla pravomocně uložena pokuta dle zákona o myslivosti. K těmto pokutám a sankcím se však nepřihlíží, pokud od právní moci rozhodnutí, jímž byly uloženy, uplynuly již dva roky. Dále musí osoba, která byla navržena do funkce mysliveckého hospodáře splňovat kvalifikační požadavky určené v § 13 odst. 3 pro ustanovení mysliveckou stráží.

K zajištění účinného plnění úkolů mysliveckého hospodáře je nutné přesné zákonné vymezení práv a povinností, jež ohraničují obsah jeho činnosti. Povinnosti mysliveckého hospodáře souvisejí převážně s jeho odpovědností za myslivecké hospodaření v určené honitbě, a jsou jimi zejména tyto: prokazovat se průkazem mysliveckého hospodáře (a zabezpečit jej proti zneužití, ztrátě a odcizení), zajišťovat plnění povinností spojených s chovem a lovem zvěře, navrhovat uživatelům honitby

---

¹⁰⁶ Právní předpisy o myslivosti: Zákon o myslivosti č. 449/2001 Sb.: Myslivecké hospodaření v honitbě a lov zvěře. KOLEKTIV OMS PRAHA 3. *PENZUM znalostí z myslivosti*. XII. Praha: Druckvo, 2013, s. 135-137.

¹⁰⁷ Takovouto zkouškou dle § 35 odst. 1 písmeno h) zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, zkouška z myslivosti na vysoké škole, na které je myslivost vyučovacím předmětem, vyšší odborná myslivecká zkouška a zkouška pro myslivecké hospodáře.

¹⁰⁸ Dle § 35 a 46 Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁹ Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

opatření k řádnému mysliveckému hospodaření v honitbě, vést záznamy o hospodaření v honitbě, evidovat vydané povolenky k lovu a v honitbě používané lovecké psy, zajistit provedení společné dohledávky nejpozději následující den po skončení honu, vyloučit z účasti na honu osoby, jejichž přítomnost by mohla ohrozit bezpečnost honu (osoby mladší patnácti let, osoby pod vlivem alkoholu či jiných toxických látek, atd.), provádět a zajišťovat opatření na ochranu zvěře, oznamovat neodkladně zjištěné závady, nedostatky a škody uživateli honitby a orgánu státní správy myslivosti, který mysliveckého hospodáře ustanovil.

Naproti těmto povinnostem disponuje myslivecký hospodář souborem oprávnění, která mu umožňují dosahovat cílů uvedených v plánu mysliveckého hospodaření a zajišťovat řádný výkon práva myslivosti v honitbě. Myslivecký hospodář je dle § 35 odst. 4 zákona o myslivosti především oprávněn vypracovávat a se zástupcem uživatele honitby spolupodepisovat úkony související s mysliveckým hospodařením (například návrh plánu mysliveckého hospodaření a statistický výkaz o stavu honitby), zastupovat uživatele honitby při jednáních o mysliveckém hospodaření, kontrolovat ulovenou zvěř a její označení, požadovat předložení loveckého lístku a potvrzení o povinném pojištění od osob lovících zvěř v honitbě, případně vyzvat lovce k opuštění honitby a tuto událost oznámit příslušnému orgánu státní správy myslivosti (nepředložil-li na požádání potvrzení o povinném pojištění nebo je-li jeho lovecký lístek neplatný), vést společné lovy, usmrcovat toulavé psy, kočky a další myslivosti škodlivá zvířata.

Přestože výše uvedená oprávnění a povinnosti náleží pouze mysliveckému hospodáři a jsou neodmyslitelně spjata s jeho funkcí, zákon o myslivosti připouští, aby v odůvodněných případech a na omezenou dobu byly pro některý úkon přeneseny na jinou osobu. Oprávnění a povinnosti však lze tímto způsobem přenést pouze na toho, kde je držitelem loveckého lístku nejméně po dobu předchozích pěti let.

Závěrem je třeba říci, že vzor průkazu mysliveckého hospodáře, způsob provádění zkoušek pro myslivecké hospodáře, a to které myslivecké organizace a školy

mohou být pověřeny organizací těchto zkoušek, stanoví vyhláška Ministerstva zemědělství č. 244/2002 Sb.¹¹⁰

Plán mysliveckého hospodaření je dokument vyjadřující cíle uživatele honitby v oblasti ochrany, chovu a lovu zvěře. Na vypracování či přijetí tohoto plánu se podílí nejen myslivecký hospodář a uživatel honitby, ale také její držitel prostřednictvím svého vyjádření k vypracovanému plánu. Důvodem tohoto postupu je skutečnost, že plán mysliveckého hospodaření má zásadní význam nejen pro honitbu, ale také pro všechny kategorie osob, které mají na budoucí situaci v honitbě zájem. Plán mysliveckého hospodaření v honitbě je definován vyhláškou č. 553/2004 Sb.,¹¹¹ jako: „*písemně vypracovaný záměr uživatele honitby, jak bude od 1. dubna do 31. března roku následujícího v honitbě myslivecky hospodařit.*“ Tato vyhláška také stanoví podmínky, vzor a bližší pokyny pro vypracování plánu.

Povinnost vypracovat každoročně plán mysliveckého hospodaření je zákonem o myslivosti uložena uživateli honitby. Při vypracování tohoto plánu je třeba vycházet zejména z celkového stavu ekosystému v honitbě, výsledku porovnání kontrolních a srovnávacích ploch, z výše škod způsobených v uplynulém období zvěří na lesních a zemědělských porostech, z výsledků sčítání zvěře, ze stanovených minimálních a normovaných stavů zvěře, poměrů pohlaví a koeficientů očekávané produkce, a v neposlední řadě ze záměrů, které byly uvedeny v návrhu na uznání honitby. Výchozím bodem pro vypracování takového návrhu bývají v praxi především poznatky získané při sčítání zvěře, které je uživatel honitby povinen provést každoročně, a to v termínu určeném orgánem státní správy myslivosti (v tomto případě krajským úřadem). Výsledek sčítání uživatel poté písemně oznámí příslušnému orgánu státní správy myslivosti, kterým je však v tomto případě již obecní úřad obce s rozšířenou působností. Držiteli honitby přísluší právo účastnit se tohoto sčítání a vyjádřit se k jeho výsledkům.

---

¹¹⁰ Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 244/2002 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů

¹¹¹ Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 553/2004 Sb., o podmínkách, vzoru a bližších pokynech vypracování plánu mysliveckého hospodaření v honitbě, ve znění pozdějších předpisů.

Pokud však s dosaženými závěry nesouhlasí, může tuto skutečnost do jednoho týdne od provedení sčítání oznámit orgánu státní správy myslivosti, který nařídí sčítání nové.¹¹²

Konkrétní podoba plánu je dána převážně povahou dané honitby a může se skládat z plánu chovu a lovu pro zvěř spárkatou, plánu chovu a lovu pro zvěř drobnou, plánu lovu ostatních druhů zvěře, plánu péče o zvěř, plánu společných lovů zvěře, plánu počtu loveckých psů. Přílohou plánu mysliveckého hospodaření pak zpravidla bývají výsledky sčítání zvěře, měsíční hlášení o plnění plánu, evidence výše škod způsobených zvěří v předchozím období na lesních a zemědělských porostech, výsledky porovnání kontrolních a srovnávacích ploch, porovnání vypracovaného plánu se záměry uvedenými v návrhu na uznání honitby, závěry a doporučení pro hospodaření se zvěří v oblasti chovu vypracované orgánem státní správy myslivosti.

Následujícím krokem je předložení plánu mysliveckého hospodaření držiteli honitby k vyjádření. V této oblasti zákon o myslivosti preferuje dohodu mezi držitelem a uživatelem honitby, avšak pokud k této po vyjádření držitele nedojde, určí jej na návrh některé ze zainteresovaných osob orgán státní myslivosti rozhodnutím. Zákon o myslivosti se zabývá i situací, v níž je držitel honitby zcela nečinný. Tedy, nevyjádří-li se držitel honitby k plánu do patnácti dnů od jeho doručení, pak se má za to, že s ním souhlasí. Odsouhlasený či dohodnutý plán uživatel honitby zašle orgánu státní správy myslivosti.

Odsouhlasením plánu mysliveckého hospodaření však úloha orgánů státní správy myslivosti v tomto procesu nekončí. Naopak se poté projeví další z funkcí, kterou tyto orgány zastávají, a to funkce kontrolní. Orgány státní správy myslivosti provádějí kontrolu plnění plánu mysliveckého hospodaření pomocí systému, spočívajícího v předkládání měsíčních písemných hlášení o provedeném lovu. Toto hlášení je uživatel honitby povinen učinit do pátého dne měsíce následujícího po měsíci, v němž došlo k lovu. Zákon o myslivosti však v tomto případě připouští, aby byla dohodou mezi orgánem státní správy myslivosti a uživatelem honitby sjednána kratší či delší lhůta pro splnění této povinnosti. Na plnění plánu se započítává také zvěř ulovená na nehonebních pozemcích, při dohledávce zvěře a zvěř, která byla nalezena uhynulá.

---

¹¹² Myslivecká legislativa: Zákon o myslivosti. HELL, P. a HROMAS, J. *Nová příručka myslivce: do kapsy*. Josef Hromas. Bratislava: Příroda, s.r.o., 2004, s. 33.

Ke změně plánu mysliveckého hospodaření dochází rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti o snížení stavů zvěře v honitbě, o zrušení chovu některého druhu zvěře a o povolení lovu zvěře v době hájení.

Další povinností uživatele honitby je povinnost vést mysliveckou statistiku. Tato činnost spočívá ve vedení záznamů o honitbě, záznamů o mysliveckém hospodaření v ní a následném podávání hlášení orgánu státní správy myslivosti. Pověřené obecní úřady v přenesené působnosti následně tato hlášení zpracovávají pro statistické účely, a to za honitby ve své územní působnosti.

6.2.6 Shrnutí

Jak je z této kapitoly zřejmé, zákon o myslivosti se právní úpravou honebních společenstev, honiteb a hospodaření v nich zabývá velmi rozsáhle. Důvod, proč je této problematice věnována taková pozornost můžeme spatřovat především ve skutečnosti, že uznaná honitba je nezbytným předpokladem pro samotný výkon práva myslivosti. I přes podrobnou právní úpravu je tato oblast v rámci myslivosti jednou z nejproblematictějších. V posledních letech je diskutována zejména otázka týkající se zachování minimální výměry honiteb. Minimální výměra je v současné době stanovena na 500 ha, stále častěji se ovšem objevují tendence prosazující její snížení. Cílem těchto snah je alespoň zčásti snížit rozsah škod působených zvěří. Tyto snahy jsou ovšem předmětem kritiky ze strany odborné myslivecké veřejnosti, dle které by k zajištění výše uvedeného cíle měla být zmíněná minimální výměra naopak alespoň zachována. Odborníci argumentují především požadavkem na zajištění trvale udržitelného chovu zvěře v honitbách, který je možné zajistit pouze v případě, že výměra honitby bude respektovat územně rozsáhlé životní cykly některých druhů zvěře. Odborníci rovněž poukazují na fakt, že státy s nižší minimální výměrou honitby (například Rakousko a Německo) nemají menší problémy se škodami působenými zvěří než státy s výměrou vyšší (Polsko, Slovensko). Ve skutečnosti je tomu přesně naopak. Rovněž je třeba podotknout, že menší honitby kladou větší požadavky na kvalitu spolupráce mezi uživateli sousedních honiteb.

Druhou problematickou oblastí je fungování honebních společenstev, resp. malý rozsah pravomocí orgánů státní správy myslivosti vůči nim. Ustanovení zákona o myslivosti trpí značným formalismem, neboť není zřejmé, jakým způsobem má být

honební společenstvo svoláno, jaké jsou důvody pro vypovězení nájemní smlouvy atd. Problematika honebních společenstev by měla být, zejména pokud jde o svolání valné hromady, transparentnější. Na tomto místě by bylo dle mého názoru vhodné posílit možnost kontroly fungování honebního společenstva ze strany orgánů státní správy myslivosti. Zvýšení pravomocí státních orgánů státní správy však musí být provedeno tak, aby nebylo zneužitelné.

S problematikou uznávání a využívání honiteb úzce souvisí také problematika hospodaření v nich. Na něm se kromě uživatele honitby podílí také jím navržený myslivecký hospodář. Úkolem myslivecké stráže je zastupovat uživatele honitby v záležitostech mysliveckého hospodaření, kontrolovat ulovenou zvěř, vést společné lovy, dohlížet nad řádným průběhem lovu v honitbě a vypracovávat plán mysliveckého hospodaření.

6.3 Základní pravidla lovu

Právo lovit zvěř představuje jednu ze základních složek obsahu práva myslivosti. Výkon tohoto práva není neomezený, ale podléhá právními předpisy stanoveným pravidlům, jež jsou určena tak, aby zajišťovala rovnováhu mezi jednotlivými složkami práva myslivosti. Při přípravě této právní úpravy muselo být vyhověno především požadavkům ochrany zvěře, vyplývajícím z právních předpisů v oblasti právní úpravy myslivosti, požadavkům obecné ochrany všech živočichů, stanoveným právními předpisy v oblasti ochrany přírody a krajiny, a požadavkům mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána.

Základní pravidla pro lov zvěře (popřípadě ostatních živočichů) jsou vymezena zejména v § 42 zákona o myslivosti. Toto ustanovení však zakládá pouze obecný rámec právní úpravy podmínek lovu, a je proto ještě doplněno vyhláškou č. 245/2002 Sb.¹¹³ Prvním pravidlem, jež je třeba při provádění lovu respektovat, je zákaz lovu zvěře hájené, ve smyslu § 3 písmeno c) zákona o myslivosti. Do této kategorie náleží druhy zvěře, jejichž lov zakazují mezinárodní smlouvy, jimiž je Česká republika vázána a které byly vyhlášeny ve Sbírce zákonů či ve Sbírce mezinárodních smluv, nebo takové druhy zvěře, jež jsou zvlášť chráněnými živočichy podle zvláštních právních předpisů

---

¹¹³ Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 245/2002 Sb., o době lovu jednotlivých druhů zvěře a o bližších podmínkách provádění lovu, ve znění pozdějších předpisů.

(nebyla-li jejich lovu povolena výjimka). Tyto druhy zvěře jsou celoročně hájené. Druhým pravidlem, které zákon o myslivosti zmiňuje, je zákaz lovu ostatních druhů zvěře mimo vymezenou dobu. Doby lovu jsou stanoveny vyhláškou č. 245/2002 Sb., pro každý druh zvěře odlišně tak, aby byla respektována jejich biologická přirozenost a reprodukční cyklus. Většinu z těchto druhů je možné lovit pouze ve zde stanovenou dobu. Jsou však i takové druhy, které lze za splnění určitých podmínek obhospodařovat lovem celoročně (například zajíce polního a králíka divokého v oplocených vinicích). Rovněž je možné po celý rok lovit vymezené druhy zvěře na veřejných i neveřejných vnitrostátních a mezinárodních letištích, je-li to třeba k zajištění bezpečnosti leteckého provozu. V oboře lze celoročně lovit druhy zvěře, pro které byla obora zřízena, a pro které byly orgánem státní správy myslivosti určeny minimální a normované stavy. Ve zvlášť výjimečných případech může orgán ochrany přírody rozhodnout o odlovu živočichů, kteří nejsou zvěří. Tento odlov je následně oprávněn provést osoba způsobilá podle zákona o myslivosti.

Ve výčtu pravidel vztahujících se k lovu zvěře je třeba rovněž zmínit povinnost uživatele honitby zajistit dohledávku zvěře. Touto se rozumí vysledování a dohledání postřelené či jinak poraněné zvěře, která přeběhla či přeletěla do cizí honitby, popřípadě na nehonební pozemky. Za účelem dohledávky mohou osoby, které ji provádějí, vstoupit do cizí honitby a na neoplocené nehonební pozemky. Podmínkou vstupu je však předchozí vyrozumění uživatele cizí honitby či vlastníka (nájemce) nehonebních pozemků, který je následně oprávněn se dohledávky účastnit. Za splnění výše uvedených předpokladů je uživatel honitby (vlastník/nájemce nehonebních pozemků) povinen dohledávku umožnit. Pokud zvěř přeběhla či přeletěla na oplocený nehonební pozemek, je dohledávku možné provést pouze po souhlasu vlastníka (nájemce). Zvěř, která byla výše uvedeným způsobem dohledána, náleží uživateli honitby, z níž pochází. Mrtvá zvěř, která byla na nehonebních pozemcích nalezena jiným způsobem, patří uživateli nejbližší honitby. Současný zákon o myslivosti, na rozdíl od svého předchůdce, již tedy nerozlišuje mezi dohledávkou (v případě drobné zvěře) a dosledem

(v případě zvěře spárkaté), ale používá pro obě tyto činnosti jednotný obrat „dohledávka zvěře.“ Na vysvětlenou však v úvodním ustanovení uvádí oba tyto pojmy.¹¹⁴

Zákon o myslivosti pamatuje také na problematiku používání loveckých psů a loveckých dravců. Povinností každého uživatele honitby je držet a používat k výkonu myslivosti v honitbě lovecké psy. Loveckým psem je pes loveckého plemene, jež bylo uznáno Mezinárodní kynologickou federací (*Fédération Cynologique Internationale*, zkráceně FCI), s průkazem původu, který složil příslušnou zkoušku z výkonu. Je povinností každého uživatele honitby držet a používat k výkonu myslivosti v honitbě lovecké psy. Pro lovecké dravce, jimiž jsou dravci chovaní k sokolnickému využití, jsou stanovena pravidla přísnější. Držet a chovat loveckého dravce je možné pouze za předpokladu, že byla orgánem ochrany přírody povolena výjimka ze základních podmínek zvláště chráněných živočichů podle zákona č. 114/1992 Sb.,¹¹⁵ a za splnění požadavků uvedených v tomto povolení. K držení loveckého dravce je způsobilá pouze osoba, která má složené předepsané sokolnické zkoušky a je členem sokolnické organizace. Použití loveckého dravce v sokolnictví je závislé na povolení orgánu státní správy myslivosti (krajského úřadu). Tématem použití loveckých psů a dravců se blíže zabývá vyhláška č. 244/2002 Sb.

Neméně významnými pravidly jsou v oblasti lovu zvěře ta, která stanoví, jakým způsobem je možné zvěř skolit či odchytit, a které prostředky mohou být za tímto účelem užity. Důvodem pro přísné stanovení těchto pravidel je především snaha zajistit, aby zvěř nebyla podrobována zacházení, které není v souladu s požadavky na ochranu zvířat proti týrání. Je tedy nezbytné, aby lov zvěře byl vždy prováděn nejen v souladu s mysliveckými zásadami, ale také se zásadami platnými na úseku ochrany přírody a ochrany zvířat proti týrání.

Zákon o myslivosti přináší v § 45 taxativní výčet zakázaných způsobů lovu, jež lze rozdělit do několika skupin:

a) Obecné zákazy:

---

¹¹⁴ Hlava IV. - Doby lovu a jeho podmínky: K § 43. ČECHURA, V., VANĚK, J. a NOVÁK, R. *Komentář k zákonu o myslivosti*. Praha: Vega, 2002, s. 162-164.

¹¹⁵ Zákon České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

- Zákaz lovit zvěř způsobem, jímž se zbytečně trýzní¹¹⁶

b) Zákazy související se způsobem a místem lovu:

- Zákaz lovit zvěř v noci (s výjimkou prasete divokého a lišky obecné)
- Zákaz lovit zvěř v době nouze ve vzdálenosti menší než 200 m od krmelců a slanisk
- Zákaz vystřelovat hnízda a střílet zvěř v hnízdech
- Zákaz lovit zvěř na honebních pozemcích, na nichž v téže době probíhá sklizeň zemědělských plodin, jakož i na sousedních pozemcích ve vzdálenosti do 200 m od hranice těchto pozemků
- Zákaz lovit zvěř na čekané ve vzdálenosti do 200 m od hranic sousední honitbou a zákaz lovit bažanty ve vzdálenosti do 200 m od sousední bažantnice (v těchto oblastech je rovněž zakázáno přikrmovat zvěř, umísťovat myslivecká zařízení a provádět z nich lov)
- Zákaz střílet spárkatou zvěř v objektech vybudovaných k přezimování, jakož i v zařízeních určených k aklimatizaci či odchytu. Tento zákaz se nevztahuje na zvěř poraněnou a chovatelsky nežádoucí
- Zákaz lovit spárkatou zvěř na společném lovu (mimo laní a kolouchů jelena evropského a jelena siky, muflonek a muflončat, selete a lončáka prasete divokého)
- Zákaz lovit drobnou zvěř jiným způsobem než na společných lovech

c) Zákazy vztahující se k používání zbraní a nábojů (popřípadě dalších pomůcek):

- Zákaz chytat zvěř do ok, na lep, do želez, do jestřábích košů, tluček a nášlapných pastí a pomocí háčeků, chytat ondatry do vrší
- Zákaz podávat zvěři jed či usmrcovat ji plynem
- Zákaz lovit zvěř do sítí (pokud nejde o zákonem povolený odchyt či ornitologický výzkum)

---

¹¹⁶ Právní předpisy o myslivosti: Zákon o myslivosti č. 449/2001 Sb.: Myslivecké hospodaření v honitbě a lov zvěře. KOLEKTIV OMS PRAHA 3. *PENZUM znalostí z myslivosti*. XII. Praha: Druckvo, 2013, s. 135-137.

- Zákaz lovit zvěř na výrovkách a zákaz používat při lovu živé živočichy jako návnady
- Zákaz lovit zvěř za použití elektrických zařízení, umělého osvětlení, zrcadel, zařízení pro osvětlení terče, hledí pro střelbu v noci s elektronickým zvětšením obrazu nebo pro převrácení obrazu, reprodukční soustavy s hlasy zvěře, výbušnin
- Zákaz lovit zvěř za pomoci pohybujících se mechanismů (po zemi, nad zemí, i po vodě)
- Zákaz střílet zvěř jinou než loveckou zbraní.
- Zákaz střílet zvěř zakázanými zbraněmi (jakož i jejich doplňky a střelivem, viz zákon č. 288/1995 Sb.)
- Zákaz střílet srnčí zvěř jinou zbraní než kulovnicí s nábojem s energií nižší než 1000 J. Zákaz lovit ostatní spárkatou zvěř jinou zbraní než kulovnicí s nábojem s energií nižší než 1500 J
- Zákaz střílet zvěř pomocí poloautomatických nebo automatických zbraní se zásobníkem schopným pojmout více než 2 náboje
- Zákaz lovit zvěř, jejíž noční lov je povolen, bez příslušné pozorovací a střelecké optiky
- Zákaz mísit krmivo s lákacími a narkotizačními látkami (není-li tak činěno z důvodu odchytu)
- Zákaz střílet drobnou zvěř jinak než loveckou zbraní brokovou
- Zákaz používat k lovu vodního ptactva olověné brokové náboje ¹¹⁷

d) Zákazy vztahující se k používání loveckých psů:

- Zákaz nahánět srnčí zvěř pomocí ohařů a zákaz nahánět ostatní spárkatou zvěř pomocí psů vyšších než 55 cm v kohoutku
- Zákaz lovit sluku vyháněním pomocí loveckých psů ¹¹⁸

---

¹¹⁷ Právní předpisy o myslivosti: Zákon o myslivosti č. 449/2001 Sb.: Myslivecké hospodaření v honitbě a lov zvěře. KOLEKTIV OMS PRAHA 3. *PENZUM znalostí z myslivosti*. XII. Praha: Druckvo, 2013, s. 135-137.

¹¹⁸ Právní předpisy o myslivosti: Zákon o myslivosti č. 449/2001 Sb.: Myslivecké hospodaření v honitbě a lov zvěře. KOLEKTIV OMS PRAHA 3. *PENZUM znalostí z myslivosti*. XII. Praha: Druckvo, 2013, s. 136-137.

Výše uvedenou úpravou zákon o myslivosti navazuje na zákon na ochranu zvířat proti týrání,¹¹⁹ který se ve svém § 14 zaměřuje na ochranu volně žijících zvířat při jejich usmrcování a odchytu a stanoví pravidla, jež musí být při těchto činnostech nezbytně respektována. Tento zákon zakazuje například odchyt pomocí ok, tluček, sítí, jedovatých návnad, jestřábích košů, lepu, výbušnin, elektrického proudu, luků či samostřílů. Odchyt savců či ptáků do sítí je možný, pokud k němu dochází za účelem zazvěřování honiteb. Tímto způsobem zákon č. 246/1992 Sb. velmi významně doplňuje pravidla pro lov zvěře stanovená zákonem o myslivosti.

Obecně lze říci, že z výše uvedených zákazů není možné udělit výjimku. Avšak v rozhodnutí orgánu státní správy myslivosti, jímž rozhoduje o uložení či povolení úpravy stavu zvěře v honitbě (případně o úplném zrušení chovu některého druhu zvěře), může být zároveň uvedeno, že některé ze zakázaných způsobů lovu zvěře v konkrétném případě neplatí. Takto pozastavit platnost však není možné u všech výše uvedených zákazů, ale pouze u těch, které zákon o myslivosti v souvislosti s tímto výslovně zmiňuje.¹²⁰

Na tomto místě je třeba se zmínit o diskutované otázce zkoušek loveckých psů v norování. V současné době je možné provádět tyto zkoušky výlučně tzv. bezkontaktním způsobem, při němž je liška od psa oddělena mříží. Tento stav navazuje na ustanovení § 4 odst. 1 písmen f) zákona na ochranu zvířat proti týrání, který zakazuje zkoušet nebo cvičit zvíře na jiném zvířeti. Myslivecká veřejnost však usiluje o zavedení norování kontaktního, při němž by docházelo k přímému kontaktu psa s liškou. Dle této skupiny stávající způsob výcviku v norování neumožňuje psa odpovídajícím způsobem připravit na situace, které jej čekají při skutečném lovu. Při něm pak dochází k zranění či dokonce úmrtí psů nedostatečně připravených na přímý kontakt s liškou. Odpůrci kontaktního norování naopak poukazují na skutečnost, že i současný způsob výcviku představuje pro lišky značný stres a není tedy záležitostí nikterak příjemnou. Navíc proklamují, že kontaktní norování je v rozporu s Evropskou dohodou na ochranu zvířat v zájmovém chovu, která je součástí právního řádu České republiky. Naposledy bylo o

---

¹¹⁹ Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.

¹²⁰ Dle § 45 odst. 2 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů se jedná o zakázané způsoby lovu uvedené v § 45 odst. 1 písmeno m), t), u), v) a dále § 45 odst. 1 písmeno g), pokud jde o lov v noci.

zavedení kontaktního norování uvažováno v roce 2008, kdy byla v Parlamentu České republiky projednávána novela zákona na ochranu zvířat proti týrání, která by takový způsob výcviku umožnila. Navrhovaná novela byla podpořena Poslaneckou sněmovnou, ale následně vrácena Senátem a nakonec vetována prezidentem republiky. Jelikož se prezidentské veto nepodařilo Poslanecké sněmovně přehlasovat, nebyla novela obsahující zmíněné kontroverzní ustanovení přijata.

6.3.1 Pravidla lovu zvěře ve zvláštních případech

Předešlá část této kapitoly pojednává o pravidlech lovu zvěře uskutečňovaného za standardních podmínek. Tímto se rozumí především lov prováděný ve stanovenou dobu a na honebních pozemcích. V praxi však poměrně často dochází k situacím, jež vyžadují řešení, jehož postup se určitým způsobem stanoveným pravidlům vymyká. Zákon o myslivosti řadí do této kategorie lov zvěře mimo právními předpisy stanovenou dobu, lov zvěře na nehonebních pozemcích a lov zvěře nad rámec plánu lovu. O povolení lovu v těchto zvláštních případech rozhoduje orgán státní správy myslivosti vždy po dohodě s příslušnými orgány ochrany přírody a krajiny.¹²¹

Obecně lze říci, že lov zvěře je možné provádět pouze v době, která je jako přípustná doba lovu uvedena ve vyhlášce č. 245/2002 Sb.¹²² Pokud je to však nezbytné pro vědecké účely, povolí orgán státní správy myslivosti lov určeného druhu zvěře i mimo takto stanovenou dobu. Sjednání konkrétních podmínek lovu zákon o myslivosti ponechává na dohodě mezi žadatelem a uživatelem honitby. Nedojde-li k dohodě, jsou tyto podmínky (způsob lovu, náhrady atd.) součástí výše uvedeného povolení. Při povolení lovu zvěře pro účely výcviku a zkoušek loveckých psů či dravců se postupuje obdobně.

Lov zvěře může být prováděn pouze na honebních pozemcích. Toto pravidlo však nelze chápat zcela bezvýjimečně. Za splnění zákonných předpokladů orgán státní správy myslivosti povolí lov také na pozemcích nehonebních, a to i mimo stanovenou dobu lovu. Takto může učinit z vlastního podnětu, ale zpravidla se tak děje na žádost

---

¹²¹ Legislativa související s myslivostí a mezinárodní konvence: Současná myslivecká legislativa České republiky. ČERVENÝ, J. et al. *Encyklopedie myslivosti*. Praha: Ottovo nakladatelství - Cesty, 2003, s. 61-74.

¹²² Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 245/2002 Sb., o době lovu jednotlivých druhů zvěře a o bližších podmínkách provádění lovu, ve znění pozdějších předpisů.

vlastníků, případně nájemců těchto pozemků. Provedením lovu je nejčastěji pověřen uživatel nejbližší honitby, kterému také náleží ulovená zvěř. V katastrálních územích, v nichž není žádný honební pozemek, pověří orgán státní správy myslivosti lovem osoby, které disponují platnými loveckými lístky. Na pozemcích prohlášených za nehonební z bezpečnostních či vojenských důvodů provádí tento lov organizace v oboru působnosti Ministerstva obrany. Výše uvedené osoby jsou oprávněny po předchozím souhlasu vlastníka (případně nájemce) vstupovat na nehonební pozemky i s loveckou zbraní a v doprovodu loveckého psa či dravce. Tímto způsobem je možné regulovat nejen stavy některých druhů zvěře, ale případně také stavy jiných živočichů. Závěrem je možné zmínit, že výše uvedené rozhodnutí není třeba, dochází-li pouze k plašení zvěře (jiných živočichů), nikoliv k jejímu lovu, jako je tomu například na letištích.

Zákon o myslivosti rovněž připouští, aby z důvodů hodných zvláštního zřetele orgán státní správy myslivosti uživateli honitby povolil, popřípadě uložil snížení stavu některého druhu zvěře. Jedná se o případy, kdy je tato úprava stavu nezbytná, vzhledem k zájmům zemědělské či lesní výroby, k zájmům ochrany přírody a krajiny, k zájmům mysliveckého hospodaření nebo k jiným zájmům vlastníka, popřípadě nájemce honebních pozemků. Pokud škody způsobené zvěří není možné omezit prostředky, které jsou ekonomicky únosné a technicky přijatelné, uloží orgán státní správy myslivosti snížení stavu daného druhu až na stav minimální, popřípadě chov tohoto druhu zvěře zcela zruší.¹²³

6.3.2 Nakládání s ulovenou zvěří

Další problematikou, kterou se zákon o myslivosti zabývá, je nakládání s ulovenou zvěří. Tedy kroky, k nimž dochází až následně po provedení lovu (případně po nalezení zvěře či provedení dohledávky). Stejně jako samotný lov, jsou však i tyto činnosti ovládané pravidly stanovenými právními předpisy. Tímto tématem se však nezabývají jen právní předpisy, které bychom mohli označit za ryze mysliveckou legislativu, naopak je zde rovněž značný vliv dalších právních předpisů, především těch na úseku veterinární péče. Tyto jsou reprezentovány prvořadně zákonem č. 166/1999

---

¹²³ Legislativa související s myslivostí a mezinárodní konvence: Současná myslivecká legislativa České republiky. ČERVENÝ, J. et al. *Encyklopedie myslivosti*. Praha: Ottovo nakladatelství - Cesty, 2003, s. 61-74.

Sb.¹²⁴, který mj. stanoví základní předpoklady pro uvádění zvěře do oběhu. Veterinární předpisy, pracují s pojmem zvěřina, jíž se rozumí nejen těla, ale i všechny požitelné části těl volně žijící lovené zvěře.

U spárkaté zvěře je tato kontrola uskutečňována prostřednictvím systému, který spočívá v označování všech kusů ulovené či nalezené zvěře nesnímatelnými plombami. Plomba je jednorázově použitelná značka žluté barvy, připevňovaná zpravidla za Achillovu šlachu na libovolné zadní končetině či za některé žebro hrudního koše spárkaté zvěře. Tyto značky jsou využívány především, byla-li zvěř získána lovem, poněvadž tímto způsobem je každý lovec povinen označit všechny kusy ulovené zvěře ihned po jejich skolení. Ve stejný okamžik je lovec rovněž povinen pro účely přepravy vyplnit lístek o původu spárkaté zvěře (viz níže). Při společných lovech zpravidla plní tyto povinnosti namísto lovce myslivecký hospodář. Plomby však slouží také k identifikaci nalezené zvěře, za předpokladu že je tato ještě zužitkovatelná. Na kusy zvěře, které jsou již v rozkladu (kadavery) není třeba plombu umísťovat. I ve výše uvedeném případě musí k označení dojít ihned po nalezení daného kusu spárkaté zvěře, popřípadě ihned po provedení dohledávky.

Na rozdíl o zvěře spárkaté se drobná zvěř plombou neoznačuje. Má-li však být přepravováno více než deset kusů této zvěře ulovené na společných lovech, musí být uživatelem honitby vystaven lístek o původu zvěře. Lístek o původu zvěře je vedle plomby dalším nástrojem sloužícím k identifikaci zvěře. Avšak na rozdíl od plomby, která je zhotovena z umělé hmoty, má lístek o původu zvěře podobu písemného dokumentu vyrobeného z papíru. V lístku o původu zvěře je nezbytné uvést název honitby, kde byla zvěř ulovena, jméno či název uživatele této honitby, datum a hodinu ulovení nebo nalezení ulovené či jinak usmrcené zvěře, druh zvěře a její pohlaví. Pokud jde o použití lístku o původu zvěře v případech, kdy je zvěř označována plombou, je třeba zapsat také číslo této plomby.

Plomby a lístky o původu zvěře vydává orgán státní správy myslivosti na výzvu uživatele honitby v počtu, který je v souladu s právními předpisy a plánem mysliveckého hospodaření. Uživatel honitby je vždy před začátkem lovu přidělit

---

¹²⁴ Zákon č. 166/1999 Sb. o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů.

jednotlivým lovcům proti jejich podpisům způsobem odpovídajícím údajům na jejich povolenkách k lovu. Uživatelé honiteb i orgány státní správy myslivosti mají dále povinnost vést evidence vydaných, přijatých a vrácených plomb a lístků o původu zvěře. Obě tyto evidence obsahují obdobné údaje avšak s rozdílným klíčem pro jejich uspořádání, neboť plomby jsou zaznamenávány podle čísel a lístky o původu zvěře podle počtu, v jakém byly vydány (resp. přijaty či vráceny). Podrobnější požadavky vztahující se ke kontrole ulovené zvěře jsou uvedeny ve vyhlášce Ministerstva zemědělství č. 244/2004 Sb.

Řádná identifikace ulovené zvěře (označení plombou a vyplnění lístku o původu zvěře) je jedním ze základních předpokladů, který musí být splněn, má-li být zvěř přepravována a uváděna do oběhu. Kdo přepravuje spárkatou zvěř, musí mít vždy u sebe řádně vyplněný lístek o původu každého kusu této zvěře, v němž je uvedeno především datum ulovení, číslo plomby a honitba, ve které k ulovení došlo. Lístek o původu zvěře zpravidla není na daném kusu pevně připevněn, nýbrž bývá přiložen například k dodacímu listu. Z tohoto důvodu je v zákoně o myslivosti navíc zdůrazněna povinnost přepravující osoby předat příjemci spolu se zvěří také lístek o jejím původu. Plomba a lístek o původu zvěře doprovází zvěř až do okamžiku jejího rušení (bourání). Příjemce zvěře či podnikatel obchodující se zvěřinou nebo zvěřinu spotřebovávající k pohostinské nebo jiné činnosti snímá plombu předepsaným způsobem tak, aby nebyla žádným způsobem porušena její celistvost. Sejmutá plomba musí být uschována po dobu jednoho měsíce od převzetí zvěře, jde-li o běžného příjemce, popřípadě po dobu šesti měsíců od okamžiku, kdy podnikatel obchodující se zvěřinou nebo zvěřinu spotřebovávající k pohostinské nebo jiné činnosti zvěř nabyl.¹²⁵

Při uvádění zvěře do oběhu musí být rovněž respektovány požadavky, jež jsou na tuto činnost kladeny právními předpisy na úseku veterinární péče. Dle zákona č. 166/1999 Sb.,¹²⁶ může být do oběhu uváděna pouze taková zvěřina, která byla získána ze zvěře ulovené a usmrcené způsobem, jež je v souladu se zvláštními právními

---

¹²⁵ Hlava VII. – Kontrola a zužitkování zvěře: K § 51 odst. 2. ČECHURA, V., VANĚK, J. a NOVÁK, R. *Komentář k zákonu o myslivosti*. Praha: Vega, 2002, s. 181-182.

¹²⁶ Zákon č. 166/1999 Sb. o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů.

předpisy.¹²⁷ Dále je nezbytné, aby byla taková zvěř, resp. zvěřina, označena způsobem umožňujícím její identifikaci. Tímto veterinární zákon odkazuje zpět na ustanovení zákona o myslivosti, resp. vyhlášky č. 244/2002 Sb., upravující způsoby a postupy označování zvěře.

Na závěr je nezbytné zmínit, že uživatel honitby je oprávněn prodávat pouze zvěř, zvěřinu a jiné části zvěře, které pocházejí z jeho honitby. O ulovené zvěři, jakož i o její vlastní spotřebě a prodeji je povinen vést evidenci

6.3.3 Shrnutí

Stanovení pravidel lovu zaujímá v oblasti právní úpravy myslivosti zvláštní postavení. To je dáno pojetím zvěře nejen jako pouhého objektu lovu, ale především jako živé bytosti mající své biologické a sociální potřeby a schopné pociťovat bolest a utrpení. Z tohoto důvodu tedy zákon o myslivosti v § 42 a následující určuje, jakou zvěř je možné lovit, resp. kdy je možné jednotlivé druhy zvěře obhospodařovat lovem, a jakým způsobem je možné tak činit.

Rovněž je třeba zmínit, že výše uvedené problematika stojí na pomezí právní úpravy několika právních předpisů, konkrétně jsou to vedle zákona o myslivosti (a jeho provádějících právních předpisů) ještě právní předpisy na ochranu zvířat proti týrání a právní předpisy na úseku veterinární péče. Je tedy zřejmé, že se jedná o oblast, u níž v legislativní praxi mohou často vznikat spory právě v důsledku odlišných priorit různých zájmových skupiny (například v posledních letech stále častěji diskutovaná otázka kontaktního norování).

Zásadní problematikou je také nakládání se zvěří již ulovenou. Zde musí osoby s touto zvěří nakládající respektovat velké množství pravidel souvisejících se zvěřinou jakožto živočišným produktem. Významná je rovněž kontrola ulovené zvěře prováděná prostřednictvím systému označování, jehož účelem je mj. zajistit uživateli honitby a orgánům státní správy myslivosti přehled o množství skolené zvěře.

---

¹²⁷ Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 244/2004 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 246/1992 na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.

6.4 Doklady nezbytné k lovu zvěře

Lov zvěře, jež představuje jednu z obsahových složek práva myslivosti, náleží již po mnoho desetiletí mezi činnosti, na jejichž právní regulaci měla státní moc zájem. Důvodem pro tento postup je především skutečnost, že lov zvěře vždy představuje určitý zásah do stavů jednotlivých druhů zvěře, a musí proto probíhat podle pravidel stanovených právními předpisy. Předchozí kapitola se zabývá otázkami, co je možné lovit, kde je možné lovit, kdy je možné lovit a jakým způsobem je možné tak činit. Aby však byl výčet těchto pravidel úplný, je třeba se zabývat také otázkou, kdo může lovit. Je samozřejmostí, že k lovu zvěře není oprávněn kdokoli, ale pouze osoba, která splnila všechny zákonné předpoklady a disponuje tedy příslušnými doklady. Dle zákona o myslivosti, kdo loví zvěř, musí mít u sebe lovecký lístek, povolenku k lovu, potvrzení o povinném pojištění, případně evidenční kartu loveckého dravce (používá-li při lovu loveckého dravce), zbrojní průkaz a průkaz zbraně (pokud loví se zbraní). K doplnění výčtu dokladů potřebných k lovu je dále možné zmínit, že osoba, doprovázená při lovu loveckým psem by měla mít při sobě rovněž průkaz o původu tohoto psa, jakožto základní evidenční dokument, a potvrzení o složení příslušné zkoušky z výkonu.¹²⁸

6.4.1 Lovecký lístek

Lovecký lístek představuje první doklad, kterým musí osoba disponovat, má-li být oprávněna k lovu zvěře. K vydání loveckého lístku je zpravidla příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož územním obvodu má žadatel trvalý pobyt, popřípadě, v jehož územním obvodu se zdržuje (jde-li o cizince či občany České republiky, kteří nemají na našem území trvalý pobyt). Tento orgán vydá lovecký lístek na žádost učiněnou na tiskopise, jehož vzor je uveden v příloze vyhlášky Ministerstva zemědělství č. 244/2002 Sb.¹²⁹ K žádosti je třeba přiložit dokumenty prokazující splnění níže uvedených podmínek způsobilosti.

---

¹²⁸ Srov. Oprávnění mysliveckého hospodáře dle § 35 odst. 4 písm. f) zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů a podmínky používání loveckých psů dle § 44 odst. 1 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.

¹²⁹ Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 244/2004 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.

Lovecký lístek může být vydán pouze bezúhonné fyzické osobě starší šestnácti let, způsobilé k právním úkonům, která složila předepsanou zkoušku z myslivosti¹³⁰ (či absolvovala odbornou školu, na níž je myslivost studijním oborem nebo povinným vyučovacím předmětem) a je odpovídajícím způsobem pojištěna (viz níže). Za bezúhonné se zde považuje ten, kdo nebyl pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin nebo uznán vinným za spáchání přestupku na úseku myslivosti nebo kterému nebyla pravomocně uložena pokuta dle zákona o myslivosti.¹³¹ K prokázání bezúhonnosti je žadatel povinen předložit čestné prohlášení, kterým dokládá, že mu na úseku myslivosti nebyla pravomocně uložena sankce za spáchání přestupku dle zákona č. 200/1990 Sb.,¹³² ani mu nebyla pravomocně uložena pokuta dle zákona o myslivosti (orgán státní správy myslivosti však nepřihlédne k sankcím a pokutám, od jejichž pravomocného uložení uplynuly již dva roky). Bezúhonnost si orgán státní správy myslivosti ověřuje rovněž prostřednictvím výpisu z evidence Rejstříku trestů. Splnění podmínky bezúhonnosti pro vydání loveckého lístku se tak posuzuje podobně, jako je tomu při ustanovení myslivecké stráže či mysliveckého hospodáře. Na rozdíl od těchto funkcí se v případě loveckého lístku orgán státní správy myslivosti spokojí pouze s výpisem z evidence Rejstříku trestů, na základě čehož se nepřihlíží k těm odsouzením, která již byla zahlazena.¹³³ Jsou-li všechny výše uvedené předpoklady splněny, příslušný orgán státní správy myslivosti vydá lovecký lístek na tiskopise, jehož vzor je jednou z příloh k prováděcí vyhlášce č. 244/2004 Sb. V opačném případě orgán státní správy myslivosti vydání loveckého lístku odepře. Vydání loveckého lístku podléhá zpoplatnění dle § 2 odst. 1 zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích.¹³⁴

V návaznosti na problematiku vydávání loveckého lístku je třeba se zmínit také o jeho odebrání. Takto může orgán státní správy myslivosti učinit, pokud dodatečně zjistí, že zde v době vydání loveckého lístku byla přítomna okolnost, pro kterou by jeho vystavení muselo být odepřeno. Obdobně postupuje, nastala-li tato okolnost až po

---

¹³⁰ Dle § 47 odst. 3 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů, se touto zkouškou rozumí vyšší odborná myslivecká zkouška, zkouška pro myslivecké hospodáře nebo zkouška z myslivosti na vysoké škole, na které je myslivost vyučovacím předmětem.

¹³¹ Srov. § 12 odst. 4 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů .

¹³² Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

¹³³ Srov. § 12 odst. 3, resp. 5 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů Srov. § 35 odst. 1, resp. 2 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.

¹³⁴ Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

vydání loveckého lístku. Za takovouto okolnost lze považovat například nedostatek povinného pojištění. Orgán státní správy myslivosti může lovecký lístek odebrat nejdéle na dobu pěti let. Po uplynutí doby, na kterou byl lovecký lístek odebrán, jej lze na základě žádosti navrátit jeho držiteli, pokud doposud neuplynula doba jeho platnosti. Jinak je vydán lístek nový.

Zákon o myslivosti rozlišuje několik kategorií loveckých lístků. První z nich představují lovecké lístky, které jsou vydávány pro české státní občany. Tyto jsou vystavovány na dobu neurčitou či na období časově omezené (1 den, 5 dní, 30 dní, 6 měsíců, 1 rok). Druhou kategorií jsou lovecké lístky poskytované žákům a posluchačům odborných škol, na nichž je myslivost studijním oborem nebo alespoň povinným vyučovacím předmětem. Takovéto lovecké lístky mají platnost omezenou pouze na dobu trvání akademického či školního roku, popřípadě jsou platné pouze do doby, než žák či posluchač své studium na zmíněné škole dokončí. Poslední skupinu pak tvoří lovecké lístky pro cizince, které jsou vydávány pouze na dobu určitou (1 den, 5 dní, 30 dní, 6 měsíců, 1 rok).

6.4.2 Povolenka k lovu

Povolenku k lovu lze charakterizovat jako doklad, s nímž zákon o myslivosti spojuje oprávnění lovit zvěř v určité honitbě. Povolenky vydává a podepisuje uživatel honitby na zvláštních tiskopisech, jež za tímto účelem obstaral. Tento doklad spolupodepisuje též myslivecký hospodář.¹³⁵ Náležitosti, jež musí povolenka k lovu obsahovat, stanoví vyhláška Ministerstva zemědělství č. 244/2002 Sb.,¹³⁶ a jsou jimi:

- Evidenční číslo povolenky
- Označení uživatele honitby a jeho sídlo
- Název honitby, v níž je uživatel oprávněn vykonávat právo myslivosti
- Označení osoby pro níž je povolenka vydávána (jméno, příjmení, číslo loveckého lístku, adresu místa trvalého pobytu, popřípadě místa pobytu)

---

¹³⁵ Srov. § 20 odst. 1 písmeno g) vyhlášky Ministerstva zemědělství č. 244/2004 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.

¹³⁶ Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 244/2004 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.

- Vymezení druhu zvěře a počtu kusů, na které je povolenka vystavena (u některých druhů zvěře je třeba vyznačit také pohlaví¹³⁷ či věkovou třídu¹³⁸)
- Datum vystavení a doba platnosti povolenky
- Podpis uživatele honitby a mysliveckého hospodáře

V povolenkách k lovu mohou uživatelé honiteb uvádět ještě další informace, které nejsou v této vyhlášce vymezeny (jedná se zpravidla o různá poučení a bližší pokyny, například povinnost doprovodu). V příloze výše uvedeného prováděcího předpisu je rovněž uveden vzor povolenky k lovu.¹³⁹

Vydané povolenky, stejně jako jejich vzory, je uživatel honitby povinen evidovat a tuto evidenci následně archivovat nejméně po dobu tří let od skončení platnosti zde uvedených povolenek. Pro potřeby společného lovu lze povolenku nahradit seznamem účastníků, tzv. hromadnou povolenkou k lovu. Uživatel honitby je povinen seznamy účastníků společného lovu zakládat obdobně jako vydané povolenky individuální.

6.4.3 Povinné pojištění

Poslední dokladem, který musí mít osoba lovící zvěř při sobě, je potvrzení o povinném pojištění. Pojištěny musí být všechny osoby, které loví zvěř. Toto pojištění má dvě roviny. Za prvé se jedná o pojištění pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou při lovu zvěře ublížením na zdraví či usmrcením jiných osob, u něhož musí být stanoven limit pojistného plnění nejméně ve výši 20 000 000 Kč. Druhou rovinu pak představuje pojištění pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou na věci, kde je minimální limit pojistného plnění stanoven na 500 000 Kč.

Členové mysliveckých organizací mohou namísto individuálních pojistných smluv uzavřít smlouvou hromadnou a pojistné poté platit společně s členskými příspěvky. V takovém případě má potvrzení o povinném pojištění podobu členského průkazu myslivecké organizace, ve kterém je potvrzeno zaplacení členského příspěvku

¹³⁷ Zvěř spárkatá, bažant královský, krocan divoký.

¹³⁸ Zvěř spárkatá.

¹³⁹ Hlava VI. - Povolenka k lovu, lovecký lístek a povinné pojištění: K § 46 odst. 2. ČECHURA, V., VANĚK, J. a NOVÁK, R. *Komentář k zákonu o myslivosti*. Praha: Vega, 2002, s. 176-177.

s poznámkou, že součástí tohoto příspěvku je i povinné odpovědnostní pojištění. Ostatní osoby potvrzují splnění pojistné povinnosti pojistkou od pojišťovny.¹⁴⁰

V neposlední řadě je povinné pojištění také jedním ze základních předpokladů pro vydání loveckého lístku a rovněž pro jeho další držení. Ukončení povinného pojištění po dobu platnosti loveckého lístku je důvodem pro jeho odebrání.

Ten, kdo loví zvěř, je povinen na požádání předložit potvrzení o povinném pojištění (stejně tak jako lovecký lístek a povolenku k lovu) orgánu policie, orgánu státní správy myslivosti, mysliveckému hospodáři a myslivecké stráží.

6.4.4 Zbrojní průkaz a průkaz zbraně

Mezi dokumenty, jimiž musí osoba provádějící lov disponovat, náleží také zbrojní průkaz a průkaz zbraně. Problematika související s vydáváním těchto dokumentů je blíže upravena zákonem č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu.¹⁴¹ Jelikož je myslivost činností, při níž zpravidla dochází k využívání střelných zbraní je nezbytné se touto problematikou blíže zabývat.

Z ustanovení, která jsou významná také pro právní úpravu myslivosti, je třeba na prvním místě zmínit ta, která se zabývají otázkou nabývání zbraní a střeliva do vlastnictví, jejich držení a nošením. Obecně je stanoveno, že nabývat do vlastnictví (vyjma dědění), držet nebo nosit zbraň či střelivo je oprávněn pouze ten, kdo je držitelem zbrojního průkazu, popřípadě zbrojní licence, pokud zákon o zbraních nestanoví jinak. Při vymezování této problematiky je však třeba také respektovat, že zákon č. 119/2002 Sb., rozděluje zbraně (střelivo) do čtyř kategorií, přičemž pro každou z nich stanoví určitá specifika, pokud jde o nabývání do vlastnictví, držení a nošení. Zákon o zbraních rozlišuje zbraně (střelivo):

- Kategorie A - zakázané zbraně, zakázané střelivo, zakázané doplňky zbraní
- Kategorie B - zbraně podléhající povolení
- Kategorie C - zbraně podléhající ohlášení
- Kategorie D - ostatní zbraně

¹⁴⁰ Právní předpisy o myslivosti: Zákon o myslivosti č. 449/2001 Sb.:Doklady potřebné k výkonu myslivosti. KOLEKTIV OMS PRAHA 3. *PENZUM znalostí z myslivosti*. XII. Praha: Druckvo, 2013, s. 137.

¹⁴¹ Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších.

- Střelivo do zbraní kategorií A až D, které není zakázané

Zbraně kategorie A je zakázáno nabývat do vlastnictví, držet a nosit, není-li Policií České republiky udělena výjimka. Výjimku lze udělit pouze držiteli zbrojního průkazu skupiny A (udělovaného ke sběratelským účelům) či zbrojní licence (A, F, G, H, I), který provádí některou v zákoně o zbraních vymezenou činnost (např. muzejní činnost či výuku a výcvik ve střelbě ze zbraní kategorie A). Výše uvedený postup je možný, pokud to neodporuje veřejnému pořádku a bezpečnosti. Udělení této výjimky pro výkon práva myslivosti je nepřijatelné, neboť zákon o zbraních umožňuje její udělení pouze držitelům zbrojního průkazu kategorie A.

Zbraně kategorie B označuje zákon č. 119/2002 Sb. jako zbraně podléhající povolení. Jedná se o zbraně, které lze nabývat do vlastnictví, držet nebo nosit pouze na základě povolení, vydávaného příslušným orgánem policie. O povolení žádá držitel zbrojního průkazu či zbrojní licence prostřednictvím tiskopisu, jehož vzor je uveden v prováděcím předpisu k tomuto zákonu.¹⁴² Dále je vydání povolení podmíněno uvedením předepsaných náležitostí, kterými jsou identifikační údaje žadatele, údaje o zbraní, číslo zbrojního průkazu (resp. zbrojní licence) a řádný důvod žádosti. Tímto důvodem je mj. provozování sportovní, lovecké, kulturní nebo jiné zájmové činnosti. Platnost povolení zaniká, není-li využito do dvanácti měsíců od dne jeho vydání, nebo pokud oprávněný přestal být držitelem zbrojního průkazu (resp. zbrojní licence).¹⁴³ Rovněž je třeba zmínit, že střelivo do zbraní kategorie B je oprávněn nabývat do vlastnictví, držet a nosit pouze držitel zbrojního průkazu (resp. zbrojní licence), a to v rozsahu oprávnění, jež jsou stanovena pro jednotlivé skupiny.

Zbraně kategorie C, jakož i střelivo do těchto zbraní, může nabývat do vlastnictví a držet pouze držitel zbrojní licence nebo zbrojního průkazu. Nabytí vlastnictví takovéto zbraně je oprávněná osoba (držitel zbrojního průkazu) povinna ohlásit příslušnému útvaru policie.¹⁴⁴ Zbraň zařazenou do kategorie C může držitel zbrojního průkazu nosit výlučně v rozsahu oprávnění, která zákon o zbraních stanoví

---

¹⁴² Vyhláška Ministerstva vnitra č. 384/2002 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o zbraních, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁴³ § 13 zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁴⁴ Tuto povinnost zákon č. 119/2002 Sb. stanoví pouze, pokud jde o zbraně, nikoliv pokud pro střelivo.

pro jednotlivé skupiny zbrojních průkazů. K tomuto je však oprávněn až po provedení její registrace dle hlavy VI. tohoto zákona.

Ostatní zbraně tvoří dle zákona č. 119/2002 Sb. kategorii D. Takovéto zbraně může nabývat do vlastnictví, držet a nosit fyzická osoba straší osmnácti let, která je plně způsobilá k právním úkonům. Oprávnění nabývat do vlastnictví a držet zbraně kategorie D zákon přiznává rovněž osobám právnickým. Obdobná pravidla jsou stanovena i pokud jde o střelivo do těchto zbraní. Držiteli zbraně kategorie D je zakázáno nosit tuto viditelně na veřejnosti nebo na místě veřejnosti přístupném. V neposlední řadě je držitel povinen zabezpečit takovouto zbraň i střelivo do ní tak, aby bylo zabráněno jejich zneužití, ztrátě nebo odcizení.

Zbraně kategorie A, B a C podléhají povinné registraci, kterou provádí příslušný útvar policie na základě oznámení o nabytí vlastnictví ke zbrani a předložení zbraně. Dokladem prokazujícím registraci je průkaz zbraně.

Jak jsem již uvedla výše, nabývat do vlastnictví, držet a nosit zbraň nebo střelivo je oprávněn pouze ten, kdo je držitelem zbrojního průkazu, popřípadě zbrojní licence. Zbrojní průkaz je tedy veřejnou listinou, na jejímž základě může fyzická osoba nabývat do vlastnictví, držet nebo nosit zbraně a střelivo (případně provádět pyrotechnický průzkum), ovšem pouze v rozsahu oprávnění stanovených pro jednotlivé skupiny zbrojních průkazů. Zákon o zbraních rozlišuje několik kategorií zbrojních průkazů podle účelu, pro něž jsou vydávány; s každou skupinou je přitom spjat specifický systém oprávnění.:

- A - ke sběratelským účelům
- B - ke sportovním účelům
- C - k loveckým účelům
- D - k výkonu zaměstnání či povolání
- E - k ochraně života, zdraví nebo majetku
- F - k provádění pyrotechnického průzkumu

Takovéto rozlišení však neznamená, že by fyzická osoba mohla být držitelem pouze jediného zbrojního průkazu, nýbrž za splnění předepsaných podmínek může držet i kombinaci výše uvedených skupin. Doba platnost zbrojního průkazu je zákonem

stanovena na pět let, ale může být zkrácena, pokud je posudkem o zdravotní způsobilosti stanovena doba kratší. Zbrojní průkaz vydává útvar Policie České republiky příslušný podle místa trvalého pobytu žadatele na základě jeho žádosti, učiněné na předepsaném tiskopise, v níž je třeba vedle osobních údajů uvést také skupinu zbrojního průkazu, o jehož vydání žádá. Dále je nezbytné k žádosti připojit posudek o zdravotní způsobilosti, doklad o odborné způsobilosti, dvě aktuální fotografie, a žádá-li osoba o vydání zbrojního průkazu skupiny C, pak je povinna předložit rovněž platný lovecký lístek. Pokud se žadatel zdržoval v posledních deseti letech před podáním žádosti více než šest měsíců nepřetržitě mimo území České republiky, je povinen předložit také doklad odpovídající opisu z evidence Rejstříku trestů státu, v němž po tuto dobu pobýval. Není-li možné tento doklad získat, nahradí jej čestné prohlášení deklarující, že se žadatel nedopustil činnosti, pro kterou by nemohl být považován za bezúhonného či spolehlivého. Příslušný orgán policie vydá zbrojní průkaz osobě splňující stanovené podmínky záležející v tom, že má fyzická osoba místo pobytu na území České republiky, dosáhla předepsaného věku, je způsobilá k právním úkonům, je zdravotně a odborně způsobilá, je bezúhonná a spolehlivá, případně je držitelem platného loveckého lístku (jde-li o vydání zbrojního průkazu skupiny C). V případě, že jsou všechny výše uvedené podmínky splněny, je vydání zbrojního průkazu nárokovou záležitostí, a policie není oprávněna je zamítnout. Platnost zbrojního průkazu zaniká, pokud uplynula doba jeho platnosti, byla ohlášena jeho ztráta či zcizení, rozhodnutí o odnětí zbrojního průkazu nabylo právní moci nebo pokud držitel zbrojního průkazu zemřel, popřípadě byl prohlášen za mrtvého. O zániku platnosti zbrojního průkazu může rozhodnout také příslušný útvar Policie České republiky, jestliže je tento značně poškozen, obsahuje neoprávněně provedené změny nebo nesprávné údaje, popřípadě jestliže jeho držitel ukončil pobyt na území České republiky. Příslušný útvar Policie České republiky rozhoduje rovněž o odnětí zbrojního průkazu. K takovému řešení přistoupí například, pokud držitel zbrojního průkazu pozbyl způsobilosti k právním úkonům, pozbyl zdravotní způsobilosti, přestal splňovat předpoklad bezúhonnosti či spolehlivosti atd. Jedná-li se o zbrojní průkaz skupiny C, rozhodne příslušný útvar policie o odnětí zbrojního průkazu také tehdy, jestliže jeho držitel přestal být zároveň držitelem platného loveckého lístku.

V souvislosti s myslivostí je třeba se blíže zabývat zbrojním průkazem skupiny C, neboť tento je určen k loveckým účelům. Držitel tohoto průkazu je oprávněn nabývat do vlastnictví, držet a nosit loveckou zbraň kategorie B, na kterou mu bylo vydáno povolení, nebo loveckou zbraň kategorie C. Tuto zbraň však může nosit pouze na strelnici či v místech, kde je k tomuto oprávněn podle zvláštního právního předpisu¹⁴⁵ (typicky v uznané honitbě). Obdobně má držitel tohoto průkazu také právo přebíjet pro vlastní potřebu náboje či nabývat do vlastnictví, držet a nosit střelivo nebo jednotlivé části nábojů do zbraní kategorie B a C. Základním pravidlem však je, že střelivo a části nábojů nesmí držitel průkazu nosit viditelně. Dále je držitel zbrojního průkazu skupiny C povinen přepravovat zbraň na místo, kde je oprávněn ji nosit, pouze ve stavu, který vylučuje její okamžité použití. Pokud zbraň přepravuje prostředky veřejné hromadné dopravy, je navíc povinen ji umístit do uzavřeného obalu. Věková hranice pro vydání zbrojního průkazu skupiny C je obecně stanovena na osmnáct let. Zákon však připouští, aby byl tento průkaz vydán již osobě starší šestnácti let, pokud je tato žákem střední školy či středního odborného učiliště, na nichž je výuka myslivosti zahrnuta v osnovách, a pokud jsou splněny ostatní podmínky pro jeho vydání. V takovém případě je však pro vydání zbrojního průkazu nezbytné předložení písemného souhlasu zákonného zástupce a doporučení dané školy či učiliště. Osoba mladší osmnácti let poté smí zbraň a střelivo pro lovecké účely nabývat do vlastnictví (s výjimkou koupě) a držet pouze se souhlasem svého zákonného zástupce. K samotnému použití zbraně je pak tato osoba způsobilá pouze za přítomnosti osoby starší jednadvaceti let, která je nejméně tři roky držitelem zbrojního průkazu skupiny C, a jejímž úkolem je zajistit bezpečnou manipulaci se zbraní a střelivem.

6.4.5 Shrnutí

Lov zvěře náleží svou povahou mezi činnosti, které nemohou být vykonávány jakoukoli osobou, ale pouze tím, kdo disponuje určitými dokumenty, jež deklarují, že tato osoba prokázala požadovanou znalost a charakterové vlastnosti a že splnila i další požadavky stanovené právními předpisy.

Kdo loví zvěř, musí tedy disponovat loveckým lístkem, povolenkou k lovu, potvrzením o povinném pojištění, zbrojním průkazem a průkazem zbraně (loví-li se

---

¹⁴⁵ Zákon č. 449/2001 Sb. o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.

zbraní) a evidenční kartu loveckého dravce (je-li tento při lovu využíván). Tento výčet uvedený v zákoně o myslivosti lze ještě doplnit dvěma dokumenty, které zákon explicitně nezmiňuje, ale jež rovněž mají své opodstatnění. Těmito dokumenty jsou průkaz původu psa a potvrzení o složení příslušné zkoušky z výkonu.

Základním dokumentem opravňujícím osobu k lovu zvěře je lovecký lístek. Tento je vydáván obecním úřadem obce s rozšířenou působností, v jehož územním obvodu má žadatel trvalý pobyt, případně, v jehož územním obvodu se zdržuje. Druhý nezbytný dokument, povolenka k lovu, se vyznačuje odlišnou povahou, neboť její vydání je záležitostí uživatele honitby. Vydaná povolenka k lovu pak opravňuje jejího držitele k lovu zvěře v dané honitbě.

Jelikož myslivost patří k činnostem, při nichž dochází k užití střelných zbraní, je v této kapitole rovněž nezbytné se zmínit o dokladech souvisejících s držbou zbraní. Problematika držení zbraní, jejich nabývání do vlastnictví a registrace je upravena zvláštním právním předpisem, zákonem č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu.

7 Náhrada škody v oblasti myslivosti

Problematiku náhrady škody lze považovat za jednu z nejdůležitějších oblastí upravovanou zákonem č. 449/2001 Sb., neboť myslivost je činností, při níž ke škodám ve větším či menším měřítku pravidelně dochází. A tudíž je nezbytné, aby zákonodárce tuto skutečnost respektoval a zajistil odpovídající právní úpravu. Zákon o myslivosti tento požadavek splňuje a rozlišuje tři kategorie škod, které mohou být v souvislosti s myslivostí způsobeny. Jsou jimi: škoda způsobená samotným provozováním myslivosti, škoda způsobená zvěří a škoda způsobená na zvěři.

Každý uživatel honitby je povinen nést následky skutečnosti, že myslivost je činností, při níž může dojít ke způsobení škody, ať v důsledku samotné této činnosti či v důsledku působení zvěře. Vzhledem k povaze takto způsobených škod není třeba zavinení, neboť se jedná o odpovědnost objektivní. K přiznání nároku tedy postačí prokázání příčinné souvislosti mezi jednáním uživatele honitby (či jiných osob, které se v honitbě s jeho souhlasem zdržují), a škodou, případně mezi působením zvěře a způsobenou škodou. Je-li uživatelem honitby myslivecké sdružení, ručí jeho členové za závazek k náhradě škody společně a nerozdílně.

Zákon o myslivosti zmiňuje dva případy, při nichž uživateli honitby vzniká povinnost nahradit způsobenou škodu. V prvním z nich se jedná o škodu, která vznikla v honitbě provozováním myslivosti na honebních pozemcích, případně na dosud nesklizených polních plodinách, vinné révě či lesních porostech. Vzhledem k výše uvedenému se zde vyžaduje příčinná souvislost mezi mysliveckou činností a nastalou škodou. Uživatel honitby v tomto případě odpovídá nejen za škodu nastalou v důsledku jeho vlastní činnosti, ale také za tu, která byla způsobena osobami nacházejícími se v honitbě s jeho souhlasem (zaměstnanci, účastníci lovu,..). Jedná-li se však o škodu, za níž odpovídají tito držitelé loveckých lístků podle svého odpovědnostního pojištění, odpovědnost uživatele honitby za tyto škody se neuplatní. Dále je třeba podotknout, že zákon stanoví povinnost uživatele honitby nahradit škodu, která byla způsobena provozováním myslivecké činnosti pouze pokud vznikla v honitbě. Pokud ke škodě

došlo na nehonebních pozemcích, bude třeba postupovat dle obecných ustanovení občanského zákoníku.¹⁴⁶

Druhou složkou odpovědnosti uživatele honitby je povinnost nahradit škodu, kterou v honitbě způsobila zvěř na honebních pozemcích nebo na dosud nesklizených polních plodinách, vinné révě, ovocných kulturách či lesních porostech. Uživatel honitby musí nahradit pouze škodu způsobenou zvěří na honebních pozemcích, neboť pouze tyto slouží k chovu zvěře, a bylo by tedy nevhodné spojovat nárok na náhradu škody způsobenou zvěří též s pozemky nehonebními. Pokud byla škoda způsobena zvěří, jež unikla z obory, je škodu povinen nahradit uživatel této obory. Tento se však může odpovědnosti zprostit, pokud prokáže, že k úniku zvěře došlo v důsledku poškození oplocení obory neodvratitelnou událostí nebo jednáním osoby, za niž neodpovídá. Neodvratitelnou událostí v tomto případě může být orkán, povodeň či jiná událost nezávislá na vůli uživatele honitby.¹⁴⁷

Nárok na náhradu škody, která byla způsobena zvěří, uplatňuje poškozený u uživatele honitby ve lhůtách stanovených zákonem o myslivosti. Přestože by se na první pohled mohlo zdát, že jsou tyto lhůty sjednoceny, není tomu tak, neboť se vyznačují rozdílnou dobou běhu, resp. rozdílným okamžikem jejich uplynutí. Tedy pokud byla škoda způsobena na zemědělských pozemcích, polních plodinách a zemědělských porostech, běží lhůta pro uplatnění nároku dvacet dní ode dne, kdy škoda vznikla. Přičemž vznikem škody se zde rozumí škodná událost, tj. každé dílčí škodlivé působení zvěře na zemědělské pozemky, polní plodiny a zemědělské porosty. Je tedy třeba vždy uplatňovat nárok z každé jednotlivé škody. Základním předpokladem pro úspěšné uplatnění nároku na náhradu škody způsobené v zemědělství je především pravidelné a pečlivé pozorování uvedených pozemků, plodin a porostů. Naopak ve druhém možném případě je právní úprava benevolentnější, neboť byla-li škoda způsobena na lesních pozemcích a porostech v období od 1. července předcházejícího roku do 30. června roku následujícího, musí být nárok na její náhradu uplatněný nejpozději do dvaceti dní od uplynutí tohoto období. Zákonodárce zde vycházel z předpokladu, že u této škody bude

---

¹⁴⁶ Škody způsobené užíváním honitby, zvěří a na zvěři: K § 52 až 56. ČECHURA, V., VANĚK, J. a NOVÁK, R. *Komentář k zákonu o myslivosti*. Praha: Vega, 2002, s. 189-199.

¹⁴⁷ Škody způsobené užíváním honitby, zvěří a na zvěři: K § 52 až 56. ČECHURA, V., VANĚK, J. a NOVÁK, R. *Komentář k zákonu o myslivosti*. Praha: Vega, 2002, s. 189-199.

pro poškozeného její zaznamenání obtížnější. Dodržení lhůt však není jedinou podmínkou, která musí být splněna, má-li být uplatnění nároku úspěšné. Dále je třeba, aby poškozený vyčíslil výši škody, která mu byla způsobena, a to současně s uplatněním nároku. Výjimka je stanovena, jde-li o škodu, která byla způsobena na polních plodinách či zemědělských porostech, u nichž je možné provést úplné vyčíslení až v době sklizně. Poškozený je však povinen sdělit tuto skutečnost uživateli honitby a vyčíslit skutečnou škodu nejpozději do patnácti dnů od provedení sklizně. Zde je však důležité zmínit, že i v tomto případě musí být nárok na náhradu škody uplatněn u uživatele honitby do dvaceti dnů od jejího vzniku; po provedení sklizně se způsobená škoda pouze potvrdí. Uplatnění nároku na náhradu škody tak spočívá pouze ve sdělení, kde a v jakém rozsahu jsou polní plodiny a zemědělské porosty působením zvěře poškozeny a to, že poškozený požaduje na uživateli honitby náhradu takto vzniklé škody. Nesplnění některé z výše uvedených povinností má za následek zánik nároku na náhradu škody. Při samotném poskytování náhrady škody zákon o myslivosti preferuje dohodu mezi poškozeným a uživatelem honitby. Pokud však k této dohodě nedojde do šedesáti dnů ode dne, kdy poškozený řádně uplatnil svůj nárok a vyčíslil škodu, případně nenahradí-li uživatel honitby ve stejné lhůtě způsobenou škodu, je poškozený oprávněn uplatnit ve lhůtě tří měsíců svůj nárok u soudu. Z výše uvedeného vyplývá, že proces uplatňování nároku na náhradu škody, která byla způsobena zvěří, je velmi složitý, a poškozený musí velmi pečlivě sledovat, zda byly dodrženy všechny zákonem stanovené lhůty, neboť v opačném případě nemůže být jeho žaloba úspěšná.¹⁴⁸

V neposlední řadě je však třeba podotknout, že zákon o myslivosti preferuje spíše předcházení škodám, které vznikají v důsledku působení zvěře, než jejich složitou náhradu. Z tohoto důvodu ukládá vlastníkům, popřípadě nájemcům honebních pozemků povinnost učinit přiměřená opatření, jejichž účelem je zamezit škodám působených zvěří. Totéž je oprávněn zajistit také uživatel honitby, má-li k tomu souhlas vlastníka daného honebního pozemku. Jaká opatření lze považovat za přiměřená, zákon o myslivosti neuvádí, ale vždy je nezbytné respektovat základní pravidlo stanovující, že

---

¹⁴⁸ Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 25 Cdo 217/2008 ze dne 23. dubna 2009: Odpovědnost za škodu způsobenou zvěří.

Náhrada škody způsobené zvěří. *EAGRI: Ministerstvo zemědělství* [online]. 2013 [cit. 2014-02-06]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/zivotni-situace/myslivost/nahrada-skody-zpusobene-zveri.html>.

uskutečněným opatřením nesmí být zvěř žádným způsobem zraňována. Jistou náповědu pro určení přiměřenosti těchto opatření přináší vyhláška Ministerstva zemědělství č. 101/1996 Sb.,¹⁴⁹ která se zabývá mj. ochranou lesních porostů právě před škodami působenými zvěří. Dle této vyhlášky spočívají preventivní opatření například v ochraně ohrožených lesních porostů proti okusu, loupání a zimnímu ohryzu kůry (v rozsahu nejméně 1 % výměry lesa vlastníka v honitbě). Nestanoví-li smlouva o nájmu honitby jinak, určuje rozsah, způsob a umístění těchto opatření vlastník lesa. Jsou-li ochranná opatření učiněna v souladu se zákonem o lesích,¹⁵⁰ resp. s touto vyhláškou, lze je považovat za přiměřená. V praxi mívají ochranná opatření nejčastěji podobu oplocení, popřípadě mechanické či chemické ochrany proti okusu a loupání kůry.¹⁵¹

Na rozdíl od výše popsaných situací však existují i případy, ve kterých povinnost k náhradě škody uživateli honitby nevzniká. Dle zákona o myslivosti se nehradí škoda způsobená na nehonebních pozemcích (viz výše), na vinné révě neošetřené proti škodám působeným zvěří, na neoplocených květinových školkách nebo ovocných a zelinářských zahradách, na stromořadích, na jednotlivě rostoucích stromech, na zemědělských plodinách nesklizených v agrotechnických lhůtách, a rovněž se nehradí škody způsobené zvěří na zemědělských plodinách uskladněných na honebních pozemcích (neprovedla-li osoba, která plodiny uskladnila, ochranná opatření proti škodám působeným zvěří). Dále není třeba poskytovat náhradu škody, která byla zvěří způsobena na tzv. vysokocenných plodinách. Za vysokocennou lze považovat plodinu, která se vyznačuje určitými specifiky a její pěstování na honebních pozemcích vyžaduje zvláštní péči a ochranu. Vzhledem k těmto charakteristickým znakům bývají do kategorie vysokocenných rostlin odborníky zařazovány například tyto rostliny: některé druhy léčivých a aromatických bylin, okrasné stromy a keře, některé druhy lesních stromů určených ke zkvalitňování lesního porostu, šlechtitelský materiál vybraných

---

¹⁴⁹ Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 101/1996 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o opatřeních k ochraně lesa a vzor služebního odznaku a vzor průkazu lesní stráže.

¹⁵⁰ Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁵¹ Škody způsobené užíváním honitby, zvěří a na zvěří: K § 52 až 56. ČECHURA, V., VANĚK, J. a NOVÁK, R. *Komentář k zákonu o myslivosti*. Praha: Vega, 2002, s. 189-199.

DROBNÍK, J. VII. Ochrana složek životního prostředí: Ochrana lesa: Hlavní směry a prostředky právní úpravy. DAMOHORSKÝ, M. et al. *Právo životního prostředí*. 3. vyd. Praha: C.H.Beck, 2010, s. 326-334.

druhů květin či ovoce, atd. V případě pochybností o tom, která plodina je či není vysokocenná, rozhoduje orgán státní správy myslivosti.¹⁵²

Uživatel honitby není také povinen hradit škodu na lesních porostech chráněných proti škodám působeným zvěří oplocením, na jedincích poškozených jen na postranních výhonech a v lesních kulturách, ve kterých došlo ke každoročnímu poškození méně než 1 % jedinců (po celou dobu do zajištění lesního porostu), přičemž poškození jedinci musí být rovnoměrně rozmístěni po ploše.

V rámci tohoto pojednání se nelze nezmínit o jedné z nejdiskutovanějších otázek současné právní úpravy myslivosti, kterou je náhrada škody způsobené zvěří, jejíž početní stavy nemohou být snižovány lovem. Právní úprava této problematiky je zcela nevhodně zařazena do ustanovení upravující případy, v nichž není náhrada škody způsobená zvěří poskytována, neboť v případě škody, která byla způsobena zvěří, jejíž počty nemohou být redukovány lovem, je tato hrazena státem dle zákona č. 115/2000 Sb.¹⁵³ Důvod, proč je tato problematika v posledních několika měsících předmětem sporů, je kormorán velký, resp. jeho vyřazení ze seznamu zvláště chráněných živočichů. Kormorán velký je živočišný druh vyznačující se zvláštní strategií lovu, kterou uplatňuje nejen na větších vodních tocích, ale především pak na rybochovných zařízeních, čímž působí škody ve výši desítek milionů korun ročně. Do 31. března 2013 byl kormorán velký veden jako zvláště chráněný živočich v příslušném seznamu, jenž je přílohou k vyhlášce Ministerstva životního prostředí č. 395/1992 Sb.¹⁵⁴ Kormorán velký do tohoto data splňoval požadavky stanovené zákonem č. 115/2000 Sb., a jím způsobenou škodu tedy hradil stát. Na počátku dubna 2013 však vstoupila v účinnost vyhláška č. 393/2012 Sb.,¹⁵⁵ která jej ze seznamu zvláště chráněných živočichů vyškrtla, čímž nejen podstatně snížila ochranu tohoto druhu, ale také zcela zásadním způsobem změnila jeho právní statut. Od 1. dubna 2013 se na kormorána velkého vztahuje pouze

---

¹⁵² CHARVÁT, A. a MIKULKA, J. Vysokocenné plodiny ve vztahu k myslivosti. In: *Silvarium* [online]. 2007 [cit. 2014-02-05]. Dostupné z: <http://www.silvarium.cz/svet-myslivosti-c-12-07/vysokocenne-plodiny-ve-vztahu-k-myslivosti>.

¹⁵³ Zákon č. 115/2000 Sb. o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁵⁴ Vyhláška ministerstva životního prostředí č. 395/1992, kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

¹⁵⁵ Vyhláška č. 393/2012 Sb., kterou se mění vyhláška č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

obecná ochrana ptáků dle § 5a a § 5b zákona č. 114/1992 Sb.¹⁵⁶ Dnes je tedy kormorán velký sice nadále veden zákonem č. 115/2000 Sb., jako vybraný živočich, ale již nesplňuje požadavek uvedený v § 5 odst. 1 tohoto zákona, který zní: „...že vybraný živočich byl v době, kdy ke škodě došlo, živočichem zvláště chráněným podle zvláštního právního předpisu.“ V důsledku této skutečnosti již nebude možné zákon č. 115/2000 Sb., aplikovat na náhradu škody, způsobenou tímto druhem. Vzhledem k výše uvedenému budou touto změnou nejvíce dotčeny subjekty hospodařící v rybníkářství, neboť tyto subjekty již nebudou moci žádat po státu náhradu škody, jako tomu bylo doposud. Dalšímu působení škody tímto živočichem má být zabráněno jeho plašením a regulovaným odlovem.¹⁵⁷ Podle mnohých odborníků však není toto řešení ideální vzhledem k velmi dlouhé době, po níž byl kormorán chráněn, a proto navrhuji přijetí dalších legislativních změn. Některé z jejich požadavků byly zformulovány do legislativního návrhu, jímž by mělo dojít ke změně zákona č. 115/2000 Sb., přičemž hlavním bodem tohoto návrhu je prosazení postupu, kterým by bylo možné i nadále poskytovat náhradu škody způsobené přemnoženým živočichem v důsledku jeho dlouhotrvající přísné ochrany. Náhrada by měla být poskytována až do doby, kdy se podaří zregulovat stavy daného druhu na přijatelnou úroveň. Z toho plyne, že uplatnění náhrady škody by přestalo být podmíněno zařazením kormorána velkého mezi zvláště chráněné živočichy. Do dnešního dne byl návrh zákona, kterým se mění zákon č. 115/2000 Sb., projednán organizačním a zemědělským výborem a následně bylo jeho projednávání přerušeno.¹⁵⁸

Poslední oblastí náhrady škody, jíž se zákon o myslivosti zabývá, je náhrada škody způsobená na zvěři. Tato problematika představuje tematický protipól k otázkám škody, jež vznikla v důsledku negativního působení zvěře. Škodou na zvěři se míní

---

¹⁵⁶ Zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁵⁷ V souladu s § 5b zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁵⁸ Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 115/2000 Sb., o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy, ve znění pozdějších předpisů. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky*. 2013. Dostupné z:

<http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=6&CT=976&CT1=0>

Kormorán velký byl vyřazen ze seznamu zvláště chráněných druhů. In: *Ministerstvo životního prostředí* [online]. 2012 [cit. 2014-02-05]. Dostupné z:

http://www.mzp.cz/cz/news_121121_Kormor%C3%A1n

KNEBLOVÁ, Ivona. Kormorán velký: Změna režimu ochrany. In: *Informační systém životního prostředí: Moravskoslezský kraj* [online]. 2013 [cit. 2014-02-05]. Dostupné z: <http://iszp.kr-moravskoslezsky.cz/assets/kormoran-velky---zmena-pravni-ochrany.pdf>.

především neoprávněný lov zvěře, úhyn zvěře, zničení hnízdišť, poškození či úplné zničení prostředí nezbytného pro život zvěře a v neposlední řadě také vypuštění živočichů, kteří mohou narušit přírodní rovnováhu nebo geofond geograficky původního druhu zvěře. Za škodu způsobenou na zvěři odpovídá ten, kdo ji porušením právní povinnosti způsobil. Uživatel honitby je oprávněn k uplatňování nároku na její náhradu.¹⁵⁹

---

¹⁵⁹ Myslivecká legislativa: Zákon o myslivosti. HELL, P. a HROMAS, J. *Nová příručka myslivce: do kapsy*. Josef Hromas. Bratislava: Příroda, s.r.o., 2004, s. 26-38.

8 Orgány státní správy myslivosti

Orgány státní správy plní v oblasti myslivosti nezastupitelnou úlohu zejména tím, že se ve větší či menší míře podílejí téměř na všech činnostech, které zákon o myslivosti upravuje. Tímto vytvářejí administrativní základ myslivosti v České republice.

System orgánů státní správy myslivosti v České republice je, po vzoru mnoha jiných zemí Evropské unie, tvořen třemi stupni. Tento systém nahradil dříve používaný systém dvoustupňový, který se ukázal být nevyhovující, zejména s ohledem na rozdílné problémy jednotlivých oblastí, na něž nebyl schopen dostatečně efektivně reagovat. Naopak třístupňový systém umožňuje lépe a rychleji zohledňovat specifické potřeby konkrétních regionů. Dnes jsou jednotlivými stupni tohoto systému: Ministerstvo zemědělství České republiky (jakožto ústřední orgán státní správy myslivosti), krajské úřady a obecní úřady obcí s rozšířenou působností. Na území Prahy vykonává působnost orgánu státní správy myslivosti Magistrát hlavního města Prahy, ale statutem hlavního města může být jeho městským částem svěřena působnost, která jinak náleží obecním úřadům obcí s rozšířenou působností. Jistou výjimku z tohoto systému představují orgány státní správy myslivosti na území národních parků, u nichž je dvoustupňový systém zachován. Na tomto území je tak ústředním orgánem státní správy myslivosti Ministerstvo životního prostředí, a působnost, která je obvykle svěřena obcím, zde vykonávají správy národních parků. Území národních parků však není jedinou oblastí, pro niž je zaveden zvláštní systém řízení. Odlišnostmi se vyznačuje i systém stanovený pro pozemky, jež jsou určeny k obraně státu, neboť působnost patřící krajským a obecním úřadům na nich vykonává Ministerstvo zemědělství.¹⁶⁰

Významné postavení v rámci organizace myslivosti v České republice zaujímá Myslivecká rada. Tento poradní sbor ministra zemědělství je složen především ze zástupců jiných správních úřadů, mysliveckých organizací s celostátní působností, zemědělských a lesnických organizací, vysokých škol a výzkumných ústavů s aktivitami v oblasti myslivosti. Myslivecká rada je zřizována ministrem zemědělství České republiky, který také jmenuje a odvolává její členy. V jejím čele stojí předseda a místopředseda. Hlavním úkolem Rady je projednávat aktuální otázky související

---

¹⁶⁰ *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2009 [cit. 2014-02-07]. Dostupné z: <http://www.myslivost.cz/>

s myslivostí a následně předkládat ministrovi zemědělství svá stanoviska a doporučení.¹⁶¹

Ministerstvo zemědělství je ústředním orgánem státní správy myslivosti v České republice, vyjma území národních parků, kde je tímto orgánem Ministerstvo životního prostředí. Ministerstvo zemědělství rozhoduje ve správním řízení ve věcech:

- Opatření k zachování všech druhů zvěře v přírodě
- Dovozu, vývozu a vypouštění druhů zvěře
- Myslivosti související s organizací v oboru působnosti Ministerstva obrany
- Uložení opatření, které má vést k odstranění nedostatků, jež byly zjištěny při provádění dozoru

Dále Ministerstvo zemědělství řídí výkon státní správy na úseku myslivosti, vypracovává koncepcie rozvoje myslivosti, organizuje a řídí myslivecký výzkum, účastní se mezinárodní spolupráce, dbá na zachování druhů zvěře, ustavuje ústřední hodnotitelskou komisi trofejí, spolupracuje s mysliveckými sdruženími působícími v myslivosti, atd. Ministerstvo zemědělství také vykonává dozor nad ostatními orgány státní správy myslivosti, fyzickými a právníckými osobami. Dozor spočívá v posouzení, jakým způsobem tyto subjekty dodržují ustanovení zákona o myslivosti a jeho prováděcích předpisů, popřípadě jakým způsobem dodržují rozhodnutí, jež byla vydána na jejich základě.

Na území krajů vykonávají státní správu myslivosti krajské úřady. Kraje rozhodují v přenesené působnosti o udělení souhlasu s chovem zvěře v zajetí, o omezení obvyklého způsobu mysliveckého hospodaření ve vybraných honitbách, o vymezení oblastí pro chov zvěře, o prohlášení pozemků za nehonební, o povolení pro použití loveckých dravců v sokolnictví a o uložení opatření k odstranění nedostatků, které byly zjištěny při provádění dozoru. Kraje také vedou agendu související s oblastmi pro chov zvěře, organizují chovatelské přehlídky, určují termíny pro provedení každoročního sčítání zvěře, zpracovávají statistická hlášení o myslivosti za honitby ve své územní působnosti, ustanovují mysliveckou stráž, podílí se na vzdělávání v oblasti myslivosti a

---

¹⁶¹ Zřizovací listina Myslivecké rady: ze dne 7. 10. 2013. In: *EAGRI:Ministrestvo zemědělství:Lesy* [online]. 2013 [cit. 2014-02-07]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/270946/zrizovaci_listina_MR.pdf

mysliveckém výzkumu a v neposlední řadě také spolupracují s veřejností a s občanskými sdruženími, která se zabývají myslivostí.

Na území obcí jsou orgánem státní správy myslivosti obecní úřady obcí s rozšířenou působností. Tyto orgány vykonávají státní správu myslivosti ve věcech, které nejsou zákonem svěřeny krajům či přímo Ministerstvu zemědělství. Do 1. ledna 2003 vykonávaly tuto působnost pověřené obecní úřady v přenesené působnosti.

Rovněž i kraje a obce vykonávají v přenesené působnosti dozor, jehož obsah se neliší od dozorové činnosti, která je prováděna ústředním orgánem státní správy myslivosti. Na rozdíl od Ministerstva zemědělství je zde však zdůrazněn dozor nad uživateli honiteb v oblasti mysliveckého hospodaření v honitbě, ochrany myslivosti a chovu zvěře. Zjistí-li některý z orgánů státní správy myslivosti při své dozorové činnosti nedostatky, uloží rozhodnutím ve správním řízení opatření směřující k jejich odstranění a zlepšení dané situace, případně rozhodne o omezení užívání honitby do doby, než budou tyto nedostatky nebo jejich příčiny odstraněny. Opatření ukládá vždy ten orgán, který nedostatky zjistil.¹⁶²

---

¹⁶²Státní správa myslivosti: K § 61. ČECHURA, V., VANĚK, J. a NOVÁK, R. *Komentář k zákonu o myslivosti*. Praha: Vega, 2002, s. 214-216.

9 Lov zvěře v ostatních evropských státech

Myslivost a její právní úprava není ve všech evropských státech jednotná, ale vyznačuje se určitými odlišnostmi, které jsou dány především rozdílnými přírodními podmínkami, historickými tradicemi a kulturním vývojem v jednotlivých geografických regionech. Na základě této skutečnosti lze evropské státy, dle jejich právní úpravy myslivosti rozdělit do několika skupin:

- Středoevropský revírní systém (například Česká republika, Slovensko, Polsko, Maďarsko – viz níže)
- Skandinávský systém myslivosti (například Dánsko, Finsko, Švédsko)
- Anglosaský systém myslivosti (Velká Británie, Irsko)
- Latinský systém myslivosti (například Francie, Španělsko, Itálie)¹⁶³

České republika náleží spolu s dalšími státy v srdci Evropy do tzv. Středoevropského revírního systému. Povaha právní úpravy myslivosti v těchto zemích je dána především dlouhodobou tradicí, kterou zde lov zvěře má. Legislativně zakotvená pravidla jsou také doplněna a rozvíjena ústně zachovanými zvyklostmi, které se v některých státech dokonce stávají součástí psaného práva. Výkon myslivosti je v těchto zemích obvykle vázán na území honiteb, které jsou vytvářeny na základě vlastnického práva k honebním pozemkům. Využití honiteb a hospodaření v nich je poté dále zabezpečováno zpravidla právní osobou (honebním společenstvem), případně je zajištěno prostřednictvím pronájmu, obdobně jako je tomu v České republice. Existují však i státy, kde jsou honitby běžně tvořeny přímo státem (resp. orgány státní správy), který je také dále pronajímá. Na tomto místě je však třeba zmínit, že právní předpisy ve středoevropských zemích obvykle upřednostňují nájem honiteb vlastními státními příslušníky, nežli zahraničními subjekty. Ve všech zemích středoevropského regionu je rovněž kladen velký důraz na ochranu a zlepšování životních podmínek zvěře. Lov zvěře tak není neomezený, ale probíhá podle předem určených zákonných pravidel a v souladu se schválenými plány. Za účelem ochrany zvěře a bezpečného výkonu práva myslivosti jsou také stanoveny poměrně přísné

---

¹⁶³ Myslivecká legislativa ve státech Evropské unie. KOLEKTIV OMS PRAHA 3. *Penzum znalostí z myslivosti*. XII. Praha: Druckvo, 2013, s. 140-141.

požadavky na odbornost a bezúhonnost osob, které mají být k výkonu práva myslivosti oprávněny.¹⁶⁴

Ze všech zemí náležejících do Středoevropského revírního systému mají k právní úpravě myslivosti v České republice nejbliže Slovensko a Polsko.

9.1 Slovensko

Slovenská republika je zemí, v níž má myslivost velmi dlouholetou tradici, což je dáno zejména příznivými přírodními podmínkami a četnými stavy různých druhů zvěře. Právní úprava myslivosti ve Slovenské republice má mnoho shodných prvků s naší právní úpravou. Tato skutečnost není dána jen obdobným prostředím, ale především skutečností, že základem právní úpravy myslivosti v obou těchto zemích byl až donedávna jeden právní předpis – zákon o myslivosti z roku 1962, na Slovensku nazývaný jako Zákon o poľovníctve.¹⁶⁵ Po zániku České a Slovenské federální republiky se začala právní úprava na Slovensku ubírat vlastním směrem. Tento vývoj započal již v roce 1993, kdy byla přijata rozsáhlá novela, provedená zákonem č. 99/1993 Sb.,¹⁶⁶ jejímž úkolem bylo především modernizovat poměrně zastaralý systém založený zákonem č. 23/1962 Sb. K úplnému osamostatnění právní úpravy na Slovensku došlo až v roce 2009, kdy byl pod číslem 274/2009 Sb., přijat nový zákon o myslivosti, který vstoupil v účinnost 1. září 2009.¹⁶⁷ Proces příprav tohoto zákona byl relativně zdoluhavý, neboť bylo třeba vyřešit mnoho otázek o konkrétní podobě nového uspořádání právní úpravy myslivosti.

Nový zákon o myslivosti upravuje podmínky zachování populací volně žijících živočichů a jejich přirozených biotopů, předpoklady pro uznávání a využívání loveckých revírů, myslivecké hospodaření, ochranu a zlepšování životních podmínek zvěře, proces vzniku a zániku mysliveckých organizací, lov a zužitkování zvěře, působnost orgánů státní správy na úseku myslivosti a také problematiku náhrady

---

¹⁶⁴ Myslivecká legislativa ve státech Evropské unie. KOLEKTIV OMS PRAHA 3. *Penzum znalostí z myslivosti*. XII. Praha: Druckvo, 2013, s. 140-141.

¹⁶⁵ Zákon č. 23/1962 Sb., o myslivosti. Na Slovensku označovaný jako zákon č. 23/1962 Sb., o poľovníctve.

¹⁶⁶ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 99/1993 Sb., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 23/1962 Zb. o poľovníctve v znení neskorších predpisov.

¹⁶⁷ Zákon č. 274/2009 Sb., o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

škody.¹⁶⁸ Věcná působnost tohoto zákona je tedy převážně shodná s působností zákona č. 449/2001 Sb. Základním předpokladem výkonu práva myslivosti je uznání loveckého revíru (poľovného revíru).¹⁶⁹ Při uznávání loveckého revíru je v první řadě kladen důraz na zajištění základních životních potřeb zvěře – v loveckém revíru musí být dostatek potravy a vody, a také musí zaručovat podmínky přirozeného rozmnožování, pohybu, úkrytu atd. Dále zákon č. 447/2009 Sb. vyžaduje, aby se hranice budoucího loveckého revíru kryly s přírodními hranicemi či jinak v terénu zřetelnými hranicemi. Stanovení této podmínky zcela odpovídá požadavkům praxe, neboť mnohdy může být v terénu velmi obtížné hranice jednotlivých honiteb spolehlivě určit. V českém zákoně o myslivosti takováto podmínka prozatím chybí.¹⁷⁰

Slovenská právní úprava se od české liší rovněž minimální výměrou loveckých revírů (honiteb). Tedy zatímco v České republice je stanovena jediná minimální výměra 500 ha (nezapočítávám-li sem obory, u nichž je minimální výměra 50 ha), na Slovensku orgány státní správy myslivosti uznávají pouze revíry o výměře nejméně 1 000 ha (v oblastech chovu drobné a srnčí zvěře), popřípadě 2 000 ha (v oblastech chovu jelení zvěře).¹⁷¹ Vzhledem k racionálnímu hospodaření se zvěří není česká právní úprava této otázky ideální. Navíc se v posledních několika letech stále častěji objevují názory, dle kterých by mělo dojít naopak k snížení minimální výměry honitby. Tímto způsobem by podle některých subjektů bylo možné zabránit nárůstu škod působených zvěří. Výše uvedené snahy se však setkaly s kritikou ze strany odborné veřejnosti, která zdůrazňuje, že snížení minimální výměry není smysluplným řešením nastalé situace. Příliš malé honitby neumožní zabezpečit efektivní hospodaření se zvěří a navrhované řešení je tedy zcela kontraproduktivní vzhledem k cíli, jehož jím má být dosaženo.¹⁷²

Právo myslivosti je spojeno s vlastnictvím pozemků tvořících lovecký revír. Žádost o uznání loveckého revíru podává vlastník (revír samostatný) či vlastníci daných pozemků (revír společný). Nedosahují-li pozemky jednoho vlastníka stanovené

---

¹⁶⁸ § 1 zákona č. 274/2009 Sb., o poľovníctve, v znení neskorších predpisov.

¹⁶⁹ Tento pojem odpovídá našemu označení honitba.

¹⁷⁰ § 3 odst. 1 a 2 zákona č. 274/2009 Sb., o poľovníctve, v znení neskorších predpisov.

¹⁷¹ § 3 odst. 3 zákona č. 274/2009 Sb., o poľovníctve, v znení neskorších predpisov.

Srov. S § 17 odst. 7 zákona č. 449/2001 Sb. o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁷² Hanzal, V. et al. Vyjádření univerzitních učitelů myslivosti k důvodům pro novelizaci zákona o myslivosti. *Myslivost: Stráž myslivosti*. Praha: Myslivost, s.r.o., 2013, roč. 2013, č. 5, s. 24-28.

minimální výměry, může dojít k vytvoření revíru společného, ale pouze za předpokladu, že je k tomu dán souhlas nadpoloviční většiny vlastníků předmětných pozemků počítaný podle jejich výměry. Po uznání loveckého revíru může ten, komu byl revír uznán, jej užívat sám nebo prostřednictvím založené lovecké organizace, případně může jeho užívání postoupit smlouvou. Obdobně jako honitba v České republice, nemůže být ani uznán lovecký revír rozdělen na části za účelem jejich samostatného užívání.¹⁷³

K lovu zvěře je oprávněn každý, kdo je držitelem loveckého lístku. Mezi předpoklady pro jeho vydání náleží dosažení věku šestnácti let, složení předepsané zkoušky z myslivosti, členství v lovecké komoře, pojištění proti škodám způsobeným při výkonu myslivosti a zaplacení příslušného poplatku. Takto je tomu ovšem pouze v případě lístků, které jsou vydávány pro občany Slovenské republiky; pokud o lístek požádá cizinec, pak pro něj platí podmínky přísnější. Dalším dokumentem, kterým musí osoba disponovat, má-li být oprávněna k lovu zvěře, je povolení k lovu. Jedná se o veřejnou listinu, kterou vydává uživatel loveckého revíru na předepsaném tiskopise. Evidenci vydaných povolení vede myslivecký hospodář. Pro lov zvěře jsou tedy na Slovensku vyžadovány obdobné dokumenty jako v České republice. Zákon č. 447/2009 však oproti našemu zákonu o myslivosti stanoví jednu administrativní povinnost navíc - a sice každý, kdo se nachází v revíru s loveckou zbraní (vyjma případů uspořádání společného lovu), musí být zapsán v knize návštěv, kterou zakládá a vede uživatel revíru.¹⁷⁴

Lovit zvěř je možné individuálně či na společných lovech. Individuální lov provádí lovec sám nebo za účasti loveckého průvodce. Nestanoví-li zákon jinak, lze individuálním způsobem lovit všechny druhy zvěře, vyjma drobné zvěře a orebice horské. Při lovu spárkaté zvěře je lovec povinen provádět výběr tak, aby byla na prvním místě lovena zvěř nemocná, stará či zesláblá, a jde-li o samčí trofejovou zvěř, pak pouze ta, která již není vhodná pro další chov. Z tohoto důvodu může lovec na zvěř vystřelit pouze, pokud ji bezpečně rozpoznal. Za uskutečnění správného výběru před provedením odstřelu odpovídá zpravidla lovec, byl-li však odstřel proveden na pokyn loveckého

---

¹⁷³ § 4 a 11 zákona č. 274/2009 Sb., o poľovníctve, v znení neskorších predpisov.

Srov. s § 32 odst. 5 zákona č. 449/2001 Sb. o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁷⁴ § 51 – 54 zákona č. 274/2009 Sb., o poľovníctve, v znení neskorších predpisov.

Srov. s § 46 a 47 zákona č. 449/2001 Sb. o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.

průvodce, pak tento také odpovídá za jeho správnost. Bezprostředně po ulovení je lovec povinen vyznačit v povolení k lovu druh ulovené zvěř a čas, kdy ke skolení došlo. Pokud lovec ulovil spárkatou zvěř či velkou šelmu, je rovněž povinen do povolení zaznamenat číslo značky, kterou ulovený kus označil. Dále je lovec povinen oznámit provedení lovu mysliveckému hospodáři, popřípadě jím pověřené osobě, a to nejpozději do dvaceti čtyř hodin od okamžiku, kdy k ulovení zvěře došlo. Společným lovem je lov schválený příslušným orgánem státní správy, který probíhá za účasti nejméně tří střelců a nezbytného počtu loveckých psů. Počet společných lovů za rok musí vždy odpovídat výměře loveckého revíru, schválenému plánu lovu a chovu zvěře, a v neposlední řadě také skutečnému stavu jednotlivých druhů zvěře v revíru. Na společných lovech je možné lovit drobnou zvěř, z ostatních druhů zvěře pouze zvěř černou. Společný lov je vždy nezbytné naplánovat dopředu.¹⁷⁵

Závěrem tedy můžeme říci, že právní úprava myslivosti ve Slovenské republice, představovaná zejména zákonem č. 447/2009 Sb., je v mnoha ohledech podrobnější nežli právní úprava česká. Dle mého názoru takto detailní vymezení jednotlivých pravidel umožňuje osobám v praxi lépe reagovat na nečekaně nastalé situace. Rovněž podrobná právní úprava zvyšuje ochranu zvěře a bezpečnost výkonu myslivosti. Na druhou stranu přesné vymezení každé jednotlivé povinnosti může mít i negativní dopady, neboť v takovém případě právní úprava klade poměrně vysoké nároky na právní gramotnost subjektů, jimž je určena. Tedy i za předpokladu, že se všechna tato pravidla dostanou do podvědomí slovenských státních příslušníků, je třeba stále počít s problémy, do kterých se z neznalosti detailů právní úpravy mohou dostat cizinci lovící na území Slovenska.

9.2 Polsko

Právní úprava myslivosti v Polsku má mnoho charakteristických prvků, které se objevují rovněž v právní úpravě české a i slovenské. I přes tuto skutečnost je třeba respektovat odlišný společenský a historický vývoj Polska, který ovlivnil mj. i právní úpravu a tradice v myslivosti. Především je třeba zmínit, že právní úprava myslivosti je zde založena na ústně tradovaných zásadách, které se postupem času stávaly součástí legislativy. Tento postup je více než vhodný, neboť se jedná o velmi silně zakořeněná

---

¹⁷⁵ § 55 a 58 zákona č. 274/2009 Sb., o poľovníctve, v znení neskorších predpisov.

pravidla, která jsou v myslivosti respektována i po mnoho desítek let. Tato tendence je hlavním znakem majícím vliv na charakter právní úpravy myslivosti v Polsku. Myslivost je v Polsku chápána jako součást ochrany přírody, proto je důraz kladen především na ochranu zvěře a smysluplné hospodaření s jejími stavy. Z tohoto důvodu je také ústředním orgánem státní správy myslivosti v Polsku Ministerstvo ochrany životního prostředí, přírodních zdrojů a lesnictví.

Základem právní úpravy myslivosti v Polsku je zákon o myslivosti z 13. října 1995.¹⁷⁶ Polská právní úprava se vyznačuje několika specifiky. Jedním z nich je například možnost dvojí odborné kvalifikace myslivce – základní a vyšší. Držitel základní kvalifikace je oprávněn lovit zvěř drobnou, černou a holou zvěř ostatních druhů spárkaté zvěře, zatímco vyšší kvalifikace ho opravňuje rovněž k lovu zvěře trofejové. K získání vyšší kvalifikace je však nezbytná alespoň tříletá praxe v mysliveckém sdružení a vykonání ročního kurzu, který je zakončen před odbornou zkušební komisí jmenovanou ministerstvem.¹⁷⁷

Další zvláštností, již se polská úprava od naší úpravy odlišuje, je stanovená minimální výměra honitby, která činí 3 000 ha. Výjimkou však nejsou ani honitby mající rozlohu 6000 či dokonce 7 000 ha. Shodná minimální výměra je požadovaná také pro uznání obory. Výjimečně mohou být uznány i honitby menší, ovšem takovýto postup je přípustný pouze se souhlasem ministerstva. Po uznání jsou honitby zpravidla pronajímány mysliveckým sdružením, přičemž lesní honitby pronajímají státní lesy a polní honitby vojvodství. Honitby tedy zůstávají ve vlastnictví státu a sdružení pouze zajišťují hospodaření v nich.¹⁷⁸

Stejně jako na Slovensku, i v Polsku je zvěř lovena individuálním způsobem či na společných lovech. Ulovenou zvěř je třeba ihned označit plombou. Ulovená zvěř je ve vlastnictví příslušného mysliveckého sdružení. Plomba je umísťována i na trofej, která však náleží přímo lovcovi. Nejčastěji lovenými druhy zvěře v Polsku jsou ze zvěře

---

¹⁷⁶ Ustawa z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie.

¹⁷⁷ RYBÁK, R. Myslivost v Polsku. *Silvarium.cz: Svět myslivosti* [online]. 2008 [cit. 2014-01-02]. Dostupné z: <http://www.silvarium.cz/cislo-3-2008/myslivost-v-polsku>.

¹⁷⁸ RYBÁK, R. Myslivost v Polsku. *Silvarium.cz: Svět myslivosti* [online]. 2008 [cit. 2014-01-02]. Dostupné z: <http://www.silvarium.cz/cislo-3-2008/myslivost-v-polsku>.

spárkaté srnec obecný, jelen lesní, prase divoké, daněk evropský a muflon, a ze zvěře drobné pak bažant obecný, koroptev polní a kachna divoká.¹⁷⁹

---

¹⁷⁹ RYBÁK, R. Myslivost v Polsku. *Silvarium.cz: Svět myslivosti* [online]. 2008 [cit. 2014-01-02]. Dostupné z: <http://www.silvarium.cz/cislo-3-2008/myslivost-v-polsku>.

10 Úvahy de lege ferenda

Současná politika myslivosti v České republice vychází z dokumentu nazvaného jako Zásady myslivecké politiky, který byl vypracován Ministerstvem zemědělství. Jelikož však tento dokument pochází již z roku 2002, není schopen zcela efektivně reagovat na současné problémy české myslivosti. Je tedy nezbytné, aby ministerstvo vypracovalo novou koncepci, které bude usměrňovat vývoj této oblasti v následujících letech. V následující kapitole se budu zabývat nejvýznamnějšími otázkami, které bude dle mého názoru třeba legislativně zohlednit.

Na prvním místě by dle mého názoru bylo vhodné upravit oprávnění myslivecké stráže tak, aby odpovídala požadavkům současné myslivecké praxe. Především je třeba doplnit výčet uvedený v § 14 zákona o myslivosti o oprávnění kontrolovat zavazadla osoby, která byla v honitbě přistižena při činnosti odporující zákonu o myslivosti. Naopak jako nadbytečné se mi jeví oprávnění zastavovat na účelových komunikacích v honitbě dopravní prostředky, neboť si lze jen těžko představit, že je v praxi toto oprávnění osobami vykonávajícími funkci veřejné stráže skutečně využíváno. Pro zastavované řidiče totiž může být velmi obtížné rozpoznat, že je zastavuje myslivecká stráž (zejména vzhledem k tomu, že myslivecká stráž nepoužívá žádnou uniformu nebo odlišitelnou část oděvu).

V této kapitole se nelze nezmínit o otázce snížení minimální výměry honiteb. Důvodem, proč je tato otázka v posledních letech stále častěji předmětem sporů, je přetrvávající snaha některých subjektů zajistit tímto způsobem regulaci početních stavů některých druhů zvěře. Dle mého názoru se v tomto případě nedá než souhlasit s názorem odborníků z řad myslivců, dle kterých by takovéto řešení dané situace bylo spíše kontraproduktivní. Honitby větší rozlohy umožňují lépe zajišťovat trvalé obhospodařování zvěře, a v návaznosti na to i efektivnější ovlivňování jejich početních stavů. Na tomto místě je ovšem nezbytné podotknout, že výše uvedené platí pouze, pokud uživatel honitby v dané honitbě řádně hospodáří. Rovněž je třeba brát ohled na životní cyklus zvěře, která se v jeho rámci pohybuje po poměrně rozsáhlém území. V menších honitbách bude nezbytné klást větší důraz na spolupráci mezi uživateli sousedních honiteb. Jako jistý kompromis mezi oběma názory se mi jeví španělská právní úprava, která stanoví odlišnou minimální výměru honitby pro zvěř drobnou (250

ha) a pro zvěř vysokou (500 ha). Je ovšem otázkou, nakolik je tato myšlenka v našich podmínkách proveditelná.

Druhou problematickou oblastí jsou náhrady poskytované za myslivecká zařízení při zániku smlouvy o nájmu honitby. Zde by dle mého názoru bylo namístě uložit smluvním stranám povinnost spočívající ve sjednání způsobu poskytování náhrad a rozsahu, v jakém může nájemce v honitbě budovat nová myslivecká zařízení. Nedostatečnou reakci na praktické problémy spatřuji také v otázce fungování honebních společenstev. Zejména pak v otázce svolávání valné hromady. Dle mého názoru by bylo vhodnější, aby zákon o myslivosti přesně stanovil, jakým způsobem má být člen o konání valné hromady vyrozuměn. Tímto způsobem by bylo možné předejít případným sporům o neplatnost rozhodnutí valné hromady. Dalším možným řešením by mohlo být posílení pravomocí orgánů státní správy myslivosti vůči fungování honebních společenstev.

Další poměrně kontroverzní otázkou je kontaktní norování při výcviku loveckých psů. Jak již uvádím výše, není tento způsob výcviku v České republice v současné době možný, a psi jsou tedy zkoušeni bez přímého kontaktu s liškou. Dle mého názoru bude i v budoucnu velmi obtížné nalézt v této otázce kompromis, neboť obě zainteresované skupiny, ochránci zvířat na straně jedné a myslivci na straně druhé, disponují velmi silnými argumenty pro prosazení svého návrhu. Jistým řešením se zdá být zavedení kontaktního norování, ovšem za současného zpřísnění jeho pravidel a technické úpravy zkušebních nor. Zpřísněním pravidel se rozumí například zákaz opakovaného použití lišky při tomto typu výcviku. Úpravu nor by pak bylo možné provést dle návrhů některých odborníků, kteří se touto otázkou hlouběji zabývají. Na druhou stranu je však třeba se velmi podrobně zabývat otázkou, zda by zavedení takového výcviku nebylo, pokud jde o ochranu zvířat v České republice, krokem zpět.

11 Závěr

Ve své diplomové práci jsem se zabývala myslivostí, jejím historickým vývojem i současnou právní úpravou. Cílem mé práce bylo podat komplexní výklad jednotlivých otázek na úseku myslivosti se zdůrazněním nejvýznamnějších problémů, které jsou v této oblasti aktuálně řešeny. Při zpracování tohoto pojednání jsem se dozvěděla mnoho cenných informací, které jsem se snažila poskytnout i svému čtenáři.

Lov zvěře představuje jednu z nejstarších lidských činností, která byla již od svých počátku spjata s vývojem lidské společnosti. Postupem času se tak lov z pouhého boje o přežití stal činností, kterou dnes označujeme jako myslivost, tedy činnost spočívající nejen v lovu, ale také v chovu a ochraně zvěře, ve zlepšování jejich životních podmínek a v zájmové společenské činnosti. Aby však bylo možné pochopit a posoudit současnou právní úpravu myslivosti, je nezbytné se nejdříve zabývat jejími historickými základy a událostmi, které ji po staletí formovaly. Za tímto účelem představuji pohled na nejstarší formy právní úpravy myslivosti na našem území a přináším jejich přehled od 18. století až po současnost. Historický vývoj a společenské změny však nejsou jedinou oblastí, která ovlivnila stávající podobu právní úpravy myslivosti v České republice. Nepopíratelný je také vliv Evropské unie a dalších mezinárodních organizací, kterých je Česká republika členem. Z tohoto důvodu zmiňuji také nejvýznamnější evropské předpisy a mezinárodní úmluvy, na něž česká právní úprava myslivosti navazuje.

Rovněž pojednávám o současné právní úpravě myslivosti. Ta je dnes představována zákonem č. 449/2001 Sb., o myslivosti, a jeho prováděcími předpisy. K myslivosti však mají vztah také další právní předpisy, které se významným způsobem podílejí na stavu právní úpravy této problematiky, přestože se primárně zabývají například veterinární péčí, ochranou zvířat proti týrání, ochranou přírody a krajiny a dalšími souvisejícími oblastmi. Dále přináším ucelený přehled těchto právních předpisů a zdůrazňuji jejich vztah k myslivosti. Také se snažím poukázat na oblasti, kde dochází či by v budoucnu mohlo docházet ke sporům právě v důsledku střetu zájmů prosazovaných různými skupinami majícími vliv na legislativu v České republice. Na tomto místě lze namátkou připomenout dlouho trvající diskuze o povolení výcviku

loveckých psů formou kontaktního norování, o poskytování náhrady škody způsobené kormoránem velkým či o problematice farmových chovů zvěře.

Dále se zabývám hlavním objektem myslivosti, kterým je zvěř. Uvádím její definici a rozdělení. Rovněž zde kladu důraz na chov, zušlechťování a zlepšování životních podmínek zvěře, neboť i tyto činnosti jsou součástí práva myslivosti. Je třeba si uvědomit, že zvěř má své biologické potřeby, které dnes není schopna vždy sama uspokojovat, zejména vzhledem k podstatným zásahům člověka do jejího přirozeného prostředí. Je tedy úkolem uživatelů honiteb pomoci zvěři zakládáním remízků a jiných vhodných úkrytů, vytvářením políček pro zvěř, provozováním krmelců, zásypů, slanisek a napajedel. Nejsou to však pouze uživatelé honiteb, kdo je povinen zvěř chránit. Zákon o myslivosti stanoví i několik povinností, které jsou směřovány dalším osobám. Zde lze zmínit například povinnost zvěř nerušit. Důvodem, proč je tento na první pohled možná banální požadavek zdůrazňován, je skutečnost, že přirozeným prostředím zvěře je les, tedy prostředí, do něhož může každý bez omezení vstupovat. A je tedy nezbytné, aby návštěvníci lesa respektovali určité zásady zajišťující zvěři klid.

Dalším z témat, kterým se podrobně zabývám, jsou honitby, jejich tvorba a využití. Dle mého názoru je třeba věnovat tomuto tématu značnou pozornost, neboť uznaná honitba je základním předpokladem výkonu práva myslivosti. Z tohoto důvodu podávám ucelený pohled na proces tvorby a uznávání honiteb, na jejich případné změny a zánik. Zmiňuji rovněž problematiku honebního společenstva jakožto subjektu způsobilého zajišťovat výkon práva myslivosti, ať už samostatně či prostřednictvím pronájmu. Zabývám se také otázkou minimální výměry honitby, která je nyní v České republice stanovena na 500 ha, ale v posledních letech se stále objevují tendence prosazující její snížení. I tento záměr se snažím uceleně rozebrat.

Tématem, které nemůže být v rámci pojednání o myslivosti opomenuto, je lov zvěře, neboť i tento náleží mezi složky práva myslivosti. Přestože má dnes lov zvěře stále své odpůrce, je nezbytné zdůraznit, že se jedná o činnost velmi prospěšnou. Především je třeba si uvědomit, že při případném zákazu lovu by došlo k zásadní devastaci zemědělské výroby a celkovému rozložení ekosystému, neboť početní stavy zvěře dosahují dnes výše, která by bez racionálních zásahů člověka měla katastrofální následky. Jako příklad takovéto situace lze uvést stále se zvyšující stavy černé zvěře,

kteřá kařdoročně působí značné škody na zemědělských plodinách. Na druhou stranu však lov zvěře nemůže probíhat nekontrolovatelně, ale pouze ve vymezených dobách a stanoveným způsobem. Z tohoto důvodu podávám přehled zakázaných způsobů lovu, inspirovaný převážně úpravou v zákoně o myslivosti, s přihlédnutím k navazující úpravě v zákoně na ochranu zvířat proti týrání. Zmiňuji také kontroverzní otázku kontaktního norování. Dále také přináším ucelený přehled dokumentů, kterými by měla osoba provádějící lov disponovat, včetně vymezení předpokladů pro jejich vydání a podmínek pro jejich odebrání. Na tomto místě také podrobně rozebírám problematiku zbraní a střeliva, způsobu a podmínek jejich nabytí, držení, používání a nošení. Přibližuji také nejvýznamnější otázky týkající se zbrojního průkazu a průkazu zbraně.

V neposlední řadě také upozorňuji na nejčastější problémy spojené s uplatňováním nároku na náhradu škody, která byla způsobena užíváním honitby, zvěř a na zvěři. V souvislosti s touto otázkou představuji také pohled na stávající situaci ohledně kormorána velkého a škod jím působených.

Při zpracování tohoto pojednání jsem dospěla k názoru, že nynější právní úprava myslivosti v České republice vyhovuje současnému stavu a podmínkám, je pouze nezbytné některá pravidla dále upřesnit. Zde mohu zmínit například soubor oprávnění myslivecké stráže, který by bylo vhodné doplnit ještě o právo nahlížet do zavazadel, která má osoba pohybující se po honitbě při sobě. Jednalo by se tak o pouhé prohloubení stávajícího stavu, který umožňuje nahlížet pouze do zavazadel nacházejících se v dopravním prostředku podezřelé osoby. V návaznosti na současný stav také naznačuji, jakým způsobem by mohly být nejproblematictější oblasti na úseku myslivosti legislativně řešeny. Vyjadřuji se také k navrhovaným legislativním změnám, například k otázce snížení minimální výměry honitby.

V závěru podávám komparativní pohled na právní úpravu myslivosti v některých dalších evropských zemích. Pro srovnání jsem zvolila právní úpravu Slovenska a Polska, neboť se jedná o země, které jsou nám blízké nejen geografickými podmínkami a druhovou skladbou zvěře, ale také mysliveckými tradicemi. Na tomto místě rozebírám základní rysy právní úpravy myslivosti ve vybraných zemích a zdůrazňuji, v čem se od té naší odlišují a v čem se naopak podobají.

Seznam použité literatury

- [1] BEDNÁŘ, Vladimír a Pavel BEDNÁŘ. *Myslivecká stráž: Práva, povinnosti, právní výklad a využití pravomoci v praxi*. 2. vyd. Praha: Druckvo, 2012, 240 s.
- [2] BEZDĚK, František. *Hledání kořenů mysliveckých tradic*. Tišnov: SURSUM, 1999, 71 s.
- [3] BEZDĚK, František. *Dějiny lovu trochu jinak*. Brno: SURSUM, 2000, 78 s.
- [4] ČECHURA, Vladimír et al. *Myslivost a právo*. Praha: Orac, 2000, 215 s.
- [5] ČECHURA, Vladimír, Jiří VANĚK a Rudolf NOVÁK. *Komentář k zákonu o myslivosti*. Praha: Vega, 2002, 247 s.
- [6] ČERVENÝ, Jaroslav et al. *Encyklopedie myslivosti*. Praha: Ottovo nakladatelství - Cesty, 2003, 591 s.
- [7] DAMOHORSKÝ, Milan et al. *Právo životního prostředí*. 3. vyd. Praha: C.H.Beck, 2010, 630 s.
- [8] DAMOHORSKÝ, Milan a Martin SMOLEK. *Zemědělské právo*. Praha: IFEC, 2001, 132 s.
- [9] DRMOTA, Josef. *Lovectví*. Praha: Sursum, 2003, 320 s.
- [10] DROBNÍK, Jaroslav a Petr DVOŘÁK. *Lesní zákon: Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2010, 150 s.
- [11] ELIÁŠ, Karel et al. *Občanský zákoník: Velký akademický komentář: 1. svazek (§ 1-487)*. Praha: Linde, 2009, 1391 s.
- [12] ELIÁŠ, Karel et al. *Nový občanský zákoník: s aktualizovanou důvodovou zprávou a rejstříkem*. Ostrava: Sagit, 2012, 1119 s.
- [13] HELL, Pavel a Josef HROMAS. *Nová příručka myslivce: do kapsy*. Bratislava: Příroda, s.r.o., 2004.
- [14] HROMAS, Josef et al. *Myslivost*. Písek: Matice lesnická s.r.o., 2008, 492 s.
- [15] KOLLÁR, František. *Honební společenstva: Honitby: soubor informací a vzorů doporučených tiskopisů*. Praha: Druckvo, 2002, 150 s.
- [16] KOLEKTIV OMS PRAHA 3. *PENZUM znalostí z myslivosti*. XI. Praha: Druckvo, 2011, 880 s.
- [17] KOLEKTIV OMS PRAHA 3. *PENZUM znalostí z myslivosti*. XII. Praha: Druckvo, 2013, 896 s.

- [18] KOVAŘÍK, Jaromír. *Etika v myslivosti*. Praha: Druckvo, 2008, 96 s.
- [19] PRCHALOVÁ, Jana. *Právní ochrana zvířat*. Praha: Linde, 2009, 328 s.
- [20] SVEJKOVSKÝ, Jaroslav et al. *Nový občanský zákoník: Srovnání nové a současné úpravy občanského práva*. Praha: C.H.Beck, 2012, 808 s.
- [21] VACH, Miloslav et al. *Myslivost*. Uhlířské Janovice: Silvestris, 1997.
- [22] VACH, Miloslav et al. *Myslivost: Vývoj české myslivosti, zoologie, ekologie a chov zvěře, lov zvěře, lovecká kynologie, myslivecké předpisy, lovecké střelectví*. 2. vyd. Uhlířské Janovice: Silvestris, 1999, 359 s.
- [23] VACH, Miloslav et al. *Vývoj myslivosti a lovectví v českých zemích*. Uhlířské Janovice: Silvestris, 2010, 551 s.
- [24] HANSEN-CATTA, Paul-Henry. *Larousse de la chasse*. Paříž: Larousse, 2007, 408 s.
- [25] HELL, Pavel a Peter GARAJ. *Nová příručka poľovníka: Do vrecka*. Bratislava: Príroda, 2004, 288 s.
- [26] VON HARLING, Gert a Carsten BOTHE. *450 Tipps für Jagd und Jäger*. Göttingen: Kosmos, 2012, 242 s.

Webové stránky

- [1] <http://www.cmmj.cz/>
- [2] <http://www.myslivecka-komora.eu/>
- [3] <http://eagri.cz/public/web/mze/>
- [4] <http://eagri.cz/public/web/mze/lesy>
- [5] <http://www.mzp.cz/>
- [6] <http://www.agris.cz/>
- [7] <http://www.silvarium.cz/>
- [8] <http://svetmyslivosti.silvarium.cz/>
- [9] <http://www.myslivost.cz/>
- [10] <http://www.mysliveckyportal.cz/>
- [11] <http://www.imyslivost.cz/>
- [12] <http://www.conventions.coe.int/>
- [13] <http://www.ramsar.org/>
- [14] <http://eur-lex.europa.eu/>

[15] <http://iszp.kr-moravskoslezsky.cz/>

Judikatura

- [1] (Rc) 28 Cdo 4899/2009: K občanskému sdružení a myslivosti.
- [2] (ÚS) I. ÚS 104/06: Důsledky posouzení právního vztahu nájmu honitby.
- [3] (Rc) 25 Cdo 719/2008: Odpovědnost za škodu způsobenou zvěří.
- [4] (SJS) 9 As 69/2007 – 86: Souvislost pozemků tvořících honitbu.
- [5] (ÚS) I. ÚS 756/05: K ústavní stížnosti podané neoprávněně honebním společenstvem.
- [6] (ÚS) P1.ÚS 3/06-1: Náhrada za užívání honebního pozemku honebním společenstvem.
- [7] (ÚS) P1.ÚS 34/03: Zákon o myslivosti (kolize práva myslivosti a vlastnického práva).
- [8] (SJS) 8 As 26/2005-89: Myslivost, souvislost honebních pozemků.
- [9] (SJS) 15 Ca 114/2005-23: Myslivost, účastenství v řízení o uznání honitby.
- [10] (SJS) 22 Ca 442/2003-30: Myslivost, informace o využívání přírodního bohatství.

Články v právnických časopisech

- [1] STEJSKAL, Vladimír. K některým ustanovením zákona o myslivosti. *Právní rozhledy*. 2001, roč. 9, č. 4, s. 160-164.
- [2] DROBNÍK, Jaroslav. Myslivost a vlastnické právo. *Právo a podnikání*. 2004, roč. 13, č. 12, s. 18-21.
- [3] ČECHURA, Vladimír. Pes a myslivost z hlediska trestněprávního. *Trestní právo*. 2003, roč. 8, č. 2, s. 16-19.

Právní informační systém ASPI

Summary

We must start in history of mankind to be able to understand one of the oldest people activity – the hunting management.

So I have decided to introduce the view on the oldest forms of legal regulation of hunting management in Bohemia, Moravia and Silesia since 18th century up today. There are lots of factors which influence the present legal regulation of hunting management in the Czech Republic – historical development, social changes, the influence of the European Union and other organizations. The legal regulation of hunting management in our country is formed by rules based both on worldwide and European label.

The most important role in this range form legal regulations which are interested in hunting as their main question. But there is another legislation besides the law about hunting management which influences legal regulation of this issue interested in veterinary care care, protection of animals against their abuse, protection of nature, countryside and others.

I mention the complete survey of the legal regulations connected with hunting. I try to focus on the points which are or could be the place of the conflicts of interests of people who can form legislation in our republic.

In my thesis I mentioned game, hunting ground, its forming and use. This part is the most important one of the whole work because there are given the rules of execution of this right in details. Next are game hunting and breeding because they are irreplaceable parts of hunting right. It is necessary to regulate the numbers of game but always under the control – it means only in given terms and with the help of given way how to do it. I also mentioned the question deal with guns, way of their acquisition, possession, carrying and use. At this point I introduce the question of rules of hunting and necessary documents for it.

I also mention the controversial question of the contact training of hunting dogs. It is necessary to give exact rules, for example in question of damages because there can appear some conflicts in practise. I suggest a form of potential legal solutions. I also mention the legal regulation of Slovakia and Poland to compare the situation with our

country. I have chosen these countries because we have similar cultural and historic traditions, social development, natural environment and composition of animal species.

The aim of the work is to contribute to clarification of the rules of hunting, improvement of safety hunting, where there will be less wounded and suffering animals, and the risk of a damage of property or a harm will be minimized.

Abstrakt v českém jazyce

První kapitola – Historický vývoj právní úpravy myslivosti. Zde je zmíněna podoba této oblasti od 18. Století do roku 2001. Všechny tyto otázky je nezbytné znát a porozumět jim, neboť většina těchto problémů se objevuje i v dnešní době. Abychom byli schopni jim porozumět, je nezbytné vědět, proč a jakým způsobem současná situace nastala.

Druhá a třetí kapitola – Základní mezinárodní úmluvy a Evropská legislativa. Historický vývoj není jediným zdrojem ovlivňujícím právní úpravu myslivosti, ale jsou zde i další faktory – pravidla vytvořená na celosvětové i evropské úrovni.

Čtvrtá kapitola – Platná právní úprava myslivosti. Nejvýznamnější úlohu v této oblasti plní právní předpisy zabývající se myslivostí jako svou hlavní otázkou. Avšak můžeme zde zmínit další zákony, které hrají roli při vytváření zákonů na úseku myslivosti.

Pátá kapitola – Výkon práva myslivosti v České republice. Tato část je tou nejvýznamnější z celé práce, neboť jsou zde podrobně uvedena pravidla výkonu práva myslivosti. Rovněž je zde vymezen rámec chovu a péče o zvěř, honiteb, pravidel lovu a dokladů k němu nezbytných.

Šestá kapitola – Náhrada škody v myslivosti. Touto otázkou je nezbytné se podrobně zabývat, neboť zde mohou v praxi vznikat spory.

Sedmá kapitola – Organizace. Vzhledem k povaze myslivosti musí existovat organizace zajišťující důkladný dohled.

Osmá kapitola – Myslivost ve vybraných evropských zemích. Zde jsou za účelem srovnání právní úpravy myslivosti uvedeny dvě další země – Slovensko a Polsko. Tyto země jsem zvolila vzhledem k jejich obdobným kulturním a historickým tradicím.

Devátá kapitola – Úvahy de lege ferenda. Ačkoliv se současná právní úprava jeví jako ideální, mohou zde být vytvořeny určité způsoby vedoucí k jejímu zdokonalení.

Abstrakt v anglickém jazyce

The first chapter – Historical development of legal regulation of hunting management. There is mentioned the situation in this field since 18th century till 2001. It is important to know and understand all these questions because lots of problems appear in present time, too. To be able to understand it, it is necessary to know why and how the situation is like this.

The second and third chapter – Basic International Agreements and European legislation. Historic development is not the only source for forming the legal regulation of hunting management but there are other factors - rules based both on worldwide and European level.

The fourth chapter – Valid legal regulation of hunting management. The most important role in this range form legal regulations which are interested in hunting as their main question. However, we can mention other laws which take part in forming the laws about hunting.

The fifth chapter – Execution of the right of hunting in the Czech Republic. This part is the most important one of the whole work because there are given the rules of execution of this right in details. There is given the frame of breeding and care of game, hunting ground, rules of hunting and necessary documents for it.

The sixth chapter – Question of damages in hunting management. This question is necessary to specify because there can appear some conflicts in practise.

The seventh chapter – Administration. Because of the status of hunting there must exist administration to oversee this range well.

The eight chapter – Hunting management in given European countries. There are given two other countries to compare our and their legal regulation of hunting management - Slovakia and Poland. I have chosen these countries because we have simile cultural and historic traditions.

The ninth chapter – Contemplation de lege ferenda. Although the present legal regulation seems to be like an ideal one there can be formed some ways how to improve it.

Název práce v českém jazyce

Právní úprava myslivosti

Název práce v anglickém jazyce

Legal regulation of hunting management

Klíčová slova

Myslivost, myslivecké předpisy, zvěř, ochrana zvěře, honební společenstva, orgány státní správy myslivosti

Key words in english

Hunting management, Hunting regulations, Game, Game protection, Associations of hunting districts owners, Civil service bodies for hunting